

T. B. M. M.

TUTANAK DERGİSİ

Kırkıncı Birleşim

9. II. 1948 Pazartesi

İçindekiler

	Sayfa	Sayfa
1. — Geçen tutanak özeti	64	
2. — Havale edilen kâğıtlar	64	
3. — Sorular ve cevaplar	65	
1. — Çoruh Milletvekili Asım Us'un, Merkez Bankasına Mark olarak yatırılmış bulunan Türk alacakları hakkında Maliye ve Dışişleri Bakanlıklarından sözlü sorusu	64	
2. — Rize Milletvekili Dr. Fahri Kurtuluş'un, son beş yıl içinde yurttan yanan resmî ve özel yapılarla Millî Eğitim Bakanlığı yapısı yangını hakkındaki sorusuna İçişleri Bakanı Münir Hüsrev Göle'nin sözlü cevabı	65-70	
3. — Kastamonu Milletvekili Fethi Mağara'nın, tek sulh yargıcı bulunan ilçelerle bu mahkemelerdeki tek kâtipler hakkındaki sorusuna Adalet Bakanı Şinasi Devrin'in sözlü cevabı	70-71	
4. — Görüşülen işler	71	
1. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Kırallığı Hükümeti arasında Hava Ulaştırılmalarına dair olan Anlaşmanın onanması hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ulaştırma Komisyonları raporları (1/232)	71,75,76-79	
2. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Danimarka Hükümeti arasında Hava Ulaştırmalarına dair olan Anlaşmanın onanması hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ulaştırma Komisyonları raporları (1/230)	72,75,80-83	
3. — Türkiye Cumhuriyeti ile Irak Kırallık Hükümeti arasında Hava Ulaştırmalarına dair olan Anlaşmanın onanması hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ulaştırma komisyonları raporları (1/231)	72,75,83-87	
4. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaştırmalarına dair olan Anlaşmanın onanması hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ulaştırma Komisyonları raporları (1/263)	72,75,87-90	
5. — Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsünde yapılan değişikliklerin onanması hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Çalışma Komisyonları raporları (1/209)	73, 75,90-94	
6. — Uyuşturucu maddeler hakkındaki Lâhey, Cenevre ve Bangkok, Anlaşma, Sözleşme ve Protokollarını değiştiren Protokolün onanmasına dair kanun tasarısı ve Dışişleri, Tarım ve Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonları raporları (1/186)	73	
7. — Türkiye - Fransa Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları ile Mödüs vivendi ve ek-		

	Sayfa		Sayfa
lerinin onanması hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ticaret Komisyonları raporları (1/35)	73-74	Modüs vivendi, Tasfiye Protokolu ve bağlantılarının onanması hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ticaret Komisyonları raporları (1/270)	74-75
8. — Türkiye - Fransa Ticaret Anlaşmasına bağlı listelerin kaldırılması hususunda teati olunan mektupların onanması hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ticaret Komisyonları raporları (1/269)	74	10. — Kalkınma İstikrazı hakkındaki 4938 sayılı Kanuna ek kanun tasarısı ve Maliye ve Bütçe Komisyonları raporları (1/266)	75
9. — Türkiye ile Yugoslavya arasında imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarıyla		5. — Sunuklar ve telgraflar	94

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Sayın Üyelerden bazılarına izin verilmesine;

Bu toplantı yılı içinde iki aydan fazla izin alan Gümüşane Milletvekili Edip Servet Tör'ün ödeneğine dair olan Başkanlık tezkereleri onandı.

Manisa Milletvekili Yunus Muammer Alakant'ın, köylere dağıtılan gazyağı hakkındaki sözlü sorusuna, Ticaret Bakanı Mahmut Nedim Gündüzalp; Maraş Milletvekili Dr. Kemali Bayizit'in, Tarsus İlcesinde su baskımına uğrıyan köyler hakkındaki sözlü sorusuna, Başbakan Yardımcısı Faik Ahmed Barutçu;

İstanbul Milletvekili Ali Rıza Arı'nın, dokuma sanayiine verilen iplik hakkındaki sözlü sorusuna da Ekonomi Bakanı Cavit Ekin cevap verdiler.

Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülü hakkındaki Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Millî Savunma Bakanlığı kısmında değişiklik yapılması;

Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair olan Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Dışişleri Bakanlığı kısmında değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarılarının birinci görüşümleri bitirildi.

9 . II . 1948 Pazartesi günü saat 15 te toplanılmak üzere Birleşime son verildi.

Başkanvekili	Kâtip
Trabzon Milletvekili	Urfa Milletvekili
R. Karadeniz	A. Akan

Kâtip
İsparta Milletvekili
S. Köksal

SORULAR

1. — Çoruh Milletvekili Asım Us'un, Merkez Bankasına Mark olarak yatırılmış bulunan

Türk alacakları hakkındaki sözlü sorusu, Maliye ve Dışişleri Bakanlıklarına gönderilmiştir.

2. — HAVALA EDİLEN KAĞITLAR

1. — Üniversiteler Kanununun 46 ncı maddesinin (D) fıkrasının yorumlanmasına dair Başbakanlık tezkeresi ve Millî Eğitim, Adalet ve

Bütçe Komisyonları raporları (3/158) (Gündeme).

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15

BAŞKAN — Başkanvekili Feridun Fikri Düşünsel

KATIPLER : Nağit Fırat (Samsun) Dr. Aziz Uras (Mardin)

BAŞKAN — Oturum açılmıştır.

3. — SORULAR VE CEVAPLAR

2. — *Rize Milletvekili Dr. Fahri Kurtuluş'un, son beş yıl içinde yurttan yanan resmî ve özel yapılarla Millî Eğitim Bakanlığı yapısı yangını hakkındaki sorusuna İçişleri Bakanı Münir Hüsrev Göle'nin sözlü cevabı*

5 . I . 1947

Meclis Yüksek Başkanlığına

İlişik 8 maddeden ibaret sorumun, İçişleri Bakanı tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasını arz ve rica ederim.

Rize Milletvekili
Dr. Fahri Kurtuluş

1. — Son beş sene zarfında yurttan hangi resmî ve özel daire ve binalarda yangın olmuş ve bunlar hangi tarihlerde yanmışlardır?

2. — Bu yangınların zuhuru, sebepleri belli midir?

3. — Kasten yakılmış olanları var mıdır?

Bunlar hakkında yapılan tahkikat ne sonuç vermiştir? Mesul bulunmuş mudur? Bulunmuşsa ne ceza verilmiştir?

4. — Bu yanan binaların yangın anındaki değeri ve ayrıca içindeki mal tutarı değeri tesbit edilmişse miktarı nelerdir? Ve toplamı neye bağlı olmaktadır?

5. — Yanan binaların elektrik şemaları var mıdır? Varsa bu şemalar ait oldukları binalardan gayri Elektrik Genel Müdürlüğünde muhafaza edilmekte midir?

6. — Şimdiye kadar elde edilen acı tecrübe-

lere göre bundan sonra yanmak tehlikesine mâruz binalar hakkında ne gibi tedbirler alınmıştır?

7. — Bu gibi binaların muhafazası ile mükellef olan Daire Müdür veya sorumlu diğer memurlarının ihmallerinden dolayı haklarında takibat yapılmış mıdır? Yapılmışsa neticeleri nelerdir?

8. — Son yanan Millî Eğitim Bakanlığı binası yangınına sebep nedir? Bu hususta yapılan tahkikat ve bilirkişi raporları ne sonuç vermiştir? Bunların sözlü olarak İçişleri Bakanı tarafından açıklanmasını rica ederim.

Rize Milletvekili
Dr. Fahri Kurtuluş

İÇİŞLERİ BAKANI MÜNİR HÜSREV GÖLE (Erzurum) — Sayın arkadaşlarım;

Rize Milletvekili Sayın Dr. Fahri Kurtuluş'un önermeleri 8 soruyu ihtiva etmektedir. Müsaadenizle bunları birer birer cevaplayacağım:

S. 1 — Son beş sene zarfında yurttan hangi resmî ve özel daire ve binalarda yangın olmuş ve bunlar hangi tarihlerde yanmışlardır?

Cevap :

1943	Yılında	(25),
1944	»	(36),
1945	»	(35),
1946	»	(39),
1947	»	(53), ki, ceman

beş sene içinde (188) yangın vakası olmuştur.

Bunlardan (45) tanesi Hükümet konaklarına

ve (44) ü okul yangınlarına aittir. (99) zu da fabrika, resmî ikametgâh gibi muhtelif binalarda vukua gelmiştir.

Bu yangınlarda (92) resmî bina tamamen ve (52) bina kısmen yanmış ve (44) bina da başlangıç halinde iken söndürülmüştür.

S. 2 — Bu yangınların zuhuru sebepleri belli midir?

C. — Elde edilen malûmata göre bu yangınlar dikkatsizlik, tedbirsizlik, ihmal, kaza, kontak, kasıt gibi sebeplerle vukubulmuştur.

Her yangın vakasına ait sebep tesbit edilmiş, ancak sekiz yangının sebep ve failinin tesbitine imkân bulunamamıştır.

S. 3 — Kasten yakılmış olanları var mıdır?

C. — Kasten veya kasta makrun olarak tesbit edilmiş yangınlar vardır ve şunlardır:

I - Bilecik'in Bozöyük İlcesinin Yüzarmut Köy okulu (1947 Harizan) yangının faili yakalanmış ve Adalet'e teslim edilmiştir. Henüz muhakemesi bitmemiştir.

II - Seyhan'da Sümerbank Dokuma Fabrikası (27 . 6 . 1947) yangın faili yakalanmış ve Adalet'e teslim edilmiştir. Duruşmasına başlanmak üzere.

III - Kırşehir'in Avanos İlcesi Ortaköy Okulu (15 . 6 . 1947) yangınıdır. Bu yangının kasten çıkarıldığı iddia edilmiş ve faili olduğu zannedilen Başöğretmen yapılan tahkikat neticesinde men'i muhakeme kararı alınmıştır.

IV - Antalya'nın Alanya İlcesi Maliye binasının (3 . 12 . 1945) üç kişi tarafından yakıldığı tesbit edilmiş ve kendileri adalete teslim olunmuştur. Muhakemeleri devam etmektedir.

V - Antalya'nın Manavgat İlkokul binası (3 . 12 . 1945) yangın suçluşu adalete teslim edilmiştir. Mahkemesi cereyan etmektedir.

VI - Denizli İlinin Çal İlcesi Jandarma binası (29 . 12 . 1944) jandarma bölük komutanı ile nöbetçi erleri sanık olarak adalete tevdi edilmiş ve haklarında henüz bir karar verilmemiştir.

VII - Diyarbakır Lise binası (7 . 10 . 1946), sınıfta kaldığından müteessir olan öğrencilerden biri tarafından ika edilmek istenilmiş ve vaktinde hiçbir hasara meydan verilmeden yangın önlenmiştir. Faili yakalanarak mahkemeye verilmiştir. Muhakemesi devam etmektedir..

S. 4 — Bu yanan binaların yangın anındaki değeri ve ayrıca içindeki mal tutarı, değeri tes-

bit edilmiş ise miktarı nelerdir ve toplamı neye baliğ olmaktadır?

C. — Kısmen veya tamamen yanan 188 binanın ve içindeki eşyanın yangın anındaki değeri eldeki mevcut imkânlar dâhilinde tesbit edilmeye çalışılmış ve şöyle bir netice alınmıştır.

188 binanın kıymeti ve içinde yanan eşyanın değeri de 5 175 806 liradır. Yanan bu binalardan 27 si sigortalı olduğu için 561 917 lira sigorta parası alınmıştır.

S. 5. — Yanan binaların elektrik şemaları var mıdır, varsa bu şemalar ait oldukları binalardan gayri elektrik Genel Müdürlüğünde muhafaza edilmekte midir?

C. — Elektrik olan yerlerde yanan binalardan 24 ünün elektrik şemaları vardır. Elektrik Genel Müdürlüğü diye bir teşekkül olmadığı için bu şemalar kendi dairelerinde ve elektrik etüd idaresinde muhafaza edilmektedir.

S. 6. — Şimdiye kadar elde edilen acı tecrübeler'e göre bundan sonra yanmak tehlikesine maruz binalar hakkında ne gibi tedbirler alınmıştır?

C. — Devlete ait ve Devlet binası olarak kiralanmış binaların yangından korunması için yapılmış bir talimatname vardır, bu talimatnamede:

Bina bacalarının ve soba borularının, iki ayda bir temizletilmesi, binalarda daimî surette ve yeter miktarda su kovalarının ve depolarının su ile dolu bir şekilde hazır bulundurulması, yangın söndürme alet ve edevatının ihzar edilmiş olması, hademe ve ilgililere muayyen zamanlarda denemeler yaptırılarak yangın vukuunda önleme tedbirlerine baş vurulması gibi hükümler vardır.

Bu talimatname ahkâmının dikkatle ve hassasiyetle gözönünde tutulması alâkalı arkadaşlardan her zaman istenildiği gibi 28 . I . 1948 tarihinde son yapılan bir genelge ile bu husus tekit edilmiş ve alâkalı arkadaşların dikkat nazarları çekilmiştir. Bundan başka belediyelerin itfaiye teşkilâtı da malî imkânlar nispetinde geliştirilmekte ve vasıtaları çoğaltılarak yangınlara karşı daha müessir bir duruma sokulmalarına çalışılmaktadır. Yangın zararlarını telâfi etmek için Özel İdarelerle belediye emlakinin sigorta ettirilmesi işi önemle takip olunmaktadır.

S. 7. — Bu gibi binaların muhafazası ile mükellef olan daire müdür veya sorumlu diğer memurlarının ihmallerinden dolayı haklarında takibat yapılmış mıdır, yapılmış ise neticeleri nelerdir?

C. — Beş sene zarfında resmî binalarda vukua gelen 188 yangın vakası dolayısıyla bu binaların muhafazasıyla mükellef memurlardan 34 memur sorumlu tutulmuş, neticede bunlardan ikisi lüzumu muhakeme ve altısı men'î muhakeme kararı almış dördü mahkûm edilerek yedisi berâet etmiş ve onbeş memur ve müstahdem de hâlen yargılanmakta bulunmuştur.

S. 8. — Son yanan Millî Eğitim Bakanlığı binası yangınına sebep nedir? Bu hususta yapılan tahkikat ve bilirkişi raporları ne sonuç vermiştir?

C. — İlk aldığımız raporlar galip ve kuvvetli bir ihtimal ile Millî Eğitim Bakanlığı binası yangınının elektrik kontağından ve diğer bir ihtimale göre de soba bacasından çıktığı merkezinde idi. En son alınan raporlarda bilhassa bu işe el koyan Sayevlik yaptığı ve derinleştirdiği tahkikat ve tetkikat neticesinde yangının Millî Eğitim Bakanlığı toplantı odasındaki sobanın fazla yakılması ve bacanın arızalı ve içine giren kirinin bir kıvılcıma sebebiyle yanarak diğer yanıcı cisimlere de sirayetinden zuhur ettiği ve sabotaj noktai nazarını teyit eden hiçbir delil elde edilemediği gibi herhangi bir şahsa atfı kaabil bir tedbirsizliğin de müşahade ve mütalâa edilmediği kanaat ve karara varılmıştır.

Sayın Kurtuluş'un sorularını tamamen cevaplamış bulunduğumu arz ederim.

Dr. FAHRİ KURTULUŞ (Rize) — Muhterem arkadaşlar, İşleri Bakanımızı dikkatle dinledim. Rakamların dili ve ifade ettiği mâna bizim için çok hazindir. Beş sene zarfında 188 yangın olmuştur. Bu yangınların mühim bir kısmı Hükümet konağı, okul, fabrika, resmî ikametgâh ve sairedir. Ormana taallük eden yangınlar da vardır. Fakat onlar mevzuumuzun dışındadır.

Şimdi arkadaşlar, kısaca ben de kendi notlarımdan bazı yangınları okuyacağım:

Vaktiyle Gaziantep'de 31. III. 1946 da Sanat Okulunun demir ve marangoz atelyesinde elektrik kontağından bir yangın olmuştur. 4. VIII. 1946 da İzmir'de Toprak Mah-

sulleri hububat deposunda da yangın olmuştur. Bu yangın bol miktarda depoya serpilerek akaryakıtla çıkarılmıştır. Depo Şefi Kemal ve iki arkadaşı hâlâ mahkemededir. Buna ait Yüksek Heyetinizde de bir nottan bahsedeceğim:

Bu bina vaktiyle Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğünün malı olarak kullanılmakta imiş. Ondan daha evvel de bina bir Amerikan tütün şirketi tarafından yaptırılmış ve bugünkü maliyeti 5 - 5,5 milyon liraya çıkacak kıymette ve her türlü yangından korunma tertibatını haiz bir şekilde, hattâ tavana kadar bina tehziz edilmiş, musluklar oraya kadar çıkarılmış, motopomp ona göre ihzar edilmiştir. Fakat yangın olduğu gün şu durum hâsıl oluyor; motopompun başına gidiyorlar, motör bakımatsızlıktan paslanmış. Contalar yağsızlıktan kurumuştur, hava kaçırmaktadır. Bunların hepsi de tamam olsa çalışmamaktadır, motörün yanında muharrik kuvvet olarak ne gaz, ne benzin, ne de mazot mevcuttur. Bunlar motörün yanında mevcut değildir. Deniz gayet yakın bir yerdedir ve motopomp çalışırsa deponun kendisine ait tesisatla belki ilk ânda yangın söndürülebilecektir. Fakat bunun idaresini üzerine alanlar müthiş bir ihmal içinde motörü faaliyete geçme kudretinden mahrum etmişler ve milyonlara liralık buğday ve saire yanmıştır. İşin garip tarafı bu bina lâyıki veçhile sigorta dahi edilmemiştir. Toprak Mahsulleri Ofisi bu binayı 1939 senesindeki sigortasıyla bırakmıştır. Halbuki büyük bir tehlike karşısında bu sigorta kâfi değildir, sigorta bedelinin artırılması lâzımdı ki, maalesef bu da yapılmamıştır.

Toprak Mahsulleri Ofisinin inşaat, ambar, silo gibi kısımları için bakım müdürlükleri vardır. Bunun bir reisi, dört muavini ve yüze yakın elâmanı vardır. Bunların vazifesi böyle bir hâdise zuhurunda önleyici tedbir almaktır ki, maalesef bu yangında bu kadro işlememiştir ve bu bina böyle yanmıştır. Memurlar mahkemededir. Mahkeme konusunu ayrıca birkaç satırla arz edeceğim.

Diyanbakır lise binasına Sayın Bakan temas etmiştir. Hakikaten öğrenci sınıfta kaldığı için dosyasını imha etmek kastiyle bu yangını kasten çıkarmıştır.

Ankara'da bildiğiniz gibi 1946 da bir yangın olmuş 23 otobüs, kamyon ve kısmen garajı

yanmış, bu da elektrik kontağından mı, vazife-yi ihmalden mi, elbetteki bu da bundan sonra anlaşılacaktır.

Denizli Hükümet konağı, Ürgüp Hükümet konağı bakımsızlık yüzünden yanmıştır.

Diyarbakır'da 3 - 4 . I . 1947 günü gece tam saat 10 da binanın üst katında yangın başlamış, şu noktaya nazarı dikkatinizi celbetmek isterim, tıpkı Millî Eğitim Bakanlığında olduğu gibi, en üst katında bir yangın olmuş dumanın çıkmasıyla birlikte alev çatının her tarafını birden kaplamıştır. Bu hal Millî Eğitim Binasının yanması tablosunun tamamıyla aynıdır. Yangın âni çıkmış ve Diyarbakır halkı şaşırmıştır.

Manisa'da bir saraphane, Eskişehir'de fırının önündeki kapların tutuşmasından bir kiremit fabrikası, pamuk ambarının atılan sigara ile tutuşmasından Adana Millî Mensucat Fabrikası, yine İzmir'de Esnaf ve ahali Bankasının icarında bulunan tütün deposu ile bir zeytinyağı fabrikası yanmıştır. Seyhan'da 18 . VII . 1947 de Sümerbank'ın bir fabrikası yanmıştır. Hakikaten Sayın Bakan bunun bir suikast eseri olduğunu ifade buyurdular ki, kendilerine teşekkür ederim. Ben bu işle biraz alâ-kadar oldum. Bunların verdikleri ifadeye göre gayeleri Türk sanayiini baltalamaktır. Yangını yapanlar bu şekilde ifade vermişlerdir. Temayülleri ve ruhları itibarıyla komünist karakterli insanlardır. Elbette Adliye bunlara icabeden cezayı verecek, vazifesini yapacaktır. Manisa'da birgün bir küktürt deposu yanmıştır. Buna da sebep memurların dikkatsizliğidir. Mademki küktürt çuvallarının üst üste konması bir yangına sebebiyet verecekti, niçin daha evvel-den tedbir alınmamıştır. Bunlara dikkat edilmesi lâzımdı. Bu şekilde Zirai Donatım Kurumunun 3 - 4 deposu yanmıştır.

Yine Kayseri'de Sümerbak'ın bez fabrikasında 24/7/1947 tarihinde pamuk balyalarını bağlayan demir çemberlerin kesilmesi üzerine kazaen bir yangın olmuştur. Demir çemberlerin kesilmesinden nasıl yangın çıkmıştır, hâlâ anlamış değilim?

İstanbul Adliye Sarayı, Zeynep Hanım Konağı ve Erenköy Kız Lisesi ve ithalât deposu yangınları da böyle dikkatsizlikten ileri gelmişlerdir.

Muhterem arkadaşlarım; şu muhakkak ki ça-

lıştırdığımız bürolardaki memurlarımızın bu nevi yangın konusundaki hassasiyetleri maalesef memleketin istediği derecede yüksek değildir. Ve bu noksan durum böyle giderse belki beş sene sonraki durum da böyle 188 bina yanacak ve memleketin, milletin zararı 5 milyondan fazla olacaktır. Ve biz böyle mütemadi bir dert ve ıstırap içinde yuvarlanıp gideceğiz.

Bu bakımdan bazı tedbirleri yerinde almak mecburiyetindeyiz. Acaba Sayın İçişleri Bakanı veyahut Bakanlar Kurulu toplanıp da her dairede daha doğrusu her vekâlette bir nöbetçi memurluğu ihdas edilemez mi? Buna şiddetle ihtiyacımız olduğu kanaatindeyim.

Ankara bile gözümüzü önünde bir yer olmakla beraber bazı Bakanlıklarda ve dairelerde yangın zuhuru görülmüştür. Bunlardan meselâ; Adalet Bakanlığında başlangıç, İstasyonda D. D. Yolları döküm atelyesinde başlangıç, Bayındırlık Bakanlığında, Emlâk Bankasında Anadolu kulübünde başlangıç, Çiftlikte Uçak motor fabrikasında başlangıç, Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığında başlangıç.

Bazı daireler bundan zarar görmüşlerdir; 3 bin, 100 bin, 850, 10 bin lira vesaire vesaire ... Demek ki, yalnız mesele bir nöbetçi hademe, bir nöbetçi başhademe bırakmakla olmuyor, böylece iş yürümüyor. Bunun için mesul bir arkadaş koymak. Tıpkı askerî kıtalarda, kışlalarda, garnizonlarda, tümen komutanlıklarında olduğu gibi nöbetçi subayı sabah sekizde alır, ertesi sabah sekizde devreder ve geçmiş vukattan haber verir. İşte böyle birşey yapmalıyız, bir karar alınmalı. Böyle birşeyi ya Meclise getirmeli yahut da bize de lüzum yok, kendi aralarında da Bakanlar Kurulu kararıyla de yapabilirler.

Sayın Bakanım izahatından anladık ki, mesul bulunamıyor, kimse tecziye edilemiyor, tahkikat senelere sürüyor, men'i muhakeme kararı veriliyor. İşin daha garibi bu işe ait Türk Ceza Kanunundaki maddeler hafiftir. Binaenaleyh adliyeciler arkadaşlar ve bu işten anlıyanlar bize bir kanun hazırlasınlar, cezalar teşdit edilsin. Böyle bir bina yandığı zaman Adalet cihazı takibata mahal yoktur, men'i muhakeme kararı verildi diye eli kolu bağlanmasın. Milyonlarca lira, memleketin serveti, millî değeri, millî evrakı gidiyor ve bunların sonunda mesul bulunamamıştır diyoruz.

Arkadaşlar; Milli Eğitim Bakanlığının hazin surette yanışını hepimiz öğrenmiş bulunuyoruz. Durum hakikaten insana hüznün vericidir. Ankara gibi milli bir yerde, Ankara gibi milli mücadelenin merkezi olmuş olan bir yerde Türk münevverlerini yetiştiren bir muallim mektebi olarak kurulan bu müesseseye yine bugün Türk muallimlerinin bütün dertleriyle uğraşırken, onların refahı ve dertleriyle uğraşırken, günün birinde bilhassa gündüz saat altıda 23.XII.1947 tarihinde vukubulan bir yangınla ve herkesin söylediği gibi aklın alamıyacağı kadar süratli bir yangınla, bina 4 - 5 saat içinde kül olup gitmiş ve hemen hemen mefruşat ve saire bakımından hiçbir şey kurtarılamamıştır. Durum acıdır, bu binanın ilk yangını sırasında Sayın İçişleri Bakanı Büyük Meclisin 29 Aralık 1947 Oturumunda bu yangının sureti katiyede bir kontakten çıktığı kanaati hâsıl olmuştur, birinci bilirkişi raporunu aldık, mutmain olmak için ikinci bir rapor alıp tamamen mutmain olmak istiyoruz. Yangının bir elektrik kontağından çıktığı, sureti katiyede anlaşılmıştır, gibi gayet kesin ve hâdiseye istinaden, tevafuk eden bir beyanda bulundular.

Kanaatimee burada sayın arkadaşımın bir tezadı vardır. Meselâ; mutmain olmak için ikinci bir rapor istiyorlar. Mademki, mutmain değillerdi, birinci rapora göre niçin bu yolda Meclise izahat vermişlerdir? Mademki, birinci rapor elektrik kontağından çıkmıştır, şeklinde idi. Niçin bugün elektrik kontağından çıkmadığı sureti katiyede anlaşılmıştır. Yangın sobadan çıkmış deniyor. Sobadan çıkan bir kıvılcım baca içindeki kirişi yakmış. Kiriş daha evvel bir sarsıntıdan meydana çıkmış. Yavaş yavaş yanmış, küvercin kübresini ve kuş tüylerini yakmış ve yangın husule gelmiş. Benim kanaatimee, ben bunu kabul etmiyorum. Kabul etmememin sebebi de toplantı odasında soba saat 14,30 da yakılmış ve Beden Şûrası mıdır, ne şûrasıdır bir toplantı yapılmıştır, yangın saat 18 de çıkmıştır ve yanındaki odada da teftiş heyetinde çalışma vardır, müsteşarın odasında bir toplantı vardır. Acaba bu yangın olduğu zaman üçbuçuk saat zarfında orada bulunanlar bunun kokusunu hiç duymamışlar mıdır?

BAŞKAN — Fahri Bey, iki dakikanız kaldığını hatırlatırım.

Dr. FAHRİ KURTULUŞ (Rize) — Okumu-

yorum, daha vaktim olması lâzım.

BAŞKAN — İhtizük sarıhtir. Okuyanlar için 15 dakika, söyleyenler için 20 dakika müddet tahsis edilmiştir. Binaenaleyh sizin daha iki dakikanız vardır.

Dr. FAHRİ KURTULUŞ (Devamla) — O halde hiçbir şey anlatmaya lüzum kalmıyor. Dertlerimiz çok.

BAŞKAN — İhtizük gayet sarıhtir. İhtizük hükümlerini tatbika mecburum. Binaenaleyh ihtizük hükümünün ihlâline müsaade edemem.

ABİDİN ÇAKIR (Muğla) — Çok müsaade ettiğiniz oldu beyefendi.

İBRAHİM ARVAS (Van) — Reye koyunuz.

BAŞKAN — Reye de olamaz. Bu, Başkanlıkça takarrür etmiştir. Tüzüğün hükümlerini tatbika mecburum. Tüzük mucibince hatibin sözünü yalnız başkan kesebilir.

İBRAHİM ARVAS (Van) — Tüzüğü tadil edelim.

BAŞKAN — Tüzük tadil edilinceye kadar böyle hareket edeceğiz.

Dr. FAHRİ KURTULUŞ (Devamla) — Şahsan bu yangının sebebi zuhuru üzerine verilen izahat beni tatmin etmiş değildir. Meselâ yangın binanın çatıya çıkılan kapak tarafında çatıdan başlamıştır. Ben bu iş üzerinde uğraştım bu bina bir müddet evvel tamir edilmiştir...

BAŞKAN — Arkadaşlar; tüzük hükümlerine riayet etmek mecburiyetinde olan Başkanlığın vaziyetini nazarı itibara almanızı rica ederim.

Tüzüğün ihmal edilmemesini bilhassa rica ederim.

Binaenaleyh sözünüzün müddeti tamam olmuştur, Bay Kurtuluş.

Dr. FAHRİ KURTULUŞ (Devamla) — Madem ki, kayıtlarla bağlyız. Ben de formaliteye riayetkâr bir arkadaşımız ve öyle kalacağım.

Ben ne söylediğimi biliyorum. Bütün sözlerim hâdiselere ve notlara müstenittir.

Hulâsa, bu yangının sabotaj olduğu kanaatindeyim. Bir kaatil zamanında bulunmuyor da 10 sene sonra ele geçiyor. Binaenaleyh çok temenni ederim. Adliye araştırmasını durdurmasın. Adliye tahkikatını yapacak ve bir gün mesulünü meydana koyacaktır. Benim Adliyeye inanım vardır.

İÇİŞLERİ BAKANI MÜNİR HÜSREV GÖLE (Erzurum) — Bir noktayı tenvir etmek mecburiyetindeyim. Mühim bir mesele hakkın-

da efkârı umumiyeyi tenvir etmek hepimizin vazifesidir. Hiçbir zaman mesul bir arkadaşımız sıfatı ile şu veya bu şekilde kasıt veya ihmalle vukua gelmiş bir yangın hâdisesini ihmal edecek vaziyette değiliz. Heyeti Umumiyenize karşı bir mesuliyet deruhde etmiş bir arkadaşımıza karşı Yüksek Huzurunuzda söz söylerken bu sözlerin delillere müstenit olması mecburiyeti vardır. Arkadaşımızın elinde vesikalar varsa bunu bize vermemesi affedilemez, bizim vazifemiz tamamen vesikalara istinat eden beyanlarla efkârı umumiyeyi tenvir etmektedir. Bu güne kadar yaptığımız bütün tahkikatta vardığımız netice, Milli Eğitim Bakanlığı yangınında asla bir kasıt mevcut olmadığıdır. Bendeniz bütçe müzakeresi sırasında Cemil Said arkadaşımızın sorduğu bir suale cevap olarak şunu söyledim: Şu dakikaya kadar aldığım malûmat; bunun bir kontakten çıktığını göstermektedir. Herhangi bir sabotaj dolayısıyla yangının çıkmış olması ihtimali zayıftır. Bugün Adliye tamamen vazifesini yapmış ve kararını vermiştir, arzu ederlerse kararı kendilerine göstermeye âmadeyim. Efkârı umumiyeye karşısında ben buna kani olmadım, ne ile kani olacağız? nihayet bir idari ve adli eihaz mevcuttur. Bunlar vaziyeti tesbit eder de bütün çıplaklığıyla ortaya koyarlarsa buna inanmıyacak mıyız?

3. — *Kastamonu Milletvekili Fethi Mağara'nın, tek sulh yargıcı bulunan ilçelerle bu mahkemelerdeki tek kâtipler hakkında Adalet Bakanlığından sözlü sorusu.*

Yüksek Başkanlığa

22 . I . 1948

Aşağıdaki hususatin sözlü olarak açıklanmasını Adalet Bakanından rica ederim.

1. — Yüz ilçede tek sulh yargıcı olup asliye yargıcı, sorgu yargıcı ve savei yoktur.

2. — İlçede tek sulh yargıcı olmasından halkın asliye yargıcının salâhiyeti dâhilinde kalan dâvaları için uzaklarda bulunan diğer ilçelere gitmek zaruretinde kaldıkları anlaşılmaktadır. Bu halin ne vakit önenebileceğinin açıklanması.

3. — Tek sulh yargıcı olan ilçelerin ekserisinde de bir kâtip vardır. Bu tek kâtip başkâtip ve iera memuru vazifesini de görmektedir, sekiz yüz ile bin dâva gelen sulh mahkemesinin bir kâtip ile idare edileceğine ve halk işlerinin

görülebileceğine Adalet Bakanlığı kail midir? Değilse, bile bile bu halin devamını terviç etmesine zaruret nedir? Açıklanması.

Kastamonu Milletvekili
Fethi Mağara

ADALET BAKANI ŞİNASİ DEVRİN (Zonguldak) — Kastamonu Milletvekili Fethi Mağara arkadaşımızın önergesi iki kısmı ihtiva etmektedir.

Birinci kısımda: 100 ilçede tek sulh yargıcı olmasından halkın asliye yargıcının salâhiyeti dâhilinde kalan dâvaları için uzaklarda bulunan diğer ilçelere gitmek zaruretine kaldığı beyan edildikten sonra bu halin ne vakit önenebileceği sorulmaktadır.

Bütçe müzakereleri sırasında bir çok arkadaşımızın temas etmiş olduğu bu mevzu hakkındaki beyanlarımı bu soru münasebetiyle de aynen tekrarlıyorum.

Bakanlıkça hazırlanmış olan yeni mahkemeler teşkilâtı tasarısının bâriz vasıflarından biri de halen ilçelerde mevcut tek yargıçlık sistemini ilga ederek asliye mahkemelerini adalet teşkilâtının ilk kademesi olarak kabul etmiş olmasıdır. Fîlvaki 102 ilçemizde sulh yargıçlığı adı altında kurulmuş olup hakikatı halde hukukta ve cezada muayyen asliye mevaddını görmekle mükellef bazan savcılık, bazan sorgu yargıçlığı yetkilerini de kullanan tek bir yargıcın bir ilçe merkezinde adalet eihazının bütün eüzülerini temsil etmiş olmasından dolayı çıkan güçlükler artık herkesçe müşahade edilebilen bir duruma arz etmektedir. Tasarının kanuniyet iktisabı halinde herhangi bir ilçede mahkeme kurulmasına karar verildiği takdirde bir asliye yargıcı ile bir savei, bir de muavin sıfatını haiz sorgu yargıcı görevlendirilmiş olacaktır.

Sorunun ikinci kısmında; tek sulh yargıcı olan ilçelerin ekserisinde bir tek kâtipin mevcut olduğundan bahsedilerek bu halin devamı terviç edilip edilmediği yazılıdır.

Sorunun bu kısmının yanlış bir malûmata dayandığı anlaşılmaktadır.

Tek yargıçlı 102 ilçeden 93 ilçede tek kâtip değil biri başkâtip olmak üzere en az iki kâtip bulunmaktadır. Tek kâtip olan ilçenin adedi 9 dau ibarettir. Bunların da iş adedi fazlalıkça kâtip kadrosunun artırılması eihetine gidilmektedir. Arkadaşımızın mevzu bahis eyletiği

azdavay ileci de bu bakımdan tetkika tâbi tutulmuştur. Alınacak neticeye göre maumele yapılacaktır.

FETHİ MAĞARA (Kastamonu) — Sayın Adalet Bakanı Şinasi Devrin'in verdiği izahattan dolayı teşekkür ederim.

Buyurdular ki, 100 ilçede yalnız tek sulh yargıcı vardır. Tek yargıç da sulh yargıcısıdır. Bu yüz mahkemenin uzun müddettenberi köy halkının iki kazada hakkını araması kadar mahzurlu birşey yoktur. Halk salâhiyet itibariyle hâkimin hangi dâvayı göreceğini bilmediği için, bir dâvası olduğu vakit de doğru yeni teşekkül etmiş kazasına gidiyor. Hâkime arzihal veriyor. Hâkim, ben senin dâvana bakamam, diyor. Niçin? Çünkü benim salâhiyetim yoktur. Kim bakacak? eski ayrıldığıңыз kaza hâkimi bakacaktır. Köylü peki diyor, dönüp köyüne gidiyor. ferdası gün köylü eski kazasına gidiyor, arzualini yazdırıyor mahkemeye veriyor.

Binaenaleyh evvelâ bir kaza teşkil edileceği zaman, herşeyden evvel bunların kadrosunu düşünmek lâzımgelir. Adalet Bakanlığı da, bu kazada sorgu yargıcı mı lâzımdır, savei mi lâzımdır, nesi lâzımsa bunları da tâyin etmelidir. Bugünkü duruma göre ismen kaza oluyor. Teşkilât tekemmül edinceye kadar aradan on sene geçiyor. Halk da eski hamam, eski tas diyor. (Ov sesleri, gülüşmeler).

Efendim, ben bu tâbiri bir maksatla söylemedim. Demek istedim ki, işler eskisi gibi kalıyor. Bundan maksadım yoktur. Yanlış anlaşılmasın. Biz istiyoruz ki, kaza yapılacağı zaman evvelâ kadrosu tahakkuk etsin, bütün teşkilâtı tekemmül etsin, ondan sonra faaliyete başlasın. Bundan dolayı bendeniz rica ediyorum Bakanlık vaktiyle kadro istensin böyle yeni olan ilçe mahkemelerine bir savei sorgu yargıcı verilsin bugünkü durum bir Sulh Yargıcı saveilik yapıyor, İera memurluğu yapıyor, buna Nihayet verilmesi lâzımdır, 800 dâvası olan bir kazada bir Sulh Hâkimi vardır, kendisi karar veriyor, kendisi infaz ediyor. Sulh Yargıcı yargıçlık mı yap-sın saveilik mi yapsın, Hapishane gardiyanlığı mı yapsın?

Kâtiplik için buyurdular ki, iki kazada bir Başkâtip bir kâtip, diğerlerinde bir Başkâtip iki kâtip var.

Geçenlerde de rica etmiştim. Azdavay'da bir tek kâtip vardır. Başkâtip yoktur. 800 dâvası olan bir kazanın bir kâtibi mahkemeye mi baksın, İera Memurluğu mu yapsın, hangisine yetişsin. Ben bu meslekten geldim, bilirim, bu böyle devam ederse mahkemeden iş çıkmaz. Binaenaleyh Adliye Bakanı bunu tetkik ettirsin. Kendileri de avukatlıktan gelmedir, çok iyi bilirler. İeran evvel bunlara bir netice vermelerini rica ederim.

BAŞKAN — Gündeme geçiyoruz.

4. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — *Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Krallığı Hükümeti arasında Hava Ulaştırılmalarına dair olan Anlaşmanın onanması hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ulaştırma Komisyonları raporları (1/232)* [1]

BAŞKAN — İkinci görüşülmesidir, maddelere geçiyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Krallık Hükümeti arasında Hava Ulaştırılmalarına dair olan Anlaşmanın onanması hakkında Kanun

MADDE 1. — Türkiye Cumhuriyeti Hükü-

meti ile Yunanistan Krallık Hükümeti arasında Ankara'da 22 Temmuz 1947 tarihinde akit ve imza edilmiş olan Hava Ulaştırılmalarına dair Anlaşma ile Eki onanmıştır.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü açık oyunuzda sunuyorum.

[1] Birinci görüşülmesi 37 nci Birleşim tutanağındadır.

2. -- *Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Danimarka Hükümeti arasında Hava Ulaştırma-larına dair olan Anlaşmanın onanması hakkın-da kanun tasarısı ve Değişleri ve Ulaştırma Ko-misyonları raporları (1/230) [1]*

BASKAN -- İkinci görüşülmüştür, madde-lere geçiyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Danimarka Hükümeti arasında hava ulaştırmalarına dair olan Anlaşmanın onanması hakkında Kanun

MADDE 1. -- Türkiye Cumhuriyeti Hükü-meti ile Danimarka Hükümeti arasında Anka-ra'da 30 Haziran 1947 tarihinde akit ve imza edilmiş olan hava ulaştırmalarına dair Anlaşma ile eki onanmıştır.

BASKAN -- Değiştirge yoktur. Maddeyi Yüksek oyuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. -- Bu kanun yayını tarihinde yürürlüğe girer.

BASKAN -- Değiştirge yoktur. Kabul eden-ler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. -- Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BASKAN -- Değiştirge yoktur. Kabul eden-ler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü açık oyuza sunuyorum.

3. -- *Türkiye Cumhuriyeti ile Irak Krallık Hükümeti arasında Hava Ulaştırmalarına dair olan Anlaşmanın onanması hakkında kanun ta-sarısı ve Değişleri ve Ulaştırma Komisyonları ra-porları (1/231) [2]*

BASKAN -- İkinci görüşülmüştür, madde-lere geçiyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Irak Kral-lık Hükümeti arasında Hava Ulaştırmalarına da-ir olan Anlaşmanın onanması hakkında kanun

MADDE 1. -- Türkiye Cumhuriyeti Hükü-meti ile Irak Krallık Hükümeti arasında Anka-ra'da 30 Haziran 1947 tarihinde akit ve imza edilmiş olan Hava Ulaştırmalarına dair Anlaş-ma ile eki onanmıştır.

[1,2] Birinci görüşülmeleri 37 nci Birleşim tutanağındadır.

BASKAN -- Değiştirge yoktur. Maddeyi Yüksek oyuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. -- Bu kanun yayını tarihinde yürürlüğe girer.

BASKAN -- Değiştirge yoktur. Kabul eden-ler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. -- Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BASKAN -- Değiştirge yoktur. Kabul eden-ler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü açık oyuza sunuyorum.

1. -- *Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaş-tırmalarına dair olan Anlaşmanın onanması hak-kında kanun tasarısı ve Değişleri ve Ulaştırma Komisyonları raporları(1/263) [1]*

BASKAN -- Kanun tasarısının ikinci görüş-mesine başlıyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaştı-rmalarına dair olan Anlaşmanın onanması hak-kında Kanun

MADDE 1. -- Türkiye Cumhuriyeti Hükü-meti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti arasın-da Ankara'da 16 Eylül 1947 tarihinde akit ve imza edilmiş olan Hava Ulaştırmalarına dair Anlaşma ile Eki onanmıştır.

BASKAN -- Değiştirge yoktur. Maddeyi ka-bul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edil-miştir.

MADDE 2. -- Bu kanun yayını tarihinde yürürlüğe girer.

BASKAN -- Değiştirge yoktur. Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edil-miştir.

MADDE 3. -- Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BASKAN -- Değiştirge yoktur. Maddeyi ka-bul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edil-miştir.

Tasarının tümünü açık oyuza sunuyorum.

[1] Birinci görüşülmesi 37 nci Birleşim tuta-nağındadır.

5. — *Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsünde yapılan değişikliklerin onanması hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Çalışma Komisyonları raporları (1/209)* [1]

BASKAN — Kanun tasarısının ikinci görüşmesine başlıyoruz.

Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsünde yapılan değişikliklerin onanması hakkında Kanun

MADDE 1. — Milletlerarası Çalışma teşkilâtı Konferansının Montréal'de akdedilen 29'uncu toplantısının 9. X. 1946 tarihli oturumunda, Teşkilât Statüsünde yapılması kararlaştırılan değişiklikler onanmıştır.

BASKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımlı tarihinde yürürlüğe girer.

BASKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BASKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü açık oyunza sunuyorum.

6. — *Uyusturucu maddeler hakkındaki Lâhey, Cenevre ve Bangkok, Anlaşma, Sözleşme ve Protokollarını değiştiren Protokolun onanmasına dair kanun tasarısı ve Dışişleri, Tarım ve Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonları raporları (1/186)* [2]

BASKAN — Tasarının tümü hakkında söz isteyen var mı? Söz isteyen yoktur. Maddelere geçilmesini kabul edenler Etmeyenler Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

[1] Birinci görüşülmesi 37'nci Birleşim tutanağında.

[2] 82 sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.

Uyusturucu maddeler hakkındaki 23 Ocak 1912 Lâhey, 11 Şubat 1925, 19 Şubat 1925, 13 Temmuz 1931 Cenevre, 27 Kasım 1931 Bangkok ve 26 Haziran 1936 Cenevre Anlaşma, Sözleşme ve Protokollarını değiştiren Protokolun onanmasına dair Kanun

MADDE 1. — Birleşmiş Milletler Teşkilâtı tarafından hazırlanan ve New - York'ta 11 Aralık 1946 tarihinde imzalanan uyusturucu maddeler hakkındaki 23 Ocak 1912 Lâhey, 11 Şubat 1925, 19 Şubat 1925, 13 Temmuz 1931 Cenevre, 27 Kasım 1931 Bangkok ve 26 Haziran 1936 Cenevre Anlaşma, Sözleşme ve Protokollarını değiştiren Protokol 2'nci maddede yazılı ihtizari kayıtla onanmıştır.

BASKAN — Madde hakkında söz isteyen? Yoktur. Maddeyi kabul edenler Etmeyenler Madde kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Protokolun onandığının tebliği sırasında, 11 Şubat 1925 tarihli Cenevre Anlaşması ve 27 Kasım 1931 tarihli Bangkok Anlaşması hükümlerinin bu Anlaşmalara taraf olmayan Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini bağlamayacağı hakkındaki ihtizari kayıt resmen bildirilecektir.

BASKAN — Madde hakkında söz isteyen? Yoktur. Maddeyi kabul edenler Etmeyenler Madde kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun yayımlı tarihinde yürürlüğe girer.

BASKAN — Söz isteyen? Yoktur. Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BASKAN — Söz isteyen? Yoktur. Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Tasarının birinci görüşülmesi bitmiştir.

7. — *Türkiye - Fransa Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları ile Modüs rivendi ve eklerinin onanması hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ticaret Komisyonları raporları (1/35)* [1]

BASKAN — Tasarının tümü hakkında söz isteyen var mı?

[1] 85 sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.

Maddelere geçilmesini kabul edenler ... Etmeyenler ... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Türkiye ile Fransa arasında 31 Ağustos 1946 tarihinde Paris'te imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları ile Modüs vivendi ve eklerinin onanması hakkında Kanun

MADDE 1. — Türkiye ile Fransa arasında 31 Ağustos 1946 tarihinde Paris'te imzalanan ve 4931 sayılı Kanunla süresi uzatılan 4582 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanarak Bakanlar Kurulunca yürürlüğe konulan Ticaret ve Ödeme anlaşmalarıyla 1929 tarihli Ticaret Sözleşmesini yürürlüğe koyan Modüs vivendi ve ekleri onanmıştır.

BAŞKAN — Madde hakkında söz isteyen var mı? Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

Tasarının birinci görüşülmesi bitmiştir.

8. — *Türkiye - Fransa Ticaret Anlaşmasına bağlı listelerin kaldırılması hususunda teati olunan mektupların onanması hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ticaret Komisyonları raporları (1/269) [1]*

BAŞKAN — Tasarının tümü hakkında söz isteyen var mı?

Maddelere geçilmesini kabul edenler... Etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Türkiye - Fransa Ticaret Anlaşmasına bağlı listelerin kaldırılması hakkında teati edilen mektupların onanmasına dair Kanun

MADDE 1. — 31 Ağustos 1946 tarihinde Paris'te imzalanan Türkiye - Fransa Ticaret Anlaşmasına bağlı listelerin 21 Eylül 1947 tari-

[1] 84 sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.

hinden itibaren kaldırılması hususunda, Ankara'daki Fransa Büyük Elçiliği ile 19 Eylül 1947 tarihinde teati edilen mektuplar kabul edilmiş ve onanmıştır.

BAŞKAN — Madde hakkında söz isteyen var mı?

Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının birinci görüşülmesi bitmiştir.

9. — *Türkiye ile Yugoslavya arasında imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarıyla Modüs vivendi, Tasfiye Protokolu ve bağlantılarının onanması hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ticaret Komisyonları raporları (1/270) [1]*

BAŞKAN — Tasarının tümü hakkında söz isteyen yoktur. Maddelere geçilmesini kabul edenler... Etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Türkiye ile Yugoslavya arasında 18 Eylül 1947 tarihinde Belgrad'da imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarıyla Modüs vivendi, Tasfiye Protokolu ve bağlantılarının onanması hakkında Kanun

MADDE 1. — Türkiye ile Yugoslavya arasında 18 Eylül 1947 tarihinde Belgrad'da imzalanan ve 4931 sayılı Kanunla süresi uzatılan 4582 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanarak Bakanlar Kurulunca yürürlüğe konulan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarıyla Modüs vivendi, Tasfiye Protokolu ve Bağlantıları kabul edilmiş ve onanmıştır.

Dr. FAHRİ ECEVİT (Kastamonu) — E-fendim, «Modüs vivendi» ne demektir? Bunun izahını rica ediyorum. Çünkü rey vereceğiz, bilelim.

[1] 83 sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.

BAŞKAN — Dışişleri Komisyonu Sözcüsü buyurun.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİHAT ERİM (Kocaeli) — Efendim, Modüs vivendi kelimesi Milletlerarası münasebetlerde, ötedenberi yüzlerce senedir, kullanıla kullanıla beynelmilel bir kelime olmuştur. Sayın doktorun da pekâlâ bileceği gibi, kelime aslında Lâtincedir. Modüs vivendi, yani şöyle muvakkat anlaşma gibi bir mâna taşır, Türkçesini kullanmak istersek geçici anlaşma demek münasip olur. Yalnız Modüs vivendi, bizim Üniversitelerimizde, Fakültelerimizde, Devletlerarası Hukukunda olduğu gibi kullanılmaktadır, bir ilim istalahı haline gelmiştir. Ve ayrıca Meclisin 25 senelik teamülünde de Modüs vivendi tekrar edilmiş, hattâ dil meselesinde çok radikal davranıldığı devrelerde dahi Modüs vivendi kelimesine dokunulmamıştır. Mamafih takdir Yüksek Heyetindir.

BAŞKAN — Başka söz isteyen yok. Maddeyi kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Söz isteyen yok. Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Söz isteyen yok. Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının birinci görüşülmesi bitmiştir.

10. — *Kalkınma İstikrazı hakkındaki 4938 sayılı Kanuna ek kanun tasarısı ve Maliye ve Bütçe Komisyonları raporları (1/266) [1]*

BAŞKAN — Tasarının tümü hakkında söz isteyen var mı? Maddelere geçilmesini oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

İç İstikraz akdi hakkında Kanun

MADDE 1. — «125» milyon liraya kadar

[1] 86 sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.

uzun vâdeli iç istikraz akdine Maliye Bakanı yetkilidir.

BAŞKAN — Madde hakkında söz isteyen yok. Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu istikrazın akdinde, kalkınma istikrazı hakkındaki 13 . VI . 1946 tarihli ve 4938 sayılı Kanunda yazılı hükümler uygulanır.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Bu kanunu Maliye Bakanı yürütür.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının birinci görüşülmesi bitmiştir.

Oya sunulan tasarılar oya vermiyen arkadaş var mı efendim?

Oy toplama muamelesi bitmiştir.

Oylama sonuçlarını arz ediyorum. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Krallık Hükümeti arasında Hava Ulaştırma dairesine dair olan Anlaşmanın onanması hakkındaki Kanuna (283) arkadaş iştirak etmiştir. Muamele tamamdır, tasarının (283) oyla kanunluğu kabul edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Danimarka Hükümeti arasında Hava Ulaştırma dairesine dair olan Anlaşmanın onanması hakkındaki tasarıya (285) arkadaş iştirak etmiştir, muamele tamamdır, tasarının (285) oyla kanunluğu kabul edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Irak Krallık Hükümeti arasında Hava Ulaştırma dairesine dair olan Anlaşmanın onanması hakkındaki Kanun tasarısına (277) arkadaş oy vermiştir, muamele tamamdır, tasarının (277) oyla kanunluğu kabul olunmuştur.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaştırma dairesine dair olan Anlaşmanın onanması hakkındaki kanun tasarısına (284) arkadaş oy vermiştir, muamele tamamdır, tasarının (284) oyla kanunluğu kabul olunmuştur.

Milletlerarası Çarşma Teşkilâtı Statüsünde yapılan değişikliklerin onanması hakkındaki Kanun tasarısına (286) arkadaş oy vermiştir, mutamele tamamdır, tasarının (286) oyla kanunluğu kabul edilmiştir.

Gündemimizle müzakere edilecek başka maddede yoktur. Önümüzdeki Çarşamba günü saat 15 te toplanılmak üzere birleşime son veriyorum..

Kapanma saati : 16,15

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Krallık Hükümeti arasında Hava Ulaştırılmalarına dair olan Anlaşmanın onanması hakkındaki Kanuna verilen oyların sonucu.

(Kanun kabul edilmiştir)

Üye sayısı : 465
Oy verenler : 283
Kabul edenler : 283
Oya katılmayanlar : 174
Reddedenler : 0
Çekinseler : 0
Açık Milletvekillikleri : 8

[Kabul edenler]

AFYON KARAHİSAR

Mehmet Aşkar
Şahin Lâçin
Kemal Özçoban

AĞRI

Halid Bayrak

AMASYA

Ahmet Eymir
Zeki Tarhan
Esad Uras
Ali Kemal Yiğitoğlu

ANKARA

Naki Cevad Akkerman
Mehruze Aksöley
Hilmi Athoğlu
İbrahim Raruf Ayaslı
Hıfzı Oğuz Bekata
Avni Refik Bekman
Raşit Börekçi
Arif Çubukeu
Emin Halim Ergun
Muammer Eriş
İhsan Ezgü
Cevdet Gölet
Fakiho Öymen
Gl. Naci Tmaz

ANTALYA

Numan Aksoy
Dr. Galip Kahraman
Rasih Kaplan
Nurullah Esat Sumer

AYDIN

Gl. Refet Alpman
Mitat Aydın
Nuri Göktepe

BALIKESİR

Abdi Ağabeyoğlu
Muzaffer Akpınar
Esat Altan
Fuat Bilal
Osman Niyazi Burcu
Orgl. İzzeddin Çalışlar
Hacim Çarıklı
Eminittin Çeliköz
Süreyya Örgöevren
Gl. Kâzım Özalp
Hilmi Şeremetli
Fehrettin Tiritioğlu
İsmail Hakkı Uzuncarşılı

BİLECİK

Dr. Muhlis Sumer

BİNGÖL

Feridun Fikri Düşünsel

BOLU

Hasan Cemil Çambel
Cemil Özçağlar
Celâl Sait Siren
Dr. Zihni Ülgen
İhsan Yalçın

BURSA

Sadık Tahsin Arsal
Zehra Budunç
Fahri Bük
Aziz Duru
Ahmet Münir Erhan
Mustafa Fehmi Gerçeker
Abdürrahman Konuk
Cemil Öz
Faik Yılmazipek

ÇANAKKALE

İhsan Karasioğlu
Ali Rıza Kırsever
Nurettin Ünen

ÇANKIRI

Dr. Akif Arkan
Rifat Dolunay
Gl. Zeki Soydemir
Ahmet İhsan Zeyneloğlu

ÇORUH

Ali Çoruh
Ali Rıza Erem
Atıf Tüzün
ÇORUM
Edip Alpsar
Naim Atalay
Dr. Mustafa Cantekin
Münir Çağıl
İlasene İlğaz
Suheyp Karafakioğlu

DENİZLİ

Dr. Hamdi Berkman
Cemil Çalgüner
Abidin Ege
Naili Küçüka
Hulûsi Oral
Kemal Cemal Öncel
Dr. Behçet Uz

DIYARBAKIR

Feyzi Kalfagil
Osman Ocak
İhsan Hâmid Tigril
EDİRNE
Mehmet E. Ağaoğulları
Dr. Bahattin Öğütmen
Mehmet Öktem

ELAZIĞ

Dr. İbrahim Tali Öngören

ERZİNCAN

Ziya Ağa
Abdülhak Fırat

ERZURUM

Eyüp Sabri Akgöl
Salim Altuğ

Mesut Çankaya
Raif Dinç

Nafiz Dumlulu
Münir Hüseyin Göle

Kemalettin Kamu
ESKİŞEHİR

Kemal Zeytinoğlu
GAZİANTEP

Ömer Asım Aksoy
Cemil Alevli

Gl. Asır Atlı
Cemil Said Barlas

Bekir Kaleli
Dr. Abdurrahman Melek

GİRESUN

Celâl Esad Arseven
Eşref Dizdar

Kâzım Okay
İsmail Sabuncu

Ahmed Ulus
Fikret Yüzatlı

Dr. Galip Kenan Zaimoğlu

GÜMÜŞANE

Hasan Fehmi Ataç
Şevket Erdoğan

Şükrü Sökmensüer
Tahsin Tüzün

Ahmet Kemal Varınca
HATAY

Hasan Mursaloğlu
İÇEL

Haydar Aslan
Halil Atalay

Salih İnankur
Dr. Aziz Köksal

İSPARTA

Kâzım Aydar
Rifat Güllü

Sait Köksal
Şevki Yalvaç

İSTANBUL

Cihad Baban
Mekki Hikmet Gelenbeğ

Osman Nuri Köni
Dr. Mim Kemal Öke

Recep Peker
Orgl. Cemil Cahit Toydemir

İZMİR

Şevket Adalan
Benal Nevzat Arıman

Lâtiye Bekir Çeyrekbaşı
Esat Çınar

Sedat Dikmen
Atıf İnan

Rahmi Köken
Sait Odyak

Ekrem Oran
Haydar Rüştü Öktem

Şükrü Soracıoğlu
Hasan Âli Yücel

KARS

Mehmet Bahadır
Akif Eyidoğan

Aziz Samih İler
Dr. Esad Oktay

Abdurrahman Sürmen
Tezer Taşkıran

KASTAMONU

Gl. Abdullah Alptögan
Tahsin Çoşkan

Hamdi Çelen
Fethi Mağara

Baki Tümtürk
KAYSERİ

Fikri Apaydın
Gl. Salih Avgın

Sait Azmi Feyzioğlu
Reşid Özsoy

Faik Seler
Ömer Taşcıoğlu

Reşit Turgut
KIRKLARELİ

Zühtü Akın
Korgl. Kemal Doğan

Nafi Atuf Kansu
Şevket Ödül

Dr. Fuad Umay

KIRŞEHİR

Nihat Erdem
Şevket Torgut

KOCAELİ

Ahmet Faik Abasıyanık
Çenap Aksu

Fuad Balkan
Dr. P. Şerefettin Bürge

Ali Dikmen
Nihat Erim

Amiral Şükür Okan
KONYA

Dr. Hulûsi Alataş
Mitat Şakir Altan

Muhsin Adil Binal
Gl. Ali Fuad Cebesoy

Dr. Muhsin Faik Dündar
Rasim Erel

Şevki Ergun
Dr. Sadi İrmak

Halki Karagülle
Naim Hazim Onat

Dr. Aziz Perkün
Tevfik Fikret Silay

Ali Rıza Türel
KÜTAHYA

Halil Benli
Orgl. Asım Gündüz

Memduh İspartalıoğlu
Ömer Özdek

MALATYA

Abdurrahman Ulvi Beydağ
Dr. Hikmet Fırat

Osman Taner
Abdülkadir Taşangil

MANİSA

Korgl. Ali Rıza Artunkal
Kâmil Coşkunoğlu

İsmail Ertem
Şevket Raşit Hatipoğlu

Dr. Memduh Necdet Otaman

Yaşar Özey
Hilmi Öztarhan

Feyzullah Uslu
MARAS

Abdullah Yaycıoğlu

MARDİN

İrfan Ferid Alpaya
Gl. Seyfi Düzgören

Rıza Erten
Abdülkadir Kalav

Dr. Aziz Uras
MUĞLA

Asım Gürsu
Nuri Özsan

NİĞDE

Ferit Eeer
Rifat Gürsoy

Vehbi Sarıdal
Şükrü Süer

Hüseyin Ulusoy
ORDU

Dr. Vehbi Demir
Mehmet Furtun

Amiral Hulûsi Gökdağ
Dr. Zeki Mesut Sezer

Hamdi Şarlan
Hamdi Yalman

RİZE

Tahsin Bekir Balta
Dr. Saim Ali Dilemre

Fuad Sirmen
Ali Zırh

SAMSUN

Cemil Bilsel
Hüsnü Çakır

Naşit Fırat
Yakup Kalgay

Ömer Karataş
Dr. Sadi Konuk

Muin Köprülü
Mehmed Ali Yörüker

SEYHAN

Dr. Makbule Dıblan
Sinan Tekelioğlu

Ali Münif Yegena
Ahmet Remzi Yüregir

SİİRT

Etem İzzet Benice
Ali Rıza Esen

SİNOB

Suphi Batur
SİVAS

Nazif Ergin
Kâmil Kitapçı

Muttalip Öker
Necmettin Sadak
Reşat Şemsettin Sırer
Şakir Uma
Abidin Yurdakul
TEKİRDAĞ
Emin Ataç
Ziya Ersin Cezaroğlu
Fayık Öztrak
Ekrem Pekel
Cemil Uybadin
TOKAD
Feyzi Eken

Recai Güreli
Halid Nazmi Keşmir
Cemal Kovah
Mustafa Lâtifoğlu
Galip Pekel
Nazım Poroy
TRABZON
Sırrı Day
Raif Karadeniz
Zekiye Molaoğlu
Hamdi Orhon
Ali Sarıalioğlu

Mustafa Reşit Tarakçıoğlu
Muammer Yarımbyık
TUNCELI
Necmeddin Sahir Silan
URFA
Razi Soyer
Esat Tekeli
VAN
Muzaffer Koçak
Rüştü Oktar

YOZGAD
Celâl Arat
Ziya Arkant
Dr. Kemal C. Berksoy
Sırrı İçöz
ZONGULDAK
İsmail Ergener
Emin Erişirgil
Ahmet Gürel
Sabri Koçer
Naim Kromer
Nuri Tarhan

[Oya katılmayanlar]

AFYON KARAHİSAR
Gl. Sadık Aldoğan
Hazine Bozca
Hasan Dinçer
Dr. Cemal Tunca
Ahmed Veziroğlu
AĞRI
Müştak Aktan
Ahmet Alpaslan (İ.)
ANKARA
Fahri Rifki Atay
İsmet İnönü (Cumhurbaşkanı)
Mümtaz Ökmen
ANTALYA
Niyazi Aksu
Mustafa Korkut (İ.)
Tayfur Sökmen
AYDIN
Neşet Akkor
Emin Bilgen
Dr. Mazhar Germen
BİLECİK
Reşit Bozüyük
Memduh Şevket Esendal
BİNGÖL
Tahsin Banguoğlu
BİTLİS
Muhtar Ertan
Avif Özdemir (İ.)
BOLU
Hasan Şükrü Adal
Lâti Gören (İ.)

BURDUR
Orgl. Fahrettin Altay
Ahmet Ali Çınar
Dr. M. Şerif Korkut
BURSA
Atıf Akgüç
Muhittin Baha Pars
Dr. M. Talât Simer
ÇANAKKALE
Hüseyin Bingül
Niyazi Çıtakoğlu
Behçet Gökçen
ÇANKIRI
Mustafa Abdülhalik
Renda (Bakan)
ÇORUH
Dr. Cemal Kazancıoğlu
Asım Us
ÇORUM
İsmet Eker
Neadet Yücer
DENİZLİ
Reşad Aydınlı
DIYARBAKIR
Fazıl Ahmed Aykaç
Vedat Dicleli
Cavit Ekin (Bakan)
Şeref Uluğ
EDİRNE
Fethi Erimçağ
Mahmut N. Gündüzalp
(Bakan)
ELAZIĞ
Fuad Ağrah

Mustafa Arpacı
Fahri Karakaya
Hasan Kışioğlu
ERZİNCAN
Behçet Kemal Çağla.
Sabit Sağiroğlu
ERZURUM
Cevat Dursunoğlu
Gl. Vehbi Kocagüney
Şükrü Koçak (Bakan)
ESKİŞEHİR
İsmail Hakkı Çevik
Ahmet Oğuz
Hasan Polatkan
Abidin Potuoğlu
Emin Sazak
GAZİANTEP
Dr. Muzaffer Canbolat
GÜMÜŞANE
Edip Tör (İ.)
HAKKÂRİ
Selim Seven
HATAY
Abdullah Cilli
Gl. Eyup Durukan
Abdülğani Türkmen
Suphi Bedir Uluç
Rasim Yurdman
İÇEL
Saim Ergenekon
Refik Koraltan
Dr. Celâl Ramazanoğlu
İSPARTA
Kemal Turan

İSTANBUL
Salamon Adato
Dr. Adnan Adıvar (İ.)
Enis Akaygen
Ali Rıza Arı
Celâl Bayar
Gl. Refet Bele (İ.)
Mareşal Fevzi Çakmak
Faruk Nafiz Çamlıbel
Fuad Hulusi Demirelli
Dr. Nikola Fakaçelli
Fuad Köprülü
Dr. Akil Muhtar Özden
Ahmet Kemal Silivrili
Hamdullah Suphi Tanrıöver
Hüseyin Cahit Yalçın
Senihi Yürüten
İZMİR
Münir Birsal (Bakan)
Dr. Hüseyin Hulki Cura
Sami Gülcüoğlu
Dr. Kâmrân Örs
KARS
Şerafettin Karacan (İ.)
Zihni Orhon
Hüsamettin Tuğaç
KASTAMONU
Muzaffer Akalm
Dr. Fahri Ecevit
Ziya Orbay (İ.)
KAYSERİ
Kâmil Gündes
Hayrullah Ürkün

KIRŞEHİR
 İsmail Hakkı Baltacıoğlu
 Sahir Kurutluoğlu
KOCAELİ
 İsmail Rüşti Aksal
 Sedad Pek
 İbrahim Süreyya Yiğit
KONYA
 Sedad Çumralı
 Fatih Gökmen
 Halis Uluşan
KÜTAHYA
 Ahmet Bozbay
 Hakkı Gedik
 Dr. Ahmet İhsan Gürsoy
 Adnan Menderes
 İhsan Şerif Özgen
 Ahmet Tahtakılıç
MALATYA
 Atıf Esenbel
 Mehmet Sadık Eti
 Mustafa Naim Karaköylü (İ.)
 Dr. Cafer Özelçi
 Şefik Turgay (İ.)
 Mahmud Nedim Zabei

MANİSA
 Yunus Muammer Alakant
 Rıdvan Nafiz Edgüer (İ.)
 Faik Kurdoğlu
MARAS
 Dr. Kemali Bayzıt
 Rıza Çuhadar (İ.)
 Dr. Kâmil İdil
 Emin Soysal
 Hasan Reşid Tankut
MARDİN
 Gl. Kiazım Sevüktekin
 Abdürrezak Şatana
MUĞLA
 Abidin Çakır
 Necati Erdem
 Dr. Mitat Sakaroğlu
MUŞ
 Bari Dedeoğlu
 Halid Onaran (İ.)
NİĞDE
 Halid Mengi
 İbrahim Refik Soyer
ORDU
 Yusuf Ziya Ortaç

RİZE
 Hasan Cavid Belül (İ.)
 Dr. Fahri Kurtuluş
SAMSUN
 Hüseyin Berk
 Rıza Işıtan
SEYHAN
 Kemal Çelik
 Kasım Ener
 Kasım Gülek (Bakan)
 Cavid Oral
 Dr. Kemal Satır
 Hilmi Uran
SİİRT
 Sabri Çeliktug
 Lâtîfi Yavuz
SİNOB
 Lâtîfi Aksoy
 Cevdet Kerim İncedayı (Başkan V.)
 Enver Kökşenk
 Yusuf Kemal Tengir-
SİVAS
 Mitat Şükrü Bleda
 Şemsaddin Günaltay
 Hikmet Işık

Gl. Fikri Tırksaş
 İsmail Mehmed Uğur
TOKAD
 Refik Ahmet Sevengil
TRABZON
 Faik Ahmed Barutçu (Bakan)
 Daniş Eyiboğlu (İ.)
 Temel Göksel
 Ali Rıza Işıl
 Hasan Saka (Başbakan)
TUNCELİ
 Mahmut Tan
URFA
 Osman Ağan
 Atalay Akan
 Vasfi Gerger
 Suut Kemal Yetkin
VAN
 İbrahim Arvas
YOZGAD
 Kâmil Erbek
 İhsan Olgun
ZONGULDAK
 Şinasi Devrin (Bakan)
 Ali Rıza İncealemdaroğlu (İ.)
 Orhan Seyfi Orhon

[Açık Milletvekillikleri]

Aydın	1
Erzincan	1
Giresun	1
İstanbul	1
Kastamonu	1
Malatya	1
Ordu	1
Yozgad	1

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Danimarka Hükümeti arasında Hava Ulaştırılmalarına dair olan Anlaşmanın onanması hakkındaki kanuna verilen oyların sonucu

(Kamuu kabul edilmiştir)

Üye sayısı : 465
Oy verenler : 285
Kabul edenler : 285
Oya katılmıyanlar : 172
Reddedenler : 0
Çekinserler : 0
Açık Milletvekillikleri : 8

[Kabul edenler]

AFYON KARAHİSAR

Mehmet Aşkar
Sahin Lâçin
Kemal Özçoban

AĞRI

Halid Bayrak

AMASYA

Ahmet Eymir
Zeki Tarhan
Esad Uras
Ali Kemal Yiğitoğlu

ANKARA

Naki Cevdet Akkerman
Mehruza Aksoy
Hilmi Atıoğlu
İbrahim Barut Ayaslı
Hıfzı Oğuz Bekata
Avni Refik Bekman
Raşit Börekçi
Arif Çubukcu
Emin Halim Ergun
Muammer Eris
İhsan Ezgü
Cevdet Gölet
Fakihe Öymen
Gl. Naci Tmaz

ANTALYA

Numan Aksoy
Dr. Galip Kahraman
Rasih Kaplan
Nurullah Esat Sumer

AYDIN

Gl. Refet Alpman
Mitat Aydın
Nuri Göktepe

BALIKESİR

Abdi Ağabeyoğlu
Muzaffer Akpınar
Esat Altan
Fuat Bilal
Osman Niyazi Bureu
Orgl. İzzeddin Çalışlar
Hacim Çarıklı
Emnittin Çeliköz
Süreyya Örgceevren
Hilmi Şeremetli
Fehrettin Tiritioğlu
İsmail Hakkı Uzunçarşılı

BİLECİK

Dr. Muhlis Suner

BİNGÖL

Peridun Fikri Düşünsel

BOLU

Hasan Cemil Çambel
Cemil Özçağlar
Celâl Sait Siren
Dr. Zihni Ülgen
İhsan Yalçın

BURSA

Sadık Tahsin Arsal
Zehra Budunç
Fahri Bük
Aziz Duru

Ahmed Münir Erhan
Mustafa Fehmi Gerçeker
Abdülrahman Konuk
Cemil Öz

Faik Yılmazipek

ÇANAKKALE

İhsan Karasioğlu
Ali Rıza Kirsever

Nurettin Ünen

ÇANKIRI

Dr. Akif Arkan
Rifat Dolunay
Gl. Zeki Soydemir
Ahmet İhsan Zeynel-
oğlu

ÇORUH

Ali Çoruh
Ali Rıza Erem
Atıf Tüzün
Asım Us

ÇORUM

Edip Alpsar
Naim Atalay
Dr. Mustafa Cantekin
Münir Çağlı
Hasene İlgaz
Subeyy Karafakioğlu

DENİZLİ

Dr. Hamdi Berkman
Cemil Çalgüner
Abidin Ege
Naili Küçüka
Hulûsi Oral
Kemal Cemal Öncel
Dr. Behçet Uz

DİYARBAKIR

Feyzi Kalfagil
Osman Ocak
İhsan Hâmid Tigrel
EDİRNE
Mehmet E. Ağaogulları
Dr. Bahattin Öğütmen
Mehmet Ökten

ELAZIĞ

Dr. İ. Tali Öngören

ERZİNCAN

Ziya Ağa
Abdülhak Fırat

ERZURUM

Salim Altuğ
Mesut Çankaya
Raif Dinç
Nafiz Dumlü
Münir Hüsrev Göle
Kemalettin Kamı
ESKİŞEHİR
Kemal Zeytinoğlu

GAZİANTEP

Ömer Asım Aksoy
Cemil Aevli
Gl. Aşir Ath
Cemil Said Barlas
Bekir Kaleli

Dr. Abdurrahman Melek

GİRESUN

Celâl Esad Arseven
Eşref Dizdar
Kâzım Okay
İsmail Sabuncu
Ahmed Ulus
Fikret Yüzatlı
Dr. Galip Kenan Zaim-
oğlu

GÜMÜŞANE

Hasan Fehmi Ataç
Şükrü Sökmensüer
Tahsin Tüzün
Ahmet Kemal Varma

HATAY

Hasan Mursaloğlu

İÇEL

Haydar Aslan

Halil Atalay

Salih İnankur

Dr. Aziz Köksal

İSPARTA

Kâzım Aydar

Rifat Güllü

Sait Köksal

Şevki Yalvaç

İSTANBUL

Cihad Baban

Mekki Hikmet Gelenbeğ

Osman Nuri Köni

Dr. Mim Kemal Öke

Recep Peker

Orgl. Cemil Cahit Toydemir

İZMİR

Şevket Adalan

Benal Nevzat Arıman

Lâtife Bekir Çevrekbaşı

Esat Çınar

Sedat Dikmen

Atıf İnan

Rahmi Köken

Sait Odyak

Ekrem Oran

Haydar Rüştü Öktem

Şükrü Saracoğlu

Hasan Âli Yücel

KARS

Mehmet Bahadır

Akif Eyidoğan

Aziz Samih İltar

Dr. Esad Oktay

Abdurrahman Sürmen

Tezer Taşkıran

KASTAMONU

Gl. Abdullah Alptdoğan

Hamdi Çelen

Dr. Fahri Ecevit

Fethi Mağara

Baki Tümtürk

KAYSERİ

Fikri Apaydın

Gl. Salih Avgın

Sait Azmi Feyzioğlu

Reşid Özsoy

Faik Seler

Ömer Taşcıoğlu

Reşit Turgut

KIRKLARELİ

Zühtü Akın

Korgl. Kemal Doğan

Nafi Atuf Kansu

Şevket Ödül

Dr. Fuad Umay

KIRŞEHİR

Nihat Erdem

Şevket Torgut

KOCAELİ

Ahmet Faik Abasıyanık

Cenap Aksu

Fuad Balkan

Dr. F. Şerefettin Bürge

Ali Dikmen

Nihat Erim

Amiral Şükür Okan

Sedad Pek

KONYA

Dr. Hulûsi Alataş

Mitat Şakir Altan

Munsin Adil Binal

Gl. Ali Fuad Cebesoy

Sedad Çumralı

Dr. Muhsin Faik Dündar

Rasim Erel

Şevki Ergun

Dr. Jâdi İrmak

Hulki Karagülle

Naim Hazim Onat

Dr. Aziz Perkün

Tevfik Fikret Sılay

Ali Rıza Türel

KÜTAHYA

Halil Benli

Orgl. Asım Gündüz

Memduh İspartalığıl

Ömer Özdek

MALATYA

A. Ulvi Beydağı

Dr. Hikmet Fırat

Osman Taner

Abdülkadir Taşangil

MANİSA

Korgl. Ali Rıza Artunkal

Kâmil Coşkunoglu

İsmail Ertem

Şevket Raşit Hatipoğlu

Dr. Memduh Necdet

Otaman

Yaşar Özey

Hilmi Öztarhan

Feyzullah Uslu

MARAS

Abdullah Yayıoğlu

MARDİN

İrfan Ferid Alpaya

Gl. Seyfi Düzgören

Rıza Erten

Abdülkadir Kalay

Dr. Aziz Uras

MUĞLA

Asım Gürsu

Nuri Özsan

MUŞ

Bari Dedeoğlu

NİĞDE

Ferit Eeer

Rifat Gürsoy

Halid Mengi

Vehbi Sarıdal

Şükrü Süer

Hüseyin Ulusoy

ORDU

Dr. Vehbi Demir

Mehmet Furtun

Amiral Hulûsi Gökda-

lay

Dr. Zeki Mesut Sezer

Hamdi Şarlan

Hamdi Yalman

RİZE

Tahsin Bekir Balta

Dr. Saim Ali Dilenre

Fuad Sirmen

Ali Zırh

SAMSUN

Cemil Bilsel

Hüsnü Çakır

Naşit Fırat

Yakup Kalgay

Ömer Karataş

Dr. Sadi Konuk

Muin Köprülü

Mehmed Ali Yörüker

SEYHAN

Dr. Makbule Dıblan

Sinan Tekelioğlu

Ahmet Ramzi Yüregir

SİİRT

Etem İzzet Benice

Ali Rıza Esen

SİNOB

Suphi Batur

SIVAS

Mitat Şükrü Bleda

Nazif Ergin

Kâmil Kitapçı

Muttalip Öker

Necmettin Sadak

Reşat Şemsettin Sırer

Şakir Uma

Abidin Yurdakul

TEKİRDAĞ

Emin Ataç

Ziya Ersin Cezaroğlu

Fayık Öztrak

Ekrem Pekel

Cemil Uybadın

TOKAT

Feyzi Eken

Recai Güreli

Cemal Kovalı

Mustafa Lâtifoğlu

Galip Pekel

Nazım Poroy

TRABZON

Sırrı Day

Ali Rıza Işıl

Raif Karadeniz

Zekiye Molaoğlu

Hamdi Orhon

Mustafa Reşit Tarakçıoğlu

Muammer Yarımbyık

TUNCELİ

Necmeddin Sahir Silan

URFA

Razi Soyer

Esat Tekeli

VAN

İbrahim Arvas

Muzaffer Koçak
Rüştü Oktar
YOZGAD
Celâl Arat

Ziya Arkant
Dr. Kemal C. Berksoy
Sırrı İçöz

ZONGULDAK
Şinasi Devrin
İsmail Ergener
Emin Erişirgil

Ahmet Gürel
Sabri Koçer
Naim Kromer
Nuri Tarhan

[Oya katılmıyanlar]

AFYON KARAHİSAR

Gl. Sadık Aldoğan
Hazim Bozca
Hasan Dinçer
Dr. Cemal Tunca
Ahmed Veziroğlu
AĞRI
Müştak Aktan
Ahmet Alpaslan (İ.)

ANKARA

Falih Rıfki Atay
İsmet İnönü (Cumhur-
başkanı)

Mümtaz Ökmen
ANTALYA

Niyazi Aksu
Mustafa Korkut (İ.)
Tayfur Sökmen
AYDIN

Neşet Akkor
Emin Bilgen
Dr. Mazhar Germen
BALIKESİR

Gl. Kâzım Özalp

BİLECİK

Reşit Bozüyük
Memduh Şevket Esendal

BİNGÖL

Tahsin Banguoğlu
BİTLİS

Muhtar Ertan
Arif Özdemir (İ.)

BOLU

Hasan Şükrü A-ıal
Lûtfi Gören (İ.)

BURDUR

Orgl. Fahrettin Altay
Ahmet Ali Çınar
Dr. M. Şerif Korkut
BURSA

Muhittin Baha Pars
Dr. M. Talât Simer

ÇANAKKALE

Hüseyin Bingül
Niyazi Çıtakoğlu
Behçet Gökçen
ÇANKIRI
M. Abdülhalik Renda
(Bakan)

ÇORUH

Dr. Cemal Kazancıoğlu
Asım Us

ÇORUM

İsmet Eker
Needet Yücer

DENİZLİ

Reşad Aydınlı
DIYARBAKIR
Fazıl Ahmed Aykaç
Vedat Dicleli
Cavit Ekin (Bakan)
Şeref Uluğ

EDİRNE

Fethi Erimeç
Mahmut N. Gündüzalp
(Bakan)

ELAZIĞ

Fuad Ağralı (İ.)
Mustafa Arpacı

Fahri Karakaya
Hasan Kişioğlu

ERZİNCAN

Behçet Kemal Çağlar
Sabit Sağıroğlu

ERZURUM

Eyüp Sabri Akgöl
Cevat Dursunoğlu
Gl. Vehbi Kocagüney
Şükrü Koçak (Bakan)

ESKİŞEHİR

İsmail Hakkı Çevik
Ahmet Oğuz
Hasan Polatkan
Abidin Potuoğlu
Emin Sazak

GAZİANTEP

Dr. Muzaffer Canbolat

GÜMÜŞANE

Şevket Erdoğan
Edip Tör (İ.)

HAKKÂRI

Selim Seven

HATAY

Abdullah Cilli
Gl. Eyup Durukan
Abdülgani Türkmen
(İ.)

Suphi Bedir Uluğ
Rasim Yurdman

İÇEL

Saim Ergenekon
Refik Koraltan
Dr. Celâl Ramazanoğlu

İSPARTA

Kemal Turan

İSTANBUL

Salamon Adato
Dr. Adnan Adıvar
(İ.)

Enis Akaygen

Ali Rıza Arı
Celâl Bayar

Gl. Refet Bele (İ.)
Mareşal Fevzi Çakmak

Faruk Nafiz Çamlıbel
Fuad Hulûsi Demirelli

Dr. Nikola Fakaçelli
Fuad Köprülü

Dr. Akil Muhtar Özden
Ahmet Kemal Silivri

Hamdullah Suphi Tan-
rıöver

Hüseyin Cahit Yalçın

Senihi Yürüten

İZMİR

Münir Birsell (Bakan)
Dr. Hüseyin Hulki Cura
Sami Gülcioğlu

Dr. Kâmrân Örs

KARS

Şerafettin Karacan (İ.)
Zihni Orhon
Hüsamettin Tuğaç

KASTAMONU

Muzaffer Akalın
Tahsin Coşkan (Bakan)
Ziya Orbay (İ.)

KAYSERİ

Kâmil Gündes
Hayrullah Ürkün

KIRŞEHİR

İsmail Hakkı Baltacıoğlu
Sahir Kurutluoğlu

KOCAELİ

İsmail Rüştü Aksal
İbrahim Süreyya Yiğit

KONYA

Fatin Gökmen
Halis Ulusan

KÜTAHYA

Ahmet Bozbay
Hakkı Gedik
Dr. Ahmet İhsan Gür-
soy

Adnan Menderes
İhsan Şerif Özgen

Ahmet Tahtakılıç

MALATYA

Atif Esenbel
Mehmet Sadık Eti
Mustafa Naim Kara-
köylü (İ.)

Dr. Cafer Özelçi
Şefik Tuğay

Mahmud Nedim Zabcı

MANİSA

Yunus Muammer Ala-
kant

Rıdvan Nafiz Edgüer
(İ.)

Faik Kurdoğlu

MARAS
Dr. Kemali Bayizit
Rıza Çuhadar (İ.)
Dr. Kâmil İdil
Emin Soysal
Hasan Reşid Tankut

MARDİN
Gl. Kiazım Sevüktekin
Abdürrezak Şatana

MUĞLA
Abidin Çakır
Necati Erdem
Dr. Mitat Sakaroğlu

MUŞ
Halid Onaran (İ.)

NİĞDE
İbrahim Refik Soyer

ORDU
Yusuf Ziya Ortaç

RİZE
Hasan Cavid Belül (İ.)
Dr. Fahri Kurtuluş

SAMSUN
Hüseyin Berk
Rıza Işıtan

SEYHAN
Kemal Çelik
Kasım Ener
Kasım Gülek (Bakan)
Cavid Oral
Dr. Kemal Satır
Hilmi Uran
Ali Münif Yegena

SİİRD
Sabri Çelikutğ
Lütfi Yavuz

SİNOB
Lütfi Aksoy

Cevdet Kerim İncedayı
(Başkan V.)
Enver Kök
Yusuf Kemal Tengir-
şenk

SİVAS
Şemsaddin Günaltay
Hikmet Işık
Gl. Fikri Tirkeş
İsmail Mehmet Uğur

TOKAD
Halid Nazmi Keşmir
(Bakan)
Refik Ahmet Sevengil

TRABZON
Faik Ahmed Barutçu
(Başbakan Yar.)
Temel Höksel

Daniş Eyiboğlu (İ.)
Hasan Saka (Başbakan)
Ali Sarıalioğlu

TUNCELİ
Mahmut Tan

URFA
Osman Ağan
Atalay Akan
Vasfi Gerger
Sunt Kemal Yetkin

YOZGAD
Kâmil Erbek
İhsan Olgun

ZONGULDAK
Ali Rıza İncealemdaroğlu
(İ.)
Orhan Seyfi Orhon

[Açık Milletvekillikleri]

Aydın	1
Erzincan	1
Giresun	1
İstanbul	1
Kastamonu	1
Malatya	1
Ordu	1
Yozgad	1
	—
	8

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Irak Kırallık Hükümeti arasında Hava Ulaştırılmalarına dair olan Anlaşmanın onanması hakkındaki kanuna verilen oyların sonucu

(Kanun kabul edilmiştir)

Üye sayısı	: 465
Oy verenler	: 277
Kabul edenler	: 277
Oya katılmıyanlar	: 180
Reddedenler	: 0
Çekinserler	: 0
Açık Milletvekillikleri	: 8

[Kabul edenler]

AFYON KARAHİSAR
Mehmet Aşkar

Şahin Lâçın
Kemal Özçoban

AGRI
Halid Bayrak

AMASYA
Ahmet Eymir

Zeki Tarhan
Esad Uras
Ali Kemal Yiğitoğlu

ANKARA

Naki Cevad Akkerman
Mebrure Aksoley
Hilmi Athioğlu
Hıfzı Oğuz Bekata
Avni Refik Bekman
Raşit Börekçi
Arif Çubukcu
Emin Halim Ergun
Muammer Eriş
İhsan Ezgü
Cevdet Gölet
Fakihe Öymen
Gl. Naci Tınaz

ANTALYA

Numan Aksoy
Dr. Galip Kahraman
Rasih Kaplan
Nurullah Esat Sumer

AYDIN

Gl. Refet Alpman
Mitat Aydın
Nuri Göktepe

BALIKESİR

Abdi Ağabeyoğlu
Muzaffer Akpınar
Esat Altan
Fuat Bilal
Osman Niyazi Bureu
Orgl. İzzeddin Çalışlar
Hacim Çarıklı
Eminittin Çeliköz
Süreyya Örguevren
Hilmi Şeremetli
Fahrettin Tiritoğlu
İsmail Hakkı Uzunçarşılı

BİLECİK

Dr. Muhlis Suner

BİNGÖL

Feridun Fikri Düşünsel

BOLU

Hasan Cemil Çambel
Cemil Özçağlar
Celâl Sait Siren
Dr. Zihni Ülgen
İhsan Yalçın

BURSA

Sadık Tahsin Arsal
Zehra Budunç
Fahri Bük
Aziz Duru
Ahmet Münir Erhan
Mustafa Fehmi Gergeker
Abdürrahman Konuk
Cemil Öz
Faik Yılmazipek

ÇANAKKALE

İhsan Karasioğlu
Ali Rıza Kırsever
Nurettin Ünen

ÇANKIRI

Dr. Akif Arkan
Rifat Dolunay
Gl. Zeki Soydemir
Ahmet İhsan Zeyneloğlu

ÇORUH

Ali Çoruh
Ali Rıza Erem
Atıf Tüzün

ÇORUM

E dip Alpsar
Naim Atalay
Münir Çağal
Hasene İlğaz
Suheyy Karafakioğlu

DENİZLİ-

Dr. Hamdi Berkman
Cemil Çalgüner
Abidin Ege
Naili Küçüka
Hulusi Oral
Kemal Cemal Öncel

DIYARBAKIR

Feyzi Kalfagil
Osman Ocak
İhsan Hâmid Tigrel

EDİRNE

Dr. Bahattin Öğütmen
Mehmet Ökten

ELÂZİĞ

Dr. İbrahim Tali Öngören

ERZİNCAN

Ziya Ağa
Abdülhak Fırat

ERZURUM

Salim Altuğ
Mesut Çankaya
Raif Dinç
Nafiz Dumlulu
Münir Hüsrev Göle
Kemalettin Kamu
ESKİŞEHİR
Kemal Zeytinoglu
GAZİANTEP
Cemil Alevli
Gl. Aşır Atlı
Cemil Said Barlas
Bekir Kaleli
Dr. Abdurrahman Melek

GİRESUN

Celâl Esad Arseven
Eşref Dizdar
Kâzım Okay
İsmail Sabuncu
Ahmed Ulus
Fikret Yüzatlı

GÜMÜŞANE

Hasan Fehmi Ataç
Şevket Erdoğan
Şükrü Sökmensüer
Tahsin Tüzün
Ahmet Kemal Varınca

HATAY

Hasan Mursaloğlu

İÇEL

Haydar Aslan
Halil Atalay
Salih İnankur
Dr. Aziz Köksal

İSPARTA

Kâzım Aydar
Rifat Güllü
Sait Köksal
Şevki Yalvaç

İSTANBUL

Cihad Baban
Mekki Hikmet Gelenbeğ
Osman Nuri Köni
Dr. Min Kemal Öke
Recep Peker
Orgl. Cemil Cahit Toydemir

İZMİR

Şevket Adalan
Benal Nevzat Arman
Lâtife Bekir Çeyrekbası
Esat Çınar
Sedat Dikmen
Akif Eyidoğan
Rahmi Köken
Sait Odyak
Ekrem Oran
Haydar Rüştü Ökten
Şükrü Soracıoğlu
Hasan Âli Yücel

KARS

Mehmet Bahadır
Akif Eyidoğan
Aziz Samih İter
Dr. Esad Oktay
Abdurrahman Sürmen
Tezer Taşkıran

KASTAMONU

Gl. Abdullah Alpdoğan
Hamdi Çelen
Dr. Fahri Ecevit
Fethi Mağara
Baki Tümtürk

KAYSERİ

Fikri Apaydın
Gl. Salih Avgın
Sait Azmi Feyzioğlu
Reşid Özsoy
Faik Seler
Ömer Taşoğlu
Reşit Turgut

KIRKLARELİ

Zühtü Akın
Korgl. Kemal Doğan
Şevket Ödül
Dr. Fuad Umay

KIRŞEHİR

Nihat Erdem
Şevket Torgut

KOCAELİ

Aluuet Faik Abasıyanık
Cenap Aksu
Fuad Balkan
Dr. Fazıl Ş. Bürge
Ali Dikmen
Nihat Erim
Amiral Şükür Okan

Sedad Pek
KONYA
 Dr. Hulûsi Alataş
 Mitat Şakir Altan
 Muhsin Adil Binal
 Gl. Ali Fuad Cebesoy
 Sedad Çumralı
 Dr. Muhsin Faik Dündar
 Rasim Erel
 Şevki Ergun
 Dr. Sadi Irmak
 Halki Karagülle
 Naim Hazim Onat
 Dr. Aziz Perkün
 Tevfik Fikret Silay
 Ali Rıza Türel
KÜTAHYA
 Halil Benli
 Orgl. Asım Gündüz
 Memduh İspartalıgil
 Ömer Özdek
MALATYA
 A. Ulvi Beydağı
 Dr. Hikmet Fırat
 Osman Taner
 Abdülkadir Taşangil
MANİSA
 Korgl. Ali Rıza Artunkal
 Kâmil Coşkunoğlu
 İsmail Ertem
 Şevket Raşit Hatipoğlu
 Yaşar Özey
 Hilmi Öztarhan

Feyzullah Uslu
MARAS
 Abdullah Yaycıoğlu
MARDİN
 İrfan Ferid Alpaya
 Gl. Seyfi Düzgören
 Rıza Erten
 Abdülkadir Kalav
 Dr. Aziz Uras
MUĞLA
 Asım Gürsu
 Nuri Özsan
MUŞ
 Bari Dedeoğlu
NİĞDE
 Ferit Ecer
 Rifat Gürsoy
 Vehbi Sarıdal
 Şükrü Süer
 Hüseyin Uluşoy
ORDU
 Dr. Vehbi Demir
 Mehmet Furtun
 Amiral Hulûsi Gökdağ
 Dr. Zeki Mesut Sezer
 Hamdi Şarlan
 Hamdi Yalman
RİZE
 Tahsin Bekir Balta
 Dr. Saim Ali Dilemre
 Fuad Sirmen
 Ali Zırh
SAMSUN
 Cemil Bilsel

Hüsnü Çakır
 Naşit Fırat
 Yakup Kalgay
 Ömer Karataş
 Dr. Sadi Konuk
 Muin Köprülü
 Mehmed Ali Yörüker
SEYHAN
 Dr. Makhule Dıblan
 Sinan Tekelioğlu
 Ahmet Remzi Yüregir
SİRD
 Etem İzzet Benice
 Ali Rıza Esen
SİNOB
 Suphi Batur
SİVAS
 Mitat Şükrü Bleda
 Nazif Ergin
 Kâmil Kitapçı
 Muttalip Öker
 Necmettin Sadak
 Reşat Şemsettin Sırer
 Şakir Uma
 Abidin Yurdakul
TEKİRDAĞ
 Fayık Öztrak
 Ekrem Pekel
 Cemil Uybadın
TOKAD
 Feyzi Eken
 Recai Güreli
 Halid Nazmi Keşmir
 Cemal Kovah
 Mustafa Lâtifoğlu

Galip Pekel
 Nazım Poroy
TRABZON
 Sırrı Day
 Ali Rıza Işıl
 Raif Karadeniz
 Zekiye Molaoğlu
 Hamdi Orhon
 Ali Sarnalioğlu
 Mustafa Reşit Tarakçıoğlu
 Muammer Yarımbyık
TUNCELİ
 Necmeddin Sahir Sılan
URFA
 Razi Soyer
 Esat Tekeli
VAN
 İbrahim Arvas
 Muzaffer Koçak
 Rüştü Oktar
YOZGAD
 Celâl Arat
 Ziya Arkant
 Dr. Kemal C. Berksoy
 Sırrı İçöz
ZONGULDAK
 Şinasi Devrin
 İsmail Ergener
 Emin Erişirgil
 Ahmet Gürel
 Sabri Koçer
 Naim Kromer
 Nuri Tarhan

[Oya katılmayanlar]

AFYON KARAHİSAR
 Gl. Sadık Aldoğan
 Hazim Bozca
 Hasan Dinçer
 Dr. Cemal Tunca
 Ahmed Veziroğlu
AĞRI
 Müştak Aktan
 Ahmet Alpaslan (İ.)
ANKARA
 Falih Rıfki Atay
 İbrahim Raruf Ayaşlı

İsmet İnönü (Cumhurbaşkanı)
 Mümtaz Ökmen
ANTALYA
 Niyazi Aksu
 Mustafa Korkut (İ.)
 Tayfur Sökmen
AYDIN
 Neşet Akkor
 Emin Bilgen
 Dr. Mazhar Germen

BALIKESİR
 Gl. Kâzım Özalp
BİLECİK
 Reşit Bozüyük
 Memduh Şevket Esendal
BİNGÖL
 Tahsin Banguoğlu
BİTLİS
 Muhtar Ertan
 Arif Özdemir (İ.)
BOLU
 Hasan Şükrü Adal

Lâtfi gören (İ.)
BURDUR
 Orgl. Fahrettin Altay
 Ahmet Ali Çınar
 Dr. M. Şerif Korkut
BURSA
 Atif Akgüç
 Muhittin Baha Pars
 Dr. M. Talât Simer
ÇANAKKALE
 Hüseyin Bingül
 Niyazi Çıtakoğlu

Behçet Gökgen
ÇANKIRI
M. Abdülhalik Renda
(Bakan)

ÇORUH
Dr. Cemal Kazancıoğlu
Asım Us

ÇORUM
Dr. Mustafa Cantekin
İsmet Eker
Necdet Yücer

DENİZLİ
Reşad Aydınlı
Dr. Behçet Uz (Bakan)

DIYARBAKIR
Fazıl Ahmed Aykaç
Vedat Dicleli
Cavit Ekin (Bakan)
Şeref Uluğ

EDİRNE
Mehmet E. Ağaogulları
Fethi Erimçağ
Mahmut N. Gündüzalp
(Bakan)

ELAZIĞ
Fuad Ağralı (İ.)
Mustafa Arpacı
Fahri Karakaya
Hasan Kışioğlu

ERZİNCAN
Behçet Kemal Çağlar
Sabit Sağıroğlu

ERZURUM
Eyüp Sabri Akgöl
Cevat Dursunoğlu
Gl. Vehbi Kocagüneş
Şükrü Koçak

ESKİŞEHİR
İsmail Hakkı Çevik
Ahmet Oğuz
Hasan Polatkan
Abidin Potuoğlu
Emin Sazak

GAZİANTEP
Ömer Asım Aksoy
Dr. Muzaffer Canbolat
GİRESUN
Dr. Galip Kenan Zaim-
oğlu

GÜMÜŞANE
Edip Tör (İ.)
HAKKÂRI
Selim Seven
HATAY
Abdullah Cilli
Gl. Eyup Durukan
Abdülğani Türkmen
(İ.)

Suphi Bedir Uluç
Rasim Yurduman
İÇEL
Saim Ergenekon
Refik Koraltan
Dr. Celâl Ramazanoğlu

İSPARTA
Kemal Turan
İSTANBUL
Salamon Adato
Dr. Adnan Adıvar
(İ.)

Enis Akaygen
Ali Rıza Arı
Celâl Bayar
Gl. Refet Bele (İ.)
Mareşal Fevzi Çakmak
Faruk Nafiz Çamlıbel
Fuad Hulusi Demirelli
Dr. Nikola Fakaçelli
Fuad Köprülü
Dr. Akil Muhtar Özden
Ahmet Kemal Silivri
Hamdullah Suphi Tan-
rıöver
Hüseyin Cahit Yalçın
Senhi Yürüten

İZMİR
Münir Birsal (Bakan)
Dr. Hüseyin Hulki Cura
Sami Gületoğlu
Dr. Kâmrân Örs

KARS
Şerafettin Karacan (İ.)
Zihni Orhon
Hüsamettin Tuğaç

KASTAMONU
Muzaffer Akalm
Tahsin Coşkan (Bakan)
Ziya Orbay (İ.)

KAYSERİ
Kâmil Gündes
Hayrullah Ürkün
KIRKLARELİ
Nafi Atuf Kansu
KIRŞEHİR
İsmail Hakkı Baltacıoğlu
Sahir Kurutluoğlu
KOCAELİ
İsmail Rüstü Aksal
İbrahim Süreyya Yiğit

KONYA
Fatma Gökmen
Halis Ulusan
KÜTAHYA
Ahmet Bozbay
Dr. Ahmet İhsan Gür-
soy

Adnan Menderes
İhsan Şerif Özgen
Ahmet Tahtakılıç
MALATYA

Atıf Esenbel
Mehmet Sadık Eti
Mustafa Naim Kara-
köylü (İ.)
Dr. Cafer Özelçi
Şefik Tuğay (İ.)
Mahmud Nedim Zaben

MANİSA
Yunus Muammer Ala-
kandı
Rıdvan Nafiz Edgüer
(İ.)
Faik Kurdoğlu
Dr. Memduh Necdet
Otaman

MARAS
Dr. Kemali Bayazit
Rıza Çuhadar (İ.)
Dr. Kâmil İdil
Emin Soysal
Hasan Resid Tankut

MARDİN
Gl. Kiazım Sevüktekin
Abdürrezak Şatana
MUĞLA
Abidin Çakır
Necati Erdem

Dr. Mitat Sakaroğlu
MUŞ
Halid Onaran (İ.)
NİĞDE

Halid Mengi
İbrahim Refik Soyer
ORDU
Yusuf Ziya Ortaç
RİZE

Hasan Cavid Belül (İ.)
Dr. Fahri Kurtuluş
SAMSUN
Hüseyin Berk
Rıza İştan

SEYHAN
Kemal Çelik
Kasım Ener
Kasım Gülek (Bakan)
Cavid Oral
Dr. Kemal Satır
Hilmi Uran
Ali Münif Yegena

SİİRT
Sabri Çeliktug
Lûtfi Yavuz

SİNOB
Lûtfi Aksoy
Cevdet Kerim İnce-
dağı (Başkanvekili)
Enver Kök
Yusuf Kemal Tengir-
şenk

SİVAS
Şemsaddin Günaltay
Hikmet Işık
Gl. Fikri Tirkseç
İsmail Mehmet Uğur
TEKİRDAĞ

Emin Ataç
Ziya Ersin Cezaroğlu
TOKAT
Refik Ahmet Sevengil

TRABZON
Faik Ahmed Barutçu
(Bakan)
Danış Eyiboğlu (İ.)
Temel Göksel
Hasan Saka (Başbakan)

TUNOBLI
Mahmut Tan
URFA
Osman Ağan

Atalay Akan
Vasfi Gerger
Suut Kemal Yetkin

YOZGAD
Kâmil Erbek
İhsan Olgun

ZONGULDAK
Ali Rıza İncealemdaroğlu
(İ.)
Orhan Seyfi Orhon

[Açık Milletvekillikleri]

Aydın	1
Erzincan	1
Giresun	1
İstanbul	1
Kastamonu	1
Malatya	1
Ordu	1
Yozgad	1
	—
	8

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaştırma-
larına dair olan Anlaşmanın onanması hakkındaki kanuna verilen oyların sonucu

(Kanun kabul edilmiştir)

Üye sayısı :	465
Oy verenler :	284
Kabul edenler :	284
Oya katılmıyanlar :	173
Reddedenler :	0
Çekinseler :	0
Açık Milletvekillikleri :	8

[Kabul edenler]

AFYON KARAHİSAR
Mehmet Aşkar
Şahin Lâçin
Kemal Özçoban
AGRI
Müştak Aktan
Halid Bayrak
AMASYA
Ahmet Eymir
Zeki Tarhan
Esad Uras
Ali Kemal Yiğitöglü
ANKARA
Naki Cevad Akkerman
Mebrure Aksöley

Hilmi Athoğlu
İbrahim Raruf Ayaşlı
Hıfzı Oğuz Bekata
Avni Refik Bekman
Raşit Börekçi
Arif Çubukcu
Emin Halim Ergun
Muammer Eriş
İhsan Ezgü
Cevdet Gület
Fakihe Öymen
Gl. Naci Tınaz
ANTALYA
Numan Aksoy
Dr. Galip Kahraman

Rasih Kaplan
Nurullah Esat Sumer
AYDIN
Gl. Refet Alpman
Mitat Aydın
Nuri Göktepe
BALIKESİR
Abdi Ağabeyoğlu
Muzaffer Akpınar
Esat Altan
Fuat Bilal
Osman Niyazi Bureu
Orgl. İzzeddin Çalışlar
Hacim Çarıklı
Eminittin Çeliköz

Süreyya Örgöevren
Hilmi Şeremetli
Fahrettin Tiritöglü
İsmail Hakkı Uzunçarşılı
BİLECİK
Dr. Muhlis Suner
BİNGÖL
Feridun Fikri Düşünsel
BOLU
Hasan Cemil Çambel
Cemil Özçağlar
Dr. Zihni Ülgen
İhsan Yalçın
BURSA
Sadık Tahsin Arsal

Zehra Budunç
Fahri Bük
Aziz Duru
Ahmet Münir Erhan
Mustafa Fehmi Gerçeker
Abdürrahman Konuk
Cemil Öz
Faik Yılmazipek
ÇANAKKALE
İhsan Karasioğlu
Ali Rıza Kırsever
Nurettin Ünen
ÇANKIRI
Dr. Akif Arkan
Rifat Dolunay
Gl. Zeki Soydemir
Ahmet İhsan Zeynel-
oğlu
ÇORUH
Ali Çoruh
Ali Rıza Erem
Atıf Tüzün
ÇORUM
Edip Alpars
Naim Atalay
Dr. Mustafa Cantekin
Münir Çağıl
Hasene Ilgaz
Suheyy Karafakioğlu
DENİZLİ
Dr. Hamdi Berkman
Cemil Çalgüner
Abidin Ege
Naili Küçüka
Hulûsi Oral
Kemal Cemal Öncel
Dr. Behçet Uz
DIYARBAKIR
Feyzi Kalfagil
Osman Ocak
İhsan Hâmid Tigrel
EDİRNE
Mehmet E. Ağaoğulları
Dr. Bahattin Öğütmen
Mehmet Öktem
ELÂZİĞ
Dr. İbrahim Tali Öngö-
ren
ERZİNCAN
Ziya Ağca

Abdülhak Fırat
ERZURUM
Salim Altuğ
Mesut Çankaya
Raif Ding
Nafiz Dumlu
Münir Hüsrev Göle
Kemalettin Kamu
ESKİŞEHİR
Kemal Zeytinoğlu
GAZİANTEP
Ömer Asım Aksoy
Cemil Alevli
Gl. Aşır Atlı
Cemil Said Barlas
Bekir Kaleli
Dr. Abdurrahman Melek
GİRESUN
Celâl Esad Arseven
Eşref Dizdar
Kâzım Okay
İsmail Sabuncu
Ahmed Ulus
Fikret Yüzatlı
Dr. Galip Kenan Zaim-
oğlu
GÜMÜŞANE
Hasan Fehmi Ataç
Şevket Erdoğan
Şükrü Sökmensüer
Tahsin Tüzün
Ahmet Kemal Varınca
HATAY
Hasan Mursaloğlu
İÇEL
Haydar Aslan
Halil Atalay
Salih İnankur
Dr. Aziz Köksal
İSPARTA
Kâzım Aydar
Rifat Güllü
Sait Köksal
Şevki Yalvaç
İSTANBUL
Cihad Baban
Mekki Hikmet Gelen-
beğ
Osman Nuri Köni
Dr. Mim Kemal Öke

Recep Peker
Orgl. Cemil Cahit Toy-
demir
İZMİR
Şevket Adalan
Benal Nevzat Arıman
Lâtife Bekir Çeyrekbaşı
Esat Çınar
Sedat Dikmen
Atif İnan
Rahmi Köken
Sait Odyak
Ekrem Oran
Haydar Rüştü Öktem
Şükrü Saracoğlu
Hasan Âli Yücel
KARS
Mehmet Bahadır
Akif Eyidoğan
Aziz Samih İlder
Dr. Esad Oktay
Abdurrahman Sürmen
Tezer Taşkiran
KASTAMONU
Gl. Abdullah Alptoğan
Tahsin Çoşkan
Hamdi Çelen
Dr. Fahri Ecevit
Fethi Mağara
Baki Tümtürk
KAYSERİ
Fikri Apaydın
Gl. Salih Avcın
Sait Azmi Feyzioğlu
Reşid Özsoy
Faik Seler
Ömer Taşcıoğlu
Reşit Turgut
KIRKLARELİ
Zühtü Akın
Korgl. Kemal Doğan
Nafi Atuf Kansu
Şevket Ödül
Dr. Fuad Umay
KIRŞEHİR
Nihat Erdem
Şevket Torgut
KOCAELİ
Ahmet Faik Abasıyanık
Cenap Aksu

Fuad Balkan
Dr. F. Şerefettin Bürge
Ali Dikmen
Nihat Erim
KONYA
Dr. Hulûsi Alataş
Mitat Şakir Altan
Muhsin Adil Binal
Gl. Ali Fuad Cebesoy
Sedad Çumralı
Dr. Muhsin Faik Dün-
dar
Rasim Erel
Şevki Ergun
Dr. Sadi Irmak
Hulki Karagülle
Naim Hazin Onat
Dr. Aziz Perkün
Tevfik Fikret Silay
Ali Rıza Türel
KÜTAHYA
Halil Benli
Orgl. Asım Gündüz
Memduh İspartalıgil
Ömer Özdek
MALATYA
Dr. Hikmet Fırat
Osman Taner
Abdülkadir Taşangil
MANİSA
Korgl. Ali Rıza Artun-
kal
Kâmil Coşkunioğlu
İsmail Ertem
Şevket Başit Hatipoğlu
Dr. Memduh Necdet
Otaman
Yaşar Özey
Hilmi Öztarhan
Feyzullah Uslu
MARŞ
Abdullah Yayıcıoğlu
MARDİN
İrfan Ferid Alpaya
Gl. Seyfi Düzgören
Rıza Erten
Abdülkadir Kalav
Dr. Aziz Uras
MUĞLA
Asım Gürsu

Nuri Özsan
MUŞ
Bari Dedeoğlu
NİĞDE
Ferit Ecer
Rifat Gürsoy
Vehbi Sarıdal
Şükrü Süer
Hüseyin Ulusoy
ORDU
Dr. Vehbi Demir
Mehmet Furtun
Amiral Hulûsi Gökda-
lay
Dr. Zeki Mesut Sezer
Hamdi Şarlan
Hamdi Yalman
RİZE
Tahsin Bekir Balta
Dr. Saim Ali Dilemre
Fuad Sirmen
Ali Zırh
SAMSUN
Hüseyin Berk

Cemil Bilsel
Hüsnü Çakır
Naşit Frat
Yakup Kalgay
Ömer Karataş
Dr. Sadi Konuk
Muin Köprülü
Mehmed Ali Yörüker
SEYHAN
Dr. Makbule Dıblan
Sinan Tekelioğlu
Ahmet Remzi Yüregir
SİİRD
Etem İzzet Benice
Ali Rıza Esen
SİNOB
Suphi Batur
SİVAS
Mitat Şükrü Bleda
Nazif Ergin
Kâmil Kitapçı
Muttalip Öker
Reşat Şemsettin Sırer

Şakir Uma
Abidin Yurdakul
TEKİRDAĞ
Emin Ataç
Fayık Öztrak
Ekrem Pekel
Cemil Uybadın
TOKAD
Feyzi Eken
Recai Güreli
Halid Nazmi Keşmir
Cemal Kovalı
Mustafa Lâtifoğlu
Galip Pekel
Nazım Poroy
TRABZON
Sırrı Day
Ali Rıza Işıl
Raif Karadeniz
Zekiye Molaoğlu
Hamdi Orhon
Ali Sarılioğlu
Mustafa Reşit Tarakçı-
oğlu

Muammer Yarımbyık
TUNCELİ
Necmeddin Sahir Silan
URFA
Razi Soyer
Esat Tekeli
VAN
İbrahim Arvas
Muzaffer Koçak
Rüşti Ohtar
YOZGAD
Celâl Arat
Ziya Arkant
Dr. Kemal C. Berksoy
Sırrı İçöz
ZONGULDAK
Şinasi Devrin
İsmail Ergener
Emin Erişirgil
Ahmet Gürel
Sabri Koçer
Naim Kromer
Nuri Tarhan

[Oya katılmıyanlar]

AFYON KARAHİSAR
Gl. Sadık Aldoğan
Hazim Bozca
Hasan Dinçer
Dr. Cemal Tunca
Ahmed Veziroğlu
AĞRI
Ahmet Alpaslan (İ.)
ANKARA
Falih Rifkı Atay
İsmet İnönü (Cumhur-
başkanı)
Mürataz Ökmen
ANTALYA
Niyazi Aksu
Mustafa Korkut (İ.)
Tayfur Sökmen
AYDIN
Neşet Akkor
Emin Bilgen
Dr. Mazhar Germen
BALIKESİR
Gl. Kâzım Özalp

BİLECİK
Reşit Bozüyük
Memduh Şevket Esendal
BİNGÖL
Tahsin Banguoğlu
BITLİS
Muhtar Ertan
Arif Özdemir (İ.)
BOLU
Hasan Şükrü Adal
Lütfi Gören (İ.)
Celâl Sait Siren
BURDUR
Orgl. Fahrettin Altay
Ahmet Ali Çınar
Dr. M. Şerif Korkut
BURSA
Atıf Akgüç
Muhittin Baha Pars
Dr. M. Talât Simer
ÇANAKKALE
Hüseyin Bingül
Niyazi Çitakoğlu

Behçet Gökçen
ÇANKIRI
Mustafa Abdülhalik
Renda (Bakan)
ÇORUH
Dr. Cemal Kazancıoğlu
Asım Us
ÇORUM
İsmet Eker
Necdet Yücer
DENİZLİ
Reşad Aydınlı
DİYARBAKIR
Fazıl Ahmed Aykaç
Vedat Dicleli
Cavit Ekin (Bakan)
Şeref Uluğ
EDİRNE
Fethi Erimçağ
Mahmut N. Gündüzalp
(Bakan)
ELAZIĞ
Fuad Ağralı (İ.)

Mustafa Arpacı
Fahri Karakaya
Hasan Kişioğlu
ERZİNCAN
Behçet Kemal Çağlar
Sabit Sağıroğlu
ERZURUM
Eyüp Sabri Akgöl
Cevat Dursunoğlu
Gl. Vehbi Kocagüney
Şükrü Koçak (Bakan)
ESKİŞEHİR
İsmail Hakkı Çevik
Ahmet Oğuz
Hasan Polatkan
Abidin Potuoğlu
Emin Sazak
GAZİANTEP
Dr. Muzaffer Canbolat
GÜMÜŞANE
Edip Tör (İ.)
HAKKÂRİ
Selim Seven

HATAY

Abdullah Cilli
Gl. Eyup Durukan
Abdülhamit Türkmen
(İ.)

Suphi Bedir Uluç
Rasim Yurdman

İÇEL

Saim Ergenekon
Refik Koraltan
Dr. Celâl Ramazanoğlu

İSPARTA

Kemal Turan
İSTANBUL

Salamon Adato
Dr. Adnan Adıvar (İ.)

Enis Akaygen

Ali Rıza Arı

Celâl Bayar

Gl. Refet Bele (İ.)

Mareşal Fevzi Çakmak

Faruk Nafiz Çamlıbel

Fuad Hulûsi Demirelli

Dr. Nikola Fakaçelli

Fuad Köprülü

Dr. Akil Muhtar Özden

Ahmet Kemal Silivri

H. Suphi Tanrıöver

Hüseyin Cahit Yalçın

Senihi Yürüten

İZMİR

Münir Birsal (Bakan)

Dr. Hüseyin Hulki Cura

Sami Gülcüoğlu

Dr. Kâmrân Örs

KARS

Şerafettin Karacan

Zihni Orhon

Hüsamettin Tuğaç

KASTAMONU

Muzaffer Akalın

Ziya Orbay (İ.)

KAYSERİ

Kâmil Gündes

Hayrullah Ürkün

KIRŞEHİR

İsmail Hakkı Baltacıoğlu

Sahir Kurutluoğlu

KOCAELİ

İsmail Rüştü Aksal

Amiral Şükür Okan

Sedad Pek

İbrahim Süreyya Yiğit

KONYA

Fatin Gökmen

Halis Uluslan

KÜTAHYA

Ahmet Bozbay

Hakkı Gedik

Dr. Ahmet İ. Gürsoy

Adnan Menderes

İhsan Şerif Özgen

Ahmet Tahtakılıç

MALATYA

Abdurrahman Ulvi Bey-
dağı

Atif Esenbel

Mehmet Sadık Eti

Mustafa Naim Kara-
köylü (İ.)

Dr. Cafer Özelçi

Şefik Tuğay (İ.)

Mahmud Nedim Zabcı

MANİSA

Yunus Muammer Ala-
kant

Rıdvan Nafiz Edgüer

(İ.)

Faik Kurdoğlu

MARAS

Dr. Kemali Bayzıt

Rıza Çuhadar (İ.)

Dr. Kâmil İdil

Emin Soysal

Hasan Reşid Tankut

MARDİN

Gl. Kiazım Sevüktekin

Abdürrezak Şatana

MUĞLA

Abidin Çakır

Necati Erdem

Dr. Mitat Sakaroğlu

MUŞ

Halid Onaran (İ.)

NİĞDE

Halid Mengi

İbrahim Refik Soyer

ORDU

Yusuf Ortaç

RİZE

Hasan Cavid Belül (İ.)

Dr. Fahri Kurtuluş

SAMSUN

Rıza Işıtan

SEYHAN

Kemal Çelik

Kasım Ener

Kasım Gülek (Bakan)

Cavid Oral

Dr. Kemal Satır

Hilmi Uran

Ali Münif Yegena

SİİRT

Sabri Çalıklı

Lütfi Yavuz

SİNOB

Lütfi Aksoy

Cevdet Kerim İncedayı

Enver Kök

Yusuf Kemal Tengirşenk

SİVAS

Şemsettin Günaltay

Hikmet Işık

Necmettin Sadak (Ba-
kan)

Gl. Fikri Tirkeş

İsmail Mehmed Uğur

TEKİRDAĞ

Ziya Ersin Cezaroğlu

TOKAT

Refik Ahmet Sevengil

Faik Ahmed Barutçu

(Bakan)

Daniş Eyiboğlu (İ.)

Temel Göksel

Hasan Saka (Başba-
kan).

TUNCELİ

Mahmut Tan

URFA

Osman Ağan

Atalay Akan

Vasfi Gerger

Suut Kemal Yetkin

YOZGAD

Kâmil Erbek

İhsan Olgun

ZONGULDAK

Ali Rıza İncealemdaroğlu
(İ.)

Orhan Seyfi Orhon

[Açık Milletvekillikleri]

Aydın	1
Erzincan	1
Giresun	1
İstanbul	1
Kastamonu	1
Malatya	1
Ordu	1
Yozgad	1

Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsünde yapılan değişikliklerin onanması hakkındaki kanuna verilen oyların sonucu.

(Kanun kabul edilmiştir)

Üye sayısı : 465
Oy verenler : 286
Kabul edenler : 286
Oya katılmayanlar : 171
Reddedenler : 0
Çekinseler : 0
Açık Milletvekillikleri : 8

[Kabul edenler]

AFYON KARAHİSAR

Mehmet Aşkar
Şahin Lâçin
Kemal Özçoban

AĞRI

Müştak Aktan
Halid Bayrak

AMASYA

Ahmet Eymir
Zeki Tarhan
Esad Uras
Ali Kemal Yiğitoğlu

ANKARA

Naki Cevad Akkerman
Mebrure Aksoley
Hilmi Athoğlu
İbrahim Raruf Ayaşlı
Avni Refik Bekman
Raşit Börekçi
Arif Çubukcu
Emin Halim Ergun
Muammer Eriş
İhsan Ezgü
Cevdet Gölet
Fakihe Öymen
Gl. Naci Tınaz

ANTALYA

Numan Aksoy
Dr. Galip Kahraman
Rasih Kaplan
Nurullah Esat Sumer

AYDIN

Neşet Akkor
Gl. Refet Alıman

Mitat Aydın

Nuri Göktepe

BALIKESİR

Abdi Ağabeyoğlu
Muzaffer Akpınar
Esat Altan
Fuat Bilal

Osman Niyazi Burecu
Orgl. İzzeddin Çalışlar
Hacim Çarıklı
Eminittin Çeliköz
Süreyya Örgesvren

Gl. Kâzım Özalp

Hilmi Şeremetli
Fehrettin Tiritoğlu

İsmail Hakkı Uzunçaşılı

BİLECİK

Dr. Muhlis Suner

BİNGÖL

Feridun Fikri Düşünsel

BOLU

Hasan Sükrü Adal
Hasan Cemil Çambel

Cemil Özçağlar

Celâl Sait Siren

Dr. Zihni Ülgen

İhsan Yalçın

BURSA

Sadık Tahsin Arsal

Zehra Budunç

Fahri Bük

Aziz Duru

Ahmet Münir Erhan

Mustafa Fehmi Gerçeker

Abdürrahman Konuk

Cemil Öz

Faik Yılmazipek

ÇANAKKALE

İhsan Karasioğlu
Ali Rıza Kırsever
Nurettin Ünen

ÇANKIRI

Dr. Akif Arkan
Rifat Dolunay
Gl. Zeki Soydemir
Ahmet İhsan Zeyneloğlu

ÇORUH

Ali Çoruh
Ali Rıza Erem
Dr. Cemal Kazancıoğlu
Atıf Tüzün

ÇORUM

Edip Alpsar
Münir Çağal
Hasene Ilgaz
Suheyp Karafaknoğlu

DENİZLİ

Dr. Hamdi Berkman

Cemil Çalgüner

Naili Küçüka

Hulûsi Oral

Kemal Cemal Öncel

DIYARBAKIR

Feyzi Kalfagil

Osman Ocak

EDİRNE

Mehmet E. Ağaogulları

Dr. Bahattin Öğütmen

Mehmet Öktem

ELAZIĞ

Dr. İbrahim Tali Ön-
gören

ERZİNCAN

Ziya Ağca
Abdülhak Fırat

ERZURUM

Eyüp Sabri Akgöl
Salim Altuğ
Mesut Çankaya
Raif Dinç
Nafiz Dumlulu

Kemalettin Kamu

ESKİŞEHİR

Kemal Zeytinoğlu

GAZİANTEP

Ömer Asım Aksoy

Cemil Alevli

Gl. Aşır Atlı

Cemil Said Barlas

Bekir Kaleli

Dr. Abdurrahman Melek

GİRESUN

Celâl Esad Arseven

Eşref Dizdar

Kâzım Okay

İsmail Sabuncu

Ahmed Ulus

Fikret Yüzath

Dr. Galip K. Zaimoğlu

GÜMÜŞANE

Hasan Fehmi Ataç

Şevket Erdoğan

Şükrü Sökmensüer

Tahsin Tüzün
Ahmet Kemal Varınca
HATAY
Hasan Mursaloğlu
İÇEL
Haydar Aslan
Halil Atalay
Salih İnankur
Dr. Aziz Köksal
İSPARTA
Kâzım Aydar
Rifat Güllü
Sait Köksal
Şevki Yalvaç
İSTANBUL
Cihad Baban
Fuad Hulûsi Demirelli
Mekki Hikmet Gelen-
beğ
Osman Nuri Koni
Dr. Mim Kemal Öke
Recep Peker
Orgl. Cemil Cahit Toy-
demir
İZMİR
Benal Nevzat Arıman
Lâtime Bekir Çeyrek-
başı
Esat Çınar
Sedat Dikmen
Atif İnan
Rahmi Köken
Sait Odyak
Ekrem Oran
Haydar Rüştü Öktem
Şükrü Saracoğlu
Hasan Âli Yücel
KARS
Mehmet Bahadır
Akif Eyidoğan
Aziz Samih İter
Dr. Esad Oktay
Abdurrahman Sürmen
Tezer Taşkıran
Hüsâmettin Tuğaç
KASTAMONU
Gl. Abdullah Alptoğan
Tahsin Çoşkan
Hamdi Çelen

Dr. Fahri Ecevit
Fethi Mağara
Baki Tümtürk
KAYSERİ
Fikri Apaydın
Gl. Salih Avcın
Reşid Özsoy
Faik Seler
Reşit Turgut
KIRKLARELİ
Zühtü Akın
Korgl. Kemal Doğan
Nafi Atuf Kansu
Şevket Ödül
Dr. Fuad Umay
KIRŞEHİR
Nihat Erdem
Şevket Torgut
KOCAELİ
Ahmet Faik Abasıyanık
Cenap Aksu
Fuad Balkan
Dr. F. Şerefettin Bürge
Ali Dikmen
Nihat Erim
Amiral Şükür Okan
KONYA
Dr. Hulûsi Alataş
Mitât Şakir Altan
Muhsin Adil Binal
Gl. Ali Fuad Cebesoy
Sedad Çumralı
Dr. Muhsin Faik Dün-
dar
Rasim Erel
Şevki Ergun
Dr. Sadı İrmak
Hulki Karagülle
Naim Hazim Onat
Dr. Aziz Perkün
Tevfik Fikret Sılay
Ali Rıza Türel
KÜTAHYA
Halil Benli
Orgl. Asım Gündüz
Memduh İspartalıgil
Ömer Özdek
MALATYA
Abdurrahman Ulvi Bey-
dağı

Dr. Hikmet Fırat
Osman Taner
Abdülkadir Taşangil
MANİSA
Korgl. Ali Rıza Artun-
kal
Kâmil Coşkunoğlu
İsmail Ertem
Şevket Raşit Hatipoğlu
Dr. Memduh Necdet
Otaman
Yaşar Özey
Hilmi Öztarhan
Feyzullah Uslu
MARAŞ
Abdullah Yayıoğlu
MARDİN
İrfan Ferid Alpaya
Gl. Seyfi Düzgören
Rıza Erten
Dr. Aziz Uras
MUĞLA
Asım Gürsu
Nuri Özsan
MUŞ
Bari Dedeoğlu
NİĞDE
Ferit Ecer
Rifat Gürsoy
Halid Mengi
Vehbi Sarıdal
Şükrü Süer
Hüseyin Ulusoy
ORDU
Dr. Vehbi Demir
Mehmet Furtun
Amiral Hulûsi Gökda-
lay
Dr. Zeki Mesut Sezer
Hamdi Şarlan
Hamdi Yalman
RİZE
Tahsin Bekir Balta
Dr. Saim Ali Dilemre
Fuad Sirmen
Ali Zırh
SAMSUN
Hüseyin Berk
Cemil Bilsel
Hüsnü Çakır

Naşit Fırat
Yakup Kalgay
Dr. Sadı Konuk
Muin Köprülü
Mehmed Ali Yörüker
SEYHAN
Dr. Makhule Dıblan
Kasım Ener
Sinan Tekelioğlu
Ali Münif Yegena
Ahmet Remzi Yüregir
SİRD
Etem İzzet Benice
Ali Rıza Esen
SİNOB
Lûtfi Aksoy
Suphi Batur
SİVAS
Mitât Şükrü Bleda
Nazif Ergin
Kâmil Kitapçı
Muttalip Öker
Reşat Şemsettin Sirer
Şakir Uma
Abidin Yurdakul
TEKİRDAĞ
Emin Ataç
Ziya Ersin Cezaroğlu
Fayık Öztrak
Ekrem Pekel
Cemil Uybadın
TOKAD
Feyzi Eken
Recai Güreli
Halid Nazmi Keşmir
Mustafa Lâtimeoğlu
Galip Pekel
Nazım Poroy
TRABZON
Sırrı Day
Ali Rıza Işıl
Raif Karadeniz
Zekiye Molaoğlu
Hamdi Orhon
Ali Sarıalioğlu
Mustafa Reşit Tarakçı-
oğlu
Muammer Yarımbyık

TUNCELI
Necmeddin Sahir Silan

URFA
Bazi Soyer
Esat Tekeli

VAN
Ibrahim Arvas
Muzaffer Koçak
Rüştü Oktar
YOZGAD
Celâl Arat

Ziya Arkant
Dr. Kemal C. Berksoy
Sırrı İçöz
ZONGULDAK
Şinasi Devrin

Ismail Ergener
Emin Erişirgil
Ahmet Gürel
Sabri Koçer
Naim Kromer
Nuri Tarhan

[Oya katılmıyanlar]

AFYON KARAHİSAR
Gl. Sadık Aldoğan
Hazim Bozca
Hasan Dincer
Dr. Cemal Tunca
Ahmed Veziroğlu
AĞRI
Ahmet Alpaslan (İ.)
ANKARA
Falih Rifki Atay
Hıfzı Oğuz Bekata
İsmet İnönü (Cumhurbaşkanı)
Mümtaz Ökmen
ANTALYA
Niyazi Aksu
Mustafa Korkut (İ)
Tayfur Sökmen
AYDIN
Emin Bilgen
Dr. Mazhar Germen
BİLECİK
Reşit Bozüyük
Memduh Şevket Esendal
BİNGÖL
Tahsin Banguoğlu
BİTLİS
Muhtar Ertan
Arif Özdemir (İ)
BOLU
Lütfi Gören (İ)
BURDUR
Orgl. Fahrettin Altay
Ahmet Ali Çınar
Dr. M. Şerif Korkut
BURSA
Atif Akgüç
Muhittin Baha Pars
Dr. M. Talât Simer
ÇANAKKALE
Hüseyin Bingül

Niyazi Çıtakoğlu
Behçet Gökçen
ÇANKIRI
M. Abdülhalik Renda
(Bakan)
ÇORUH
Asım Us
ÇORUM
Naim Atalay
Dr. Mustafa Cantekin
İsmet Eker
Necdet Yücer
DENİZLİ
Reşad Aydınlı
Abidin Ege
Dr. Behçet Uz (Bakan)
DIYARBAKIR
Fazıl Ahmed Aykaç
Vedat Dicleli
Cavit Ekin (Bakan)
İhsan Hâmid Tigrel
Şeref Uluğ
EDİRNE
Fethi Erimçağ
Mahmut N. Gündüzalp
(Bakan)
ELAZIĞ
Fuad Ağralı (İ.)
Mustafa Arpacı
Fahri Karakaya
Hasan Kişioğlu
ERZİNCAN
Behçet Kemal Çağlar
Sabit Sağiroğlu
ERZURUM
Cevat Dursunoğlu
Münir Hüsrev Göle
(Bakan)
Gl. Vehbi Kocagüney
Şikrî Koçak (Bakan)

ESKİŞEHİR
İsmail Hakkı Çevik
Ahmet Oğuz
Hasan Polatkan
Abidin Potuoğlu
Emin Sazak
GAZİANTEP
Dr. Muzaffer Canbolat
GÜMÜŞANE
Edip Tör (İ.)
HAKKARİ
Selim Seven
HATAY
Abdullah Cilli
Gl. Eyup Durukan
Abdülgani Türkmen
(İ.)
Suphi Bedir Uluç
Rasim Yurdman
İÇEL
Saim Ergenekon
Refik Koraltan
Dr. Celâl Ramazanoğlu
İSPARTA
Kemal Turan
İSTANBUL
Salamon Adato
Dr. Adnan Adıvar
(İ.)
Enis Akaygen
Ali Rıza Arı
Celâl Bayar
Gl. Refet Bele (İ.)
Mareşal Fevzi Çakmak
Faruk Nafiz Çamlıbel
Dr. Nikola Fakaçelli
Fuad Köprülü
Dr. Akil Muhtar Özden
Ahmet Kemal Silivri

Hamdullah Suphi Tanrıöver
Hüseyin Cahit Yalçın
Senihi Yürüten
İZMİR
Şevket Adalan (Bakan)
Münir Birsal (Bakan)
Dr. Hüseyin Hulki Cura
Sami Güleüoğlu
Dr. Kâmrân Örs
KARS
Şerafettin Karacan (İ)
Zihni Orhon
KASTAMONU
Muzaffer Akalın
Ziya Orbay (İ)
KAYSERİ
Sait Azmi Feyzioğlu
Kâmil Gündeş
Ömer Taşçıoğlu
Hayrullah Ürkün
KIRŞEHİR
İsmail Hakkı Baltacıoğlu
Sahir Kurutluoğlu
KOCAELİ
İsmail Rüştü Aksal
Sedad Pek
İbrahim Süreyya Yiğit
KONYA
Fatin Gökmen
Halis Ulusan
KÜTAHYA
Ahmet Bozbay
Hakkı Gedik
Dr. Ahmet İhsan Gürsoy
Adnan Menderes
İhsan Şerif Özgen
Ahmet Tahtakılıç

MALATYA

Atıf Esenbel
Mehmet Sadık Eti
Mustafa Naim Karaköylü (İ)
Dr. Cafer Özelci
Şefik Tugay (İ.)
Mahmud Nedim Zabeli

MANİSA

Yunus M. Alakant
Rıdvan Nafiz Edgüer (İ.)
Faik Kurdoğlu

MARAŞ

Dr. Kemali Bayazit
Rıza Çuhadar (İ)
Dr. Kâmil İdil
Emin Soysal
Hasan Reşid Tankut

MARDİN

Abdülkadir Kalav

Gl. Kiazım Sevüktekin
Abdürrezak Şatana

MUĞLA

Abidin Çakır
Necati Erdem
Dr. Mitat Sakaroğlu

MUŞ

Halid Onaran (İ)

NİĞDE

Ibrahim Refik Soyer

ORDU

Yusuf Ziya Ortaç

RİZE

Hasan Cavid Belül (İ.)

Dr. Fahri Kurtuluş

SAMSUN

Rıza Işıtan
Ömer Karataş

SEYHAN

Kemal Çelik
Kasım Gülek (Bakan)

Cavid Oral
Dr. Kemal Satır
Hilmi Uran

SİİRT

Sabri Çeliktuğ
Lûtfi Yavuz

SİNOB

Cevdet Kerim İncedayı (Başkan V.)

Enver Kök
Yusuf Kemal Tengirsenk

SİVAS

Şemsettin Günaltay
Hikmet Işık
Necmettin Sadak (Bakan)

Gl. Fikri Tirkseş
İsmail Mehmed Uğur

TOKAD

Cemal Kovalı
Refik Ahmet Sevengil

TRABZON

Faik Ahmed Barutçu (Bakan)
Danış Eyiboğlu (İ)
Temel Göksel
Hasan Saka (Başbakan)

TUNCELİ

Mahmut Tan

URFA

Osman Ağan
Atalay Akan
Vasfi Gerger
Suut Kemal Yetkin

YOZGAD

Kâmil Erbek
İhsan Olgun

ZONGULDAK

Ali Rıza İncealemdaroğlu (İ.)
Orhan Seyfi Orhon

[Açık Milletvekillikleri]

Aydın	1
Erzincan	1
Giresun	1
İstanbul	1
Kastamonu	1
Malatya	1
Ordu	1
Yozgad	1
	—
	8

5. — SUNUKLAR VE TELGRAFLAR

Gümeniz Köyü Muhtarı tarafından gönderilen ve köylerinin postahaneye kavuşmasından dolayı sevinçlerini belirten;

Türk Havaacılar Yönetim Kurulu adına gön-

derilen ve Kongre münasebetiyle bağlılıklarını belirten telgraflara Başkanlıkça gereken cevaplar verilmiştir.

S Sayısı : 82

Uyusturucu maddeler hakkındaki Lâhey, Cenevre ve Bangkok Anlaşma, Sözleşme ve Protokollarını değiştiren Protokolun onanmasına dair kanun tasarısı ve Dışışleri, Tarım ve Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonları raporları (1/186)

T. C.

Başbakanlık

Muameleat Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71/791, 6 - 1365

20 . V . 1947

Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Uyusturucu maddeler hakkındaki 23 Ocak 1912 Lâhey, 11 Şubat 1925, 19 Şubat 1925, 13 Temmuz 1931 Cenevre, 27 Kasım 1931 Bangkok ve 26 Haziran 1936 Cenevre Anlaşma, Sözleşme ve Protokollarını değiştiren protokolun onanmasına dair Dışışleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 17 . IV . 1947 tarihinde Yüksek Melise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısını gerekçe ve ilişkileriyle birlikte sunulduğunu arz ederim.

Başbakan

R. Peker

Gerekçe

Birleşmiş Milletler Teşkilâtı eski Milletler Cemiyetinin görev ve yetkilerini birer, birer üzerine alırken, en önem verilen konulardan biri uyusturucu maddeler meselesi olmuştur.

Milletlerarası uyusturucu maddeler kontrolü 4 Sözleşme ve iki Anlaşma ile belirtilmiş bulunmaktadır.

Sözleşmeler şunlardır: Uyusturucu maddeler hakkındaki 23 Ocak 1912 Lâhey Sözleşmesi, ikinci Afyon konferansı sonunda Cenevre'de 19 Şubat 1925 tarihinde bağtlanan Sözleşme, Uyusturucu maddelerin imalini ve dağıtılmasını tahdit eden 13 Temmuz 1931 tarihinde Cenevre'de imzalanan Sözleşme ve Uyusturucu maddeler kaçakçılığının men'i için 26 Haziran 1936 tarihinde Cenevre'de bağtlanan Sözleşme.

Anlaşmalar şunlardır: Hazırlanmış afyon hakkında 11 Şubat 1925 tarihinde Uzak Şark Devletleri arasında Cenevre'de ve Uzakşark memleketlerinde afyon içimini kontrol etmek üzere 27 Kasım 1931 tarihli Bangkok'da bağtlanan Anlaşmalar.

Uyusturucu maddelerin kontrolü meselesi ilk önce 1909 yılında bahis konusu olmuş ve Amerika Birleşik Hükümetleri Başkanının teşebbüsü ile Şanghay'da bir Komisyon kurulmuştur. Bunun neticesi olarak Lâhey'de 1912 yılında toplanan Birinci Afyon Konferansı 23 Ocak 1912 tarihinde Milletlerarası bir Sözleşmenin bağtı ile son bulmuştur. Bu Sözleşmeye taraf olan her Devlet kendi memleketi dâhilinde uyusturucu maddeler kontrolü için lüzumlu tedbirleri almayı kabul etmiştir. Sözleşmede, içilecek afyon hazırlanmasının, her memleketin durumu gözönünde tutularak, yavaş yavaş ortadan kaldırılması, bu maddelerin ithal ve ihracının kontrolü, mamul uyusturucu maddelerin imalinin tahdidü ve bunların yalnız ilâğ olarak kullanılmasının sağlanması yolunda birçok ahkâm mevcuttur.

Eski Milletler Cemiyeti Misakının 23 ncü maddesinin (e) fıkrası gereğince üye Devletler afyon ve diğer uyusturucu maddeler Anlaşmalarının genel uygulanmasını Milletler Cemiyetine terketmiş-

lerdir. Bu karara uyularak «Afyon ve Uyuşturucu Maddeler İstisare Komitesi» adında bir teşekkül kurulmuştur ki bu, Milletlerarası ilk kurulan uyuşturucu maddeler teşkilâtıdır.

19 Şubat 1925 tarihli Cenevre Sözleşmesi, 1912 Lâhey Sözleşmesinin prensiplerini teyit ve tevsi etmiş ve Uyuşturucu maddelerin ihracını lisansa, ithalini izne tâbi kılmıştır. Bu Sözleşme ahkâmının uygulanması için «Daimî Merkezi Afyon Komitesi» adında ikinci bir Milletlerarası kontrol teşkilâtı kurulmuştur.

1931 tarihinde Cenevre'de imzalanan «Uyuşturucu maddelerin imâlini tahdit ve dağıtımını tanıyan Söleşme» kontrol keyfiyetini daha geniş bir sahaya intikal ettirmiş ve her memleketteki bu maddeler stoklarını tahdit ederek bunların yalnız ilâç olarak kullanılmasını sağlamıştır. Kontrol her hükümetin vaktinde bildireceği ihtiyaç listelerinin istisare komitesi tarafından incelenmesi suretiyle sağlanmaktadır.

Uyuşturucu maddeler kaçakçılığının kaldırılmasıyla ilgili 1936 tarihli Cenevre Sözleşmesi meseleye tamamen başka bir cepheden temas etmiştir. Bu Sözleşme bir taraftan kaçakçılık cürmünü her memlekette standardize etmek gayesini güderken diğer taraftan da kaçakçılığın iadesi prensipini kabul etmiştir.

Bu Milletlerarası anlaşmalar hep birlikte mütalâa olunursa uyuşturucu maddeler kontrolünün adım adım fakat müessir bir şekilde inkişaf etmiş olduğu görülmektedir.

Yukarda sözü geçen Milletlerarası Sözleşme ve Anlaşmalardan 23 Ocak 1912 Lâhey, 19 Şubat 1925, 13 Temmuz 1931 Cenevre Sözleşmeleri 14 Ocak 1933 tarihli ve 2108 sayılı kanun ile 26 Haziran 1936 tarihli Cenevre Sözleşmesi ise 27 Mayıs 1937 tarihli ve 3189 sayılı kanunla tarafımızdan onanmıştır.

Hükümetimizin imza etmediği Anlaşmalar şunlardır: 11 Şubat 1925 tarihli Cenevre ve 27 Kasım 1931 tarihli Bangkok Anlaşmaları.

Bu anlaşmalar Uzakşark memleketlerini ilgilendirdiğinden mahiyetleri bakımından yurdumuzu ilgilendirmekten uzak kaldıkları görülerek, bunlara katılmamıza lüzum görülmemiştir.

Bu kere Birleşmiş Milletlerce hazırlanan Protokol yukarda sözü geçen bütün Sözleşme ve Anlaşmaları içine aldığı cihetle bunlardan bir kısmına katılmış olan devletlerin haklarını korumak maksadıyla Protokolun 1 inci maddesine «İşbu Protokola Taraf Devletler, her biri, Taraf buldukları vesikalar için....» kaydı konulmuş ise de, bununla iktifa edilmeyerek, ilerde herhangi bir emrivaki ile karşılaşmamak için imza etmediğimiz 11 Şubat 1925 Cenevre ve 27 Kasım 1931 Bangkok Anlaşmaları hakkında sözü geçen Protokolun imzası anında temsilimiz «yalnız Türkiye'nin taraf olduğu Sözleşmeler için» yolunda bir ihtirazi kaydı dercedilmiştir.

Bu itibarla, bu ihtirazi kaydın katılmamızın tebliği sırasında dermeyan edilmesi şartıyla, Protokolun onanması uygun olacaktır.

Görüleceği veçhile bugün onamaya sunulan Protokol sırf yukarda sayılan belgelerle eski Milletler Cemiyetine verilen yetkilerin Birleşmiş Milletler Teşkilâtına devrine ilişkin bulunmaktadır. Buna benzer hususlarda ve eski Milletler Cemiyetinin yetkilerinin Birleşmiş Milletlere devrine dair hazırlanan diğer bütün Protokol ve Anlaşmalar peyderpey onanmakta olduğuna göre bir formaliteye ve şekle munhasır kalan işbu Protokolun da tarafımızdan onanması her veçhile uygun olduğundan bunu sağlamak amacıyla ilişik kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Dışışleri Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Dışışleri Komisyonu

Esas No. 1/186

Karar No. 28

11 . VI . 1947

Yüksek Başkanlığa

Uyuşturucu maddeler hakkındaki 23 Ocak 1912 Lâhey, 11 Şubat 1925, 19 . II . 1925, 13 Temmuz 1931 Cenevre, 27 Kasım 1931 Bangkok ve 26 VI . 1936 Cenevre Anlaşma, Sözleşme ve protokollarını değiştiren protokolun onanmasına dair Dışışleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 17 . IV . 1947 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan ve Başkanlığın 20 . V . 1947 tarihli ve 6/1365 sayılı tezeresiyle Yüksek Meclise sunulup, Komisyonumuza havale buyrulmuş kanun tasarısı ve gerekçesi Dışışleri Bakanlığının temsilcisi huzuriyle oku-

nup incelendi. Günün icaplarına uygun görülen tasarı aynen kabul edildi.

Havalesi gereğince Tarım Komisyonununa gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Dışışleri Komisyonu Başkanı Sözcü

Bilecik Kocaeli

M. Ş. Esendal N. Erim

Kâtip

Gümüşane Bolu Diyarbakır

E. Tör H. C. Çambel F. A. Aykaç

Kütahya Manisa Samsun

A. Gündüz A. R. Artunkal C. Büsel

Tarım Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Tarım Komisyonu

Esas No. 1/186

Karar No. 14

13 . VI . 1947

Yüksek Başkanlığa

Uyuşturucu maddeler hakkında muhtelif senelerdeki Cenevre Anlaşma, Sözleşme ve Protokollarını değiştiren Protokolün onanması hakkında Dışışleri Bakanlığınca hazırlanmış Bakanlar Kurulunun 17 . IV . 1947 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan ve Komisyonumuza gönderilen kanun tasarısı İçişleri Bakanlığının temsilcisi hazır olduğu halde okundu ve görüldü.

liğa sunulur.

Tarım Komisyonu

Başkanı Sözcü Kâtip

İzmir Manisa Manisa

R. Köken Y. Özey H. Öztarhan

Bursa Çorum Denizli

A. Duru N. Atalay C. Çalgüner

Denizli İstanbul

K. C. Öncel C. Baban

İmzada bulunamadı

Malatya Maraş Maraş

M. N. Karaköylü R. Çahadar A. Yayıoğlu

Siird Sinob Sivas

A. R. Esen E. Kök İ. M. Uğur

Tasarı bugünün şartlarına uygun görüldüğünden olduğu gibi kabul edilmiştir.

Havalelerine göre Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkan-

Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonu raporu

T. B. M. M.

S. S. Y. Komisyonu

Esas No. 1/186

Karar No. 3

3 . II . 1948

Yüksek Başkanlığa

Uyusturucu maddeler hakkındaki 23 . I . 1912 Lâhey, ve 11 Şubat 1925, 13 Temmuz 1931 Cenevre, 27 Kasım 1931 Bangkok ve 26 . VI . 1936 Cenevre Anlaşma, Sözleşme ve Protokollarını değiştiren Protokolun onanmasına dair Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 17 . IV . 1947 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan ve Başbakanlığın 20 . V . 1947 tarih ve 6/1365 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulup Dışişleri ve Tarım Komisyonlarında görüşüldükten sonra Komisyonumuza havale buyurulan kanun tasarısı Sağlık ve Sosyal Yardım ve Dışişleri Bakanlıkları mümessilleri huzurunda incelendi.

Muhtelif tarihlerde akdedilen ve Eski Milletler Cemiyetinin görevi dâhilinde bulunan mukavele ve sözleşmelerin bugünkü Birleşmiş Mil-

letler Kuruluna devrini sağhyan Hükümet tasarısı uygun görülerek Komisyonumuzca aynen kabul olundu.

Yüksek Meclise arzedilmek üzere saygılarımızla sunuldu.

S. ve S. Y. Komisyonu

Başkanı	Sözcü	Kâtip
Maras	Gazianteb	
<i>Dr. K. Bayizit</i>	<i>Dr. M. Canbolât</i>	
Amasya	Antalya	Bilecik
<i>Z. Tarhan</i>	<i>Dr. G. Kahraman</i>	<i>Dr. M. Suner</i>
Denizli		Giresun
<i>Dr. H. Berkman</i>	<i>Dr. G. K. Zaimoğlu</i>	
Kars	Kars	Konya
<i>Dr. E. Oktay</i>	<i>A. Sürmen</i>	<i>Dr. M. F. Dündar</i>
Konya	Ordu	Yozgad
<i>Dr. A. Perkün</i>	<i>Dr. Z. Sezer</i>	<i>Dr. K. C. Berksoy</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Uyusturucu maddeler hakkındaki 23 Ocak 1912 Lâhey, 11 Şubat 1925, 19 Şubat 1925, 13 Temmuz 1931 Cenevre, 27 Kasım 1931 Bangkok ve 26 Haziran 1936 Cenevre Anlaşma, Sözleşme ve Protokolun onanmasına dair Kanun tasarısı

MADDE 1. — Birleşmiş Milletler Teşkilâtı tarafından hazırlanan ve New - York'da 11 Aralık 1946 tarihinde imzalanan uyusturucu maddeler hakkındaki 23 Ocak 1912 Lâhey, 11 Şubat 1925, 19 Şubat 1925, 13 Temmuz 1931 Cenevre, 27 Kasım 1931 Bangkok ve 26 Haziran 1936 Cenevre Anlaşma, Sözleşme ve Protokollarını değiştiren Protokol 2. nci maddede yazılı ihtirazi kayıtla onanmıştır.

MADDE 2. — Protokolun onandığının tehliği sırasında, 11 Şubat 1925 tarihli Cenevre Anlaşması ve 27 Kasım 1931 tarihli Bangkok Anlaşması hükümlerinin bu Anlaşmalara Taraf olmıyan Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini bağlamıyacağı hakkındaki ihtirazi kayıt resmen bildirilecektir.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanun hükümlerini Ba-

kanlar Kurulu yürütür.

Başbakan
R. Peker

Devlet Bakanı
M. A. Renda

Millî Savunma Bakanı
C. C. Toydemir

Dışişleri Bakanı
H. Saka

Millî Eğitim Bakanı
Reşat Ş. Sırer

Ekonomi Bakanı

Tahsin B. Balta

Gümrük ve Tekel Bakanı
T. Coşkun

Ulaştırma Bakanı
Ş. Keçek

Çalışma Bakanı
Dr. Ş. Irmak

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı

M. Ökmen

Adalet Bakanı
Ş. Devrin

İçişleri Bakanı
Ş. Sökmensüer

Maliye Bakanı
H. N. Keşmir

Bayındırlık Bakanı
C. K. İncedayı

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Dr. B. Uz

Tarım Bakanı
F. Kurdoğlu

Ticaret Bakanı
A. İnan

UYUŞTURUCU MADDELER HAKKINDAKİ 23 OCAK 1912 LÂHEY, 11 ŞUBAT 1925, 19 ŞUBAT 1925, 13 TEMMUZ 1931 CENEVRE, 27 KASIM 1931 BANGKOK, VE 26 HAZİRAN 1936 CENEVRE ANLAŞMA, SÖZLEŞME VE PROTOKOLLARINI DEĞİŞTİREN PROTOKOL

İşbu Protokola Taraf Devletler, 23 Ocak 1912, 11 Şubat 1925, 19 Şubat 1925, 13 Temmuz 1931, 27 Kasım 1931, ve 26 Haziran 1936 da akdedilmiş olan Uyuşturucu maddeler ile ilgili Milletlerarası Anlaşma, Sözleşme ve Protokolların Milletler Cemiyetine bazı ödev ve görevler yüklediğini ve Milletler Cemiyetinin kaldırılması ile bu ödevlerin aralıksız yerine getirilmesi için tedbirler alınması lâzımgeldiğini ve bundan böyle bu ödev ve görevlerin Birleşmiş Milletler Kurulu ve Dünya Sağlık Kurulu veya Geçici Komisyonu tarafından görülmesinin uygun olacağını gözönünde tutarak, aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır :

Madde — 1

İşbu Protokola Taraf Devletler, her biri, Taraf buldukları vesikalar için ve işbu protokolun hükümleri gereğince, aralarında dahi, işbu Protokolun ekinde sözü geçen vesikalarda yapılacak değişikliklere, tam bir hukuki değer vereceklerini, yürürlüğe koyacaklarını ve uygulanmasını sağlayacaklarını yüklenirler.

Madde — 2

1. Şurası mukarrerdir ki, 19 Şubat 1925 tarihli zararlı ilâçlar ve 13 Temmuz 1931 tarihli Uyuşturucu maddeler yapımının sınırlandırılması ve dağıtımın düzenlenmesi hakkındaki Milletlerarası Sözleşmelere ait Protokol yürürlüğe girinceye kadar (Daimî Merkez Komitesi) ve (Denetleme Kurulu) bugünkü teşkilâtları ile görevlerini yapmaya devam edeceklerdir. Bu müddet zarfında, İktisadi ve İçtimai Konsey Daimî Merkez Komitesindeki boş yerlere gereken atanmaları yapabilecektir.

2. İşbu Protokolun ekinde sözügeçen Anlaşma, Sözleşme ve Protokol lara ait şimdiye kadar Milletler Cemiyeti Umumi Kâtibinin ifa ettiği görevleri, Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibi derhal üzerine almaya yetkilidir.

3. İşbu Protokol ile değiştirilecek olan belgelerden birine Taraf olan Devletler, işbu Protokola henüz katılmamış olsalar bile, sözügeçen değişikliklerin yürürlüğe girdiği andan başlayarak, bu belgelerin değiştirilmiş metinleri uygulamaya davet olunurlar.

4. 19 Şubat 1925 günlü zararlı ilâçlar veya 13 Temmuz 1931 tarihli Uyuşturucu maddeler yapımının sınırlandırılması ve dağıtımının düzenlenmesi hakkındaki Sözleşmelerdeki değişiklikler, Dünya Sağlık Kurulunun bu Sözleşmelerin kendisine yüklediği görevleri yerine getiremeyeceği bir zamanda yürürlüğe girecek olursa, yeni değişikliklerle bu Kurula yüklenen görevler Geçici Komisyon tarafından geçici süre ile yerine getirilecektir.

Madde — 3

23 Ocak 1912 de Lâhey'de imzalanan Milletlerarası Afyon Sözleşmesinin 21 ve 25 nci maddeleri gereğince Holânda Hükümetine izafe edilen ve Holânda Hükümetinin muvafakati ile ve 15 Aralık 1930 tarihli Milletler Cemiyeti kararı ile Milletler Cemiyeti Umumi Kâtipliğine yüklenen görevler, bundan böyle Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibi tarafından görülecektir.

Madde — 4

İşbu protokolun imzaya vazını mütaakıp Umumi Kâtip, bu protokola uyularak tekrar gözden geçirilmiş Anlaşma, Sözleşme ve protokollar metinlerinin en kısa müddet içersinde hazırlıyacak ve örneklerini bilgi için Birleşmiş Milletler Üyesi Hükümetlerle, kendilerine Umumi Kâtiplik tarafından işbu protokolun bir örneği gönderilen Üye Hükümetlere tebliğ edecektir.

Madde — 5

İşbu protokol, Uyuşturucu maddeler hakkındaki 23 Ocak 1912, 11 Şubat 1925, 19 Şubat 1925, 13 Temmuz 1931, 27 Kasım 1931 ve 26 Haziran 1936 tarihli Anlaşma, Sözleşme ve Protokollara Taraf bulunan ve kendilerine Umumi Kâtip tarafından işbu protokolun bir örneği tevdi edilen bütün Devletlerin imza ve kabulüne açık bulundurulacaktır.

Madde — 6

Devletler işbu protokola:

- a) Onanma kaydına bağlanmadan imza suretiyle;
- b) Onanma kaydı mahfuz kalmak şartıyla imzalamak suretiyle;
- c) Kabul etmek suretiyle;

taraf olabilecektir.

Usulüne uygun bir resmî belgenin, Birleşmiş Milletler Umumi Kâtipliğine teslim ile kabul vâkı olacaktır.

Madde — 7

1. İşbu protokol, her Devlet hakkında, her Devletin kabul hususunda kayıt ileri sürmeksizin, katılması veya bir kabul belgesinin teslimi gününde yürürlüğe girecektir.

2. İşbu protokolun ekinde zikredilen değişiklikler, Anlaşma, Sözleşme ve Protokollara taallâk eden hususlarda, bahis konusu Anlaşma, Sözleşme ve protokollara Taraf olanların çoğunluğunun işbu protokola katılmasıyla yürürlüğe girecektir.

Madde — 8

Birleşmiş Milletler Andlaşmasınının 102 nci maddesi gereğince, Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibi işbu protokol ile her belgede yapılacak değişiklikleri, yürürlüğe girme tarihlerinde teşkil edecek ve yayınlıyacaktır.

Madde — 9

İngilizce, Çince, İspanyolca, Fransızca ve Rusça metinlerinin aynı derecede muteber sayılacakları, işbu protokol, Birleşmiş Milletler Kurulu Kâtipliğinin arşivlerine teslim edilecektir. İşbu ek gereğince değiştirilecek Sözleşme, Anlaşma ve protokollar yalnız Fransızca ve İngilizce yazıldığı cihetle ekinin Çince, İspanyolca ve Rusça metinleri tercüme olduğuna göre, Fransızca ve İngilizce metinler aynı derecede muteber tutulacaklardır. 23 Ocak 1912, 11 Şubat 1925, 19 Şubat 1925, 13 Temmuz 1931, 27 Kasım 1931 ve 26 Haziran 1936 tarihli Uyuşturucu Maddeler hakkındaki Anlaşma, Sözleşme ve protokollara Taraf ve Birleşmiş Milletlere Üye bütün Devletlerle, 4 ncü maddede sözü geçen Birleşmiş Milletlere Üye olmıyan Devletlerin herbirine, işbu protokolun eki ile birlikte usulüne uygun onanmış bir örneği, Umumi Kâtip tarafından gönderilecektir.

Aşağıda imzaları bulunan usulü dairesinde yetkili kimseler, Hükümetleri adına, yukarıdaki hükümleri tasdiklan isimleri hizasında yazılı tarihlerde, işbu protokolu imza ettiler.

New-York'ta, Lâke Success'de, Aralık 1946 tarihinde yapılmıştır.

UYUŞTURUCU MADDELER HAKKINDAKİ 23 OCAK 1912 LÂHEY, 11 ŞUBAT 1925, 19 ŞUBAT 1925, 13 TEMMUZ 1931 CENEVRE, 27 KASIM 1931 BANGKOK, VE 26 HAZİRAN 1936 CENEVRE ANLAŞMA, SÖZLEŞME VE PROTOKOLLARINI DEĞİŞTİREN PROTOKOLA EK

1. 11 Şubat 1925 te Cenevre'de imza edilen Nihai Senet ve Protokolla birlikte, Hazırlanmış Afyonun kullanılması, memleket içi ticareti ve yapımına ait Anlaşma.

Anlaşmanın 10, 13, 14 ve 15 nci maddelerindeki «Milletler Cemiyeti Umumi Kâtibi», «Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibi» ile, «Milletler Cemiyeti Kâtipliği» de «Birleşmiş Milletler Kurulu Kâtipliği» ile değiştirilecektir.

Protokolun 3 ve 4 ncü maddelerindeki «Milletler Cemiyeti Konseyi», «Birleşmiş Milletler Kurulu İktisadi ve İctimai Konseyi» ile değiştirilecektir.

2. 19 Şubat 1925 te Cenevre'de imzalanan Protokol ile birlikte, zararlı ilâçlar hakkındaki Milletlerarası Sözleşme.

8 nci madde aşağıdaki madde ile değiştirilecektir:

«Dünya Sağlık Kurulu, kendisi tarafından seçilen Uzmanlar Komitesinin tavsiyesi üzerine, işbu fasılda gözetilen Uyuşturucu Maddeleri havi bazı müstahzaratın, ihtiva etmiş oldukları Uyuşturucu Maddelerin katıldığı ilâçlı maddelerin mahiyetleri hasebiyle Uyuşturucu Maddeler iptilâsına sebebiyet veremeyeceklerini ve bu ilâçlı maddeleri pratik olarak Uyuşturucu Maddelerden ayırmanın imkânsız olduğunu, müşahade edecek olursa, Birleşmiş Milletler İktisadi ve İctimai Konseyini bu müşahadeden haberdar edecektir. Bahse konu müstahzarların işbu Sözleşme ahkâmı hudutları dışında bırakılmasını icabettirecek bu müşahadeyi Konsey âkid Taraflara bildirecektir.»

10 ncü madde aşağıdaki madde ile değiştirilecektir:

«Dünya Sağlık Kurulu, kendisi tarafından seçilen Uzmanlar Komitesinin tavsiyesi üzerine, işbu Sözleşmenin uygulanmadığı her Uyuşturucu Maddenin benzer kötü kullanmalara meydan vermeye ve Sözleşmenin işbu faslında gözetilen maddeler kadar zararlı sonuçlar doğurmaya muktedir olduğunu müşahade edecek olursa, İktisadi ve İctimai Konseyi haberdar edecek ve bu maddeye işbu Sözleşme hükümlerinin uygulanmasını tavsiye edecektir.

«İktisadi ve İctimai Konsey Âkid Devletlere bu tavsiyeyi bildirecektir. Tavsiyeyi kabul eden her Âkid Devlet, Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibine bu kabul keyfiyetini bildirecek, Umumi Kâtip de diğer Âkid Devletleri bu keyfiyetten haberdar edecektir.

«Evvəlki fıkralarda bahis konusu edilen tavsiyeyi kabul etmiş olan Âkid Tarafların münasabetlerinde sözü geçen maddeye işbu Sözleşmenin hükümleri derhal uygulanabilecektir.»

19 ncü maddenin 3 ncü fıkrasındaki «Milletler Cemiyeti Konseyi», «Birleşmiş Milletler Kurulu İktisadi ve İctimai Konseyi» ile değiştirilecektir.

19 ncü maddenin 4 ncü fıkrası kaldırılacaktır.

20, 24, 27, 30, 32 ve 38 nci maddelerdeki, aşağıdaki ibarelere tesadüf olunan her yerde, «Milletler Cemiyeti Konseyi», «Birleşmiş Milletler Kurulu İktisadi ve İctimai Konseyi» ile, «Milletler Cemiyeti Umumi Kâtibi» de «Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibi» ile değiştirilecektir.

32 ncü maddedeki «Milletlerarası Daimi Adalet Divanı», «Milletlerarası Adalet Divanı» ile değiştirilecektir.

34 ncü madde aşağıdaki şekilde yazılacaktır:

İşbu Sözleşme onanmaya bağlıdır. 10 Ocak 1947 tarihinden başlayarak musaddak nüshalar Birleşmiş Milletler Umumi kâtipliğine tevdi edilmiş olacak ve umumi kâtip, kendilerine işbu protokolun umumi kâtiplik tarafından bir örneği gönderilen Birleşmiş Milletler Teşkilâtına üye olmayan Devletlerle Birleşmiş Milletler üyesi Devletlere bu teslim keyfiyetini bildirecektir.»

35 ncü madde aşağıdaki şekilde yazılacaktır:

«30 Eylül 1925 tarihinden itibaren, işbu Sözleşmenin hazırlandığı konferansda temsil edilip de, Sözleşmeyi imzalamamış bulunan ve Birleşmiş Milletlere üye Devletler ile 34 ncü maddede zikredilen Birleşmiş Milletlere üye olmayan her Devlet işbu Sözleşmeye katılabilecektir.»

Bu katılma keyfiyeti, Birleşmiş Milletler Umumi Kâtipliği arşivlerine teslim edilmek üzere, adı geçen kâtipliğe tevdi edilen bir vesika marifetiyle vâkı olacaktır. Umumi Kâtip Sözleşmeyi imzalamış bulunan Birleşmiş Milletler üyesi Devletlerle sonradan katılan Devletler ve 34 neü maddede zikredilen Sözleşmeyi imza etmiş olup da Birleşmiş Milletlere üye olunyan Devletlere teslim keyfiyetini derhal tebliğ edecektir.»

37 nei madde aşağıdaki şekilde yazılacaktır :

«Birleşmiş Milletler Umumi Kâtipliği tarafından, işbu Sözleşmeyi imzalamış, tasdik etmiş, feshetmiş veya bu Sözleşmeye sonradan katılmış Devletleri gösteren hususi bir defter tutulacaktır. Bu defter Âkid taraflara daima açık bulundurulacak ve arada sırada neşrolunacaktır.»

38 nei maddenin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilecektir :

«Birleşmiş Milletler Teşkilâtı Umumi Kâtibi 34 neü maddede zikredilen devletlerle Birleşmiş Milletler Üyesi her devlete muttali olduğu her fesih keyfiyetini bildirecektir.»

İMZA PROTOKOLU İLE BİRLİKTE, 13 TEMMUZ 1931 DE CENEVRE'DE İMZALANAN «UYUŞTURUCU MADDELER DAĞITIMININ DÜZENLENMESİ VE YAPMININ SINIRLAN- DIRILMASI» HAKKINDAKİ MİLLETLERARASI SÖZLEŞME

5 nei maddenin 1 nei fıkrasındaki «Milletler Cemiyetinin bütün üyelerine ve 28 nei maddede zikredilen üye olunyan bütün devletlere» sözü, «28 nei maddede zikredilen üye olunyan devletlerle Birleşmiş Milletler Teşkilâtının bütün üye devletlerine» sözleri ile değiştirilecektir.

5 nei maddenin 6 nei fıkrasının ilk bendi aşağıdaki şekilde değiştirilecektir :

«İhtiyaçlar 4 üyeden müteşekkil bir Denetleme Kurulu tarafından incelenecektir. Dünya Sağlık Kurulu iki, İktisadi ve İctimai Konseyin Uyuşturucu Maddeler Komisyonu ve Daimî Merkez Komitesi de birer üye tayin edeceklerdir.

Denetleme Kurulunun Umumi Kâtipliğine ait ödevler, Daimî Merkez Komitesinin sıkı işbirliğini sağlamak suretiyle Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibi tarafından görülecektir.»

5 nei maddenin 7 nei fıkrasındaki «her yılın 15 Aralığında» sözü, «her yılın 1 Kasımında» sözleri ile ve, «Umumi Kâtibin aracılığı ile Milletler Cemiyetinin bütün üyelerine ve 27 nei maddede zikredilen üye olunyan devletlere» sözü, «Birleşmiş Milletler Umumi Kâtipliği aracılığı ile bütün Birleşmiş Milletler Üyelerine ve 28 nei maddede zikredilen üye olunyan devletlere» sözleri ile değiştirilecektir.

11 nei maddenin 2, 3, 4 ve 5 nei fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilecektir :

«2. Bu maddelerden birinin ticaret maksadiyle imaline veya ticaretine müsaade eden Âkid Yüksek Taraf, Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibini keyfiyetten derhal haberdar edecek, Umumi Kâtip de Dünya Sağlık Kuruluna ve Yüksek Âkid Taraflara bu tebliğatı bildirecektir.

«3. Dünya Sağlık Kurulu, kendisi tarafından seçilen Uzman Komitesine danışmak suretiyle, bahis konusu maddenin toksikomaniye sebebiyet verip vermediği, (ve bu itibarla birinci grupuna tâli grupunda zikredilen zararlı ilâçlardan sayılabilmesi icabedip etmiyeceği) veya bu gibi zararlı ilâçların birine kabili tahvil olup olmadığı (ve böylece birinci grupun b tâli grupunda veya ikinci grupta zikredilen zararlı ilâçlardan addedilmesi gerekip gerekmediği) hususunda karar verecektir.

«4. Şayet Dünya Sağlık Kurulu, kendisi tarafından seçilen uzmanların tavsiyesine uyarak bahis konusu mahsulün uyuşturucu maddeler iptilâsına sebebiyet veren zararlı bir ilâç olmamak la beraber, böyle bir zararlı ilâca tebdili mümkün olduğuna karar verirse, bahis konusu zararlı ilâcın 1 nei grupun b tâli grupuna veya 2 nei gruba girip girmediğinin tespiti meselesi, ilmi ve teknik mahiyetini inceleyip bu hususta bir karar vermek üzere seçme uzmanlardan müteşekkil bir komitenin tetkikına sunulacaktır. Bu uzmanlardan biri ilgili Hükümet, ikincisi iktisadi ve ictimai

Konseyn Uyusturucu Maddeler Komisyonu, üçüncüsü de yukarıda zikredilen «Birleşme ve Konsey tarafından tâyin olunacaktır.

«5. Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibi, evvelki bu Tüzük hükmünü olarak «bütün bakanlardan haberdar edilecek, o da, 28 neî maddede zikredilen Birleşmiş Milletlere Üye olmayan bütün Devletlerle Teskilâta Üye bütün Devletlere keyfiyeti tebliğ edecektir.»

11 neî maddenin 6 ve 7 neî fıkrasındaki «Umumi Kâtib» ibaresi, «Birleşmiş Milletler Teskilâtı Umumi Kâtibi» ile değiştirilecektir.

14, 20, 21, 23, 26, 31, 32 ve 33 neî maddelerdeki «Milletler Cemiyeti Umumi Kâtibi», «Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibi» ile değiştirilecektir.

21 neî maddedeki «Ayyon ve sair zararı ihtiyar vicareti ihtiyar Komisyonu» sözü, «Kıta ve İstisnai Konseyin Uyusturucu Maddeler Komisyonu» sözleriyle değiştirilecektir.

25 neî maddenin 2 neî fıkrası aşağıdaki fıkra ile değiştirilecektir:

«Uyumsuzluğa Taraf olanlar arasında bu kabîl Hükûme taraf ademi me'auliyeti halinde, Taraf lar bu uyumsuzluğu adı unuk veya ebdî bir maddine bağlı tutulabilir. Diğer bir mahkemeye intihabı hususunda Antlaşma bulunmadığı takdirde, uyumsuzluk Tarafından birinci istegi üzerine, Tüzüğe hepsi Taraf iseler Milletlerarası Adli Divanına, Taraf 2'li iseler, Milletlerarası uyumsuzlukların barış yolu ile çözülmesi hakkındaki 18 Eylül 1978 tarihli Sözleşmeye ne'vâni olarak teşekkül etmiş bulunan bir hakem mahkemeye havale ederecektir.»

26 neî maddenin sonuncu fıkrası aşağıdaki fıkra ile değiştirilecektir:

«Umumi Kâtib 28 neî maddede sözü geçen Birleşmiş Milletlere Üye olmayan bütün Devletlerle Birleşmiş Milletler Kuruluna Üye bütün Devletlere, İstisna maddenin hükmü gereğince muttali olancağı bütün düşünce ve beyanları tebliğ edecektir.»

28 neî madde aşağıdaki şekilde yazılacaktır:

«İşbu Sözleşmeye onanmaya bağlıdır. 1 Ocak 1978 den başlayarak onanmış belgeler Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibine teslim edilecek, o da, kendilerine işbu protokolunu Umumi Kâtiblik tarafından bir örneği gönderilen Üye olmayan devletlerle Birleşmiş Milletler Kurulu Üyesi Devletleri bu teslim keyfiyetinden haberdar edecektir.

29 neî madde aşağıdaki şekilde yazılacaktır:

«Bu Sözleşmeye, 28 neî maddede görülen Birleşmiş Milletlere Üye olmayan bütün Devletlerle Birleşmiş Milletler Üyesi bütün Devletler hatırlanarak bildirilen Kıtılmı belgeleri, Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibine teslim olunacak, o da, 28 neî maddede görülen Birleşmiş Milletlere Üye olmayan bütün Devletlerle Birleşmiş Milletler Teskilâtı Üyesi bütün Devletlere bu teslim keyfiyetini bildirecektir.

32 neî maddenin birinci fıkrasındaki son cümle, aşağıdaki şekilde yazılacaktır:

«Her fesih keyfiyeti, yalnız adına tevdi edilmiş bulunan Akad Yükses Tarafından olacaktır.»

32 neî maddenin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde yazılacaktır:

«Bu suretle muttali olmağı her fesih keyfiyetini Umumi Kâtib 28 neî maddede sözü geçen üye olmayan bütün devletlerle Birleşmiş Milletler Üyesi bütün Devletlere bildirecektir.»

32 neî maddenin 3 neî fıkrasındaki «İşbu Sözleşme ile bağlı Milletler Cemiyeti üyesi olmayan bütün devletler ile Milletler Cemiyeti Üyeleri» sözü «Her Yükses Akad Taraf» sözü ile değiştirilecektir.

33 neî maddedeki «Milletler Cemiyeti Üyeleri ve ya işbu Sözleşme ile bağlı üye olmayan devletler» sözü, her Yükses Akad Taraf» sözleri ile ve, «Milletler Cemiyetinin diğer bütün Üyeleri ve bu suretle bağlanan üye olmayan devletler» sözü, «Bütün Yükses Akad Taraf» sözleri ile değiştirilecektir.

**NİHAİ SENET İLE BİRLİKTE 27 KASIM 1931 DE BANGKOK'DA İMZALANAN UZAK
ŞARK'TA AFYON KULLANMA ADETİNİN DENETLENMESİ HAKKINDAKİ ANLAŞMA**

5 ve 7 ne maddelerdeki «Milletler Cemiyeti Umumi Kâtibi» sözü, «Birleşmiş Milletler Teşkilâtı Umumi Kâtibi» sözü ile değiştirilecektir.

**26 HAZİRAN 1936 DA CENEVRE'DE İMZALANAN ZARARLI İLÂÇLARIN GAYRİMEŞRU
TİCARETİNİN MEN'İ HAKKINDAKİ MİLLETLERARASI SÖZLEŞME**

16, 18, 21, 23 ve 24 neü maddelerdeki «Milletler Cemiyeti Umumi Kâtibi» sözü, «Birleşmiş Milletler Teşkilâtı Umumi Kâtibi» sözü ile değiştirilecektir.

17 ne maddenin ikinci fıkrası aşağıdaki fıkra ile değiştirilecektir :

«Uyumsuzluğa taraf olanlar arasında, bu çeşit hükümlerin yokluğu halinde, Taraflar uyumsuzluğu hakem mahkemesine veya adalet mahkemesine havale edeceklerdir. Diğer bir mahkemenin intihabı hususunda anlaşma bulunmadığı takdirde, Taraflardan birinin isteği üzerine, tüzüğe hepsi Taraf iseler, uyumsuzluğu Milletlerarası Adalet Divanına, hepsi Taraf değil iseler, Milletlerarası uyumsuzlukların barış yolu ile çözümlenmesi hakkındaki 18 Ekim 1907 tarihli Lahey Sözleşmesine uygun olarak kurulmuş bir hakem mahkemesine havale edeceklerdir.»

18 ne maddenin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde yazılacaktır :

«Umumi Kâtip, 20 ne maddede sözü geçen Birleşmiş Milletlere üye olmayan bütün devletlerle Birleşmiş Milletler Teşkilâtı Üyesi bütün Devletlere işbu madde hükümleri gereğince muttali olduğu bütün mütalâa ve beyanları bildirecektir.»

20 ne maddede aşağıdaki şekilde yazılacaktır :

«İşbu Sözleşme onanmaya bağlıdır. 1 Ocak 1947 tarihinden başlayarak onanma belgeleri Birleşmiş Milletler Teşkilâtı Umumi Kâtipliğine teslim edilecek, o da, Birleşmiş Milletler Teşkilâtının bütün üyeleri ile, kendilerine işbu Protokolün Umumi kâtiplik tarafından birer örneği gönderilen üye olmayan bütün devletleri bu teslim keyfiyetiinden haberdar edecektir.

21 ne maddenin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde yazılacaktır :

«İşbu Sözleşmeye, 20 ne maddede gözetilen üye olmayan bütün devletlerle, Birleşmiş Milletler Teşkilâtı üyesi bütün devletler adına katılmak mümkündür.»

24 neü maddenin 1 ne fıkrasındaki «Milletler Cemiyeti Üyesi veya üye olmayan devlet» sözü, «Yüksek Âkid Taraf»sözleri ile değiştirilecektir.

24 neü maddenin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde yazılacaktır :

«Umumi Kâtip, 20 ne maddede sözü geçen Birleşmiş Milletler Teşkilâtına üye olmayan bütün devletlerle, Birleşmiş Milletler Teşkilâtı Üyelerine bu suretle muttali olduğu bütün fesihleri bildirecektir.»

24 neü maddenin 3 neü fıkrasındaki «İşbu Sözleşme ile bağlı üye olmayan devletlerle Milletler Cemiyeti Üyeleri» sözü, «Yüksek Âkid Taraflar» sözleri ile değiştirilecektir.

25 ne maddede aşağıdaki şekilde yazılacaktır :

«Her Âkid Yüksek Taraf her zaman için, Birleşmiş Milletler Teşkilâtı Umumi Kâtipliği nezdinde, her zaman yapabileceği bir işarla, işbu Sözleşmenin tekrar gözden geçirilmesi isteğinde bulunabilecektir. Bu işar keyfiyeti Umumi Kâtip tarafından Yüksek Âkid Taraflara tebliğ edilecek ve keyfiyet aralarından en az üçte biri tarafından desteklenmediği takdirde, Yüksek Âkid Taraflar, Sözleşmenin yeniden gözden geçirilmesi amacı ile bir konferans toplamayla yüklenirler.

Afganistan

A. Hosayn Aziz

11 Aralık 1946

Arjantin

José Arca

11 » »

Avustralya	Norman J. O. Makin	11 Aralık 1946
Avustralya Hükümetinin tasdik kaydı ile.		
Belçika Kırallığı	G. Kaeckenbeeck	11 » »
Bolivya	E. Sanjinés	14 » »
Brezilya	P. LeaoVelloso	17 » »
Beyaz Rusya Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri	Kuzma V. Kiselev	11 » »
Kanada	Paul Martin	11 » »
şili	F. Nieto Del Rio	11 » »
Çin	P. C. Chang	11 » »
Kolombiya	Alfonso Lopez	11 » »
Kosta Rika	F. de P. Gutierrez	11 » »
Küba	Guillermo Belt	12 » »
Cumhuriyet Senatosunun kabulü kaydı ile.		
Çekoslovakya	V. Clementis	11 » »
Danimarka	Gustav Rasmussen	11 » »
Dominiken Cumhuriyeti	Emilio Garcia Godoy	11 » »
Ekvator	F. Illescas	14 » »
Tasvip kaydı ile.		
Mısır	A. Sanhoury	11 » »
Salvador		
Habeşistan		
Fransa	Alexandre Parodi	11 » »
Yunanistan	V. Dendramis	11 » »
Guatemala	Jorge Garcia Granados	13 » »
Hayti	Hérard C. B. Roy	14 » »
(Ad. Referdum.) İstizan şartı ile.		
Honduras	Tiburcio Carias, Jr.	11 Aralık 1946
Izlanda		
Hindistan	M. C. Changla	11 Aralık 1946
İran	Nasrollah Entezam	11 » »
Irak	A. Bakr	12 » »
Lübnan	C. Chamoun	13 » »
Liberya	C. Abayomi Cassell	11 » »
Lüksemburg Büyük Düşeliği	Pierre Elvinger	11 » »
Meksika	Luis Padilla Nervo	11 » »
Felemenk Kırallığı	E. N. van Kleffens	11 » »
Yeni Zelanda	C. A. Brendsen	11 » »
Nikaragua	G. Sevilla - Savasa	13 » »
Tasdik kaydı ile.		
Norveç Kırallığı	Finu Moe	11 » »
Panama	R. J. Alfaro	15 » »
Paraguay	César Ronneo Acosta	14 Aralık »
(Ad. Referendum.) istizan kaydı ile		
Filipin Cumhuriyeti	Carlos P. Romulo	11 Aralık 1946
Polonya	Dr. S. Tubiasz	11 » »
Suudi Arabistan	Amir Faisal al Saud	11 » »
İsveç	— .	
Suriye	F. Khouri	11 » »

Türkiye Yalnız Türkiye'nin Taraf bulunduğu Sözleşme için kaydı ile.	Muzaffer Göker	11 Aralık »
Ukranya Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti L. J. Tasdik kaydı ile.	Medved	11 Aralık 1946
Cenubi Afrika Birliđi	H. T. Andrews	15 Aralık 1946
Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliđi Tasdik kaydı ile.	N. Novikov	11 Aralık 1946
Şimali İrlanda ve Büyük Britanya Birleşik Kraliđi Hartley Shawcross		11 Aralık 1946
Amerika Birleşik Devletleri Tasdik kaydı ile.	Narren R. Austin	11 » »
Uruguay (Ad. Referendum.) İstizan kaydı ile.	José A. Mora	14 Aralık 1946
Venezuella (Ad Referendum.) İstizan kaydı ile.	E. Stolk	11 Aralık 1946
Yugoslavya	Stanoje Simic	11 Aralık 1946

Aslına uygun onanmış örneği
A. H. Teller
Hukuk Dairesi Umumî Kâtip Vekili yerine

S. Sayısı : 83

Türkiye ile Yugoslavya arasında imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarıyla Modüs Vivendi tasfiye protokolu ve bağlantılarının onanması hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ticaret Komisyonları raporları (1/270)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 936, 6 - 2939

19 . XI . 1947

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Türkiye ile Yugoslavya arasında 18 Eylül 1947 tarihinde Belgrad'da imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarıyla Modüs vivendi, Tasfiye Protokolu ve Bağlantılarının onanması hakkında Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 20 . X . 1947 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısı, gerekçe ve ilişkileri birlikte sunulmuştur.

Sözü geçen Anlaşmaların, 4931 sayılı Kanunla süresi uzatılan 4582 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca 20 . X . 1947 tarihli ve 3/6548 sayılı kararla onanmış olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan

Hasan Saka

Gerekçe

Türkiye ile Yugoslavya arasındaki ticari münasebetleri tanzim eden 28 Ekim 1936 tarihli Ticaret ve Seyrisefain Muahedesi ile Kliring Anlaşması, 1941 yılında Yugoslavya'nın istilâya uğraması üzerine, tatbik kabiliyetleri kalmadığından, Hükümetimizce feshedilmiş ve bu suretle adı geçen memleketle ticari münasebatımızı tanzim eden ahdi hiçbir bağ kalmamıştır.

İki memleket arasındaki normal ticari münasebatı düzenleyecek ahdi bağları yeniden kurmak maksadıyla Yugoslavya Fedaratif Halk Cumhuriyeti Hükümetinin müteveali müraعاتları üzerine Hükümetimiz Yugoslavya'ya bir ticaret heyeti izam ederek adı geçen Hükümetle 18 Eylül 1947 tarihinde Belgrad'da bir Modüs vivendi ile Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları ve bir Tasfiye Protokolu imzalanmıştır.

Akdedilen Modüs vivendi gereğince iki Hükümet birbirlerine gümrük resimleri, bu resimlerin tahsil şekli, gümrük işlerine mütaallik usul, nizam ve tekâlif ile seyrisefain ve transit hususlarında karşılıklı olarak en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesini bahşedeceklerdir.

Ticaret Anlaşmasında Yugoslav Hükümeti ile olan mübadelelerin listesiz, Tarafların ithalât ve ihracat genel rejimleri çerçevesi içinde yapılması derpiş edilmiştir.

20 Ekim 1947 tarihinde yürürlüğe girecek olan bu Anlaşmanın yürürlük süresi bir yıldır. İki ay önceden haber verilmek suretiyle bozulmadığı takdirde birer yıllık süreler için kendiliğinden yenilenmiş sayılacaktır.

Aynı tarihte yürürlüğe giren ve yürürlük süresi Ticaret Anlaşmasını aynı olan Ödeme Anlaşması ile Türkiye ve Yugoslavya arasında yapılacak ithalât ve ihracat bedellerinin ve bunlara müteferri masrafların her iki memlekette cari bulunan genel rejime uygun olarak serbest dövizle ödenmesi kararlaştırılmıştır. Tasfiye Protokoluna göre, 5 Ekim 1936 tarihli Türk - Yugoslav Kli-

ring Anlaşması ve eklerine tevfikân açılmış olan hesapların bakiyesi anılan Anlaşma ve 5 Kısım 1941 tarihinden evvel başlanmış ve protokolün yürürlüğe girmesinden evvel sonuçlandırılmamış olan hususi takas işlemleri, bu muamelelerin tasvip edildiği zaman her iki memlekette yürürlükte bulunan genel rejime göre tasfiye olunacaklardır. Protokola Yugoslavya'da el konulan transit ve diğer malların tazminine ait gerekli hükümler de konulmuştur.

Yukarıda sözü geçen Anlaşmalar ile Tasfiye Protokolu ve Eki mektuplarda mevcut esasların, memleketimizin menfaatlerine uygun ve Yugoslavya ile olan ekonomik münasebetlerimizi gereği gibi düzenleyecek mahiyette bulunduğu müthalâa edilmektedir.

Bu düşünce ile Anlaşmalar ve ekleri Kamutayın yüksek tasvibine arz olunur.

T. C.

Başbakanlık

Muameleler Genel Müdürlüğü

Kararlar Müdürlüğü

Sayı : 71 - 936, 6 - 3253

18 . XII . 1947

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

19 . XI . 1947 tarihli ve 71 - 936 - 6/2939 sayılı yazınızla sunulmuş olan kanun tasarısına bağli olup Türkiye ile Yugoslavya arasında 18 . Eylül 1947 tarihinde Belgrad'da imzalanan Anlaşmalar arasında bulunan Tasfiye Protokolünün birinci maddesinde yazılı 5 Ekim tarihinin 28 Ekim olarak değiştirilmesi hususunda Murahhas Heyetleri Başkanları arasında teati edilen telgraf suretleri ilişik olarak sunulmuştur.

Kanun tasarısı ile birleştirilmesinin ve Protokol metninde gereken düzeltmenin yapılmasının sağlanmasını saygılarımla rica ederim.

Başbakan

Hasan Saka

Açık Tel sureti

Ekselâns Zlatarić

Dış Ticaret Bakan Yardımcısı

Belgrad

Tasfiye Protokolünün birinci maddesinin, 5 Ekim tarihini 28 Ekim tarihi ile değiştirip ve hüsnüce asıl metni parafe ederek tarafınızdan da tashih edilmesi rica olunur.

Sanus

Türk Heyeti Başkanı

Açık Tel sureti

Profesör Sanus

Dışişleri Bakanlığı

Ankara

27 Ekim tarihli telgrafınızı aldığımı, Tasfiye Protokolünün birinci maddesini, 5 Ekim tarihini 28 Ekim tarihi ile değiştirmek ve asıl metni prafe etmek suretiyle tashih ettiğimi teyit ederim.

Zlatarić

Yugoslavya Heyeti Başkanı

Dışişleri Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Dışişleri Komisyonu

Esas No. 1/270

Karar No. 9

13 . I . 1948

Yüksek Başkanlığa

Türkiye ile Yugoslavya arasında 18 Eylül 1947 tarihinde Belgrad'da imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları ile Modüs vivendi Tasfiye Protokolu ve bağlantılarının onanması hakkındaki kanun tasarısı ilgili Bakanlıklar mümessilleri hazır bulunduğu halde Komisyonumuzca incelendi. Başbakanlıktan yazılan 8 . XII . 1947 tarih ve 71/936 sayılı tezkerede bildirildiği üzere Tasfiye Protokolunun I nci maddesinde yazılı 5 Ekim tarihinin düzeltilerek 28 Ekime çevrilmesinden sonra tasarının kabulüne ve havalesi gereğince Ticaret Komisyonuna verilmek üzere

Yüksek Başkanlığa sunulmasına karar verildi.
Dışişleri Komis-

yonu Başkanı	Sözcü	Kâtip
Bilecik	Kocaeli	Gaziantep
M. Ş. Esendal	N. Erim	Dr. A. Melek
Bolu	Burdur	Çoruh
H. C. Çambel	F. Altay	A. Us
		İmzada bulunmadı
İzmir	Kütahya	Manisa
Yücel	A. Gündüz	A. R. Artunkal
Samsun		Sinob
C. Bilsel		Y. K. Tengirşenk

Ticaret Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Ticaret Komisyonu

Esas No. 1/270

Karar No. 12

3 . II . 1948

Yüksek Başkanlığa

Başbakanlığın 12 . XI . 1947 gün ve 71/936 - 6/2939 sayılı yazılarına bağlı Türkiye ile Yugoslavya arasında 18 . IX . 1947 tarihinde Belgrad'da imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarıyla Modüs vivendi Tasfiye Protokolu ve bağlantılarının onanması hakkındaki kanun tasarısı ile gerekçesi ve ilişkileri ve yine Başkanlığın 18 . XII . 1947 gün 7/936 ve 6/3253 sayılı tezkeresine bağlı Yugoslavya Anlaşmasının Tasfiye Protokolunun birinci maddesinde yazılı 5 . X . 1947 tarihinin 28 . X . 1947 olarak değiştirilmesi hususunda teati edilen telgraf suretleri kanun tasarısıyla birleştirilerek havalesi gereğince ve Dışişleri ve Ticaret Bakanlıkları temsilcilerinin huzuriyle komisyonumuzda görüşüldü.

miş olan işbu Anlaşmanın ve eklerinin memleket ticaretinin menfaatine uygun olduğu görülmekle onanmasına karar verilmiş olmakla Kamutaya gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Ticaret Ko. Başkanı	Sözcü	Kâtip
Ankara	Gaziantep	Niğde
A. Cubukcu	C. Alevli	H. Ulusoy
Afyon	Aydın	Kars
Ş. Laçin	E. Bülgen	A. Sürmen
Kırklareli	Manisa	Manisa
Ş. Ödül	Y. M. Alakant	F. Kurdoğlu
Muş	Trabzon	Trabzon
B. Dedeoğlu	A. R. Işıl	M. Yarımbıyık
	Van	
	M. Koçak	

Türkiye ile Yugoslavya arasında akdedil-

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye ile Yugoslavya arasında 18 Eylül 1947 tarihinde Belgrad'da imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarıyla Modüs vivendi, Tasfiye Protokolü ve bağlantılarının onanması hakkında Kanun tasarısı

MADDE 1. — Türkiye ile Yugoslavya arasında 18 Eylül 1947 tarihinde Belgrad'da imzalanan ve 4931 sayılı Kanunla süresi uzatılan 4582 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanarak Bakanlar Kurulunca yürürlüğe konulan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarıyla Modüs vivendi, Tasfiye Protokolü ve Bağlantıları kabul edilmiş ve onanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan
H. Saka

Devlet Bakanı
Başh. Yardımcısı
Barutçu

Devlet Bakanı
M. A. Renda
Milli Savunma Bakanı
Münir Birsol
Dışişleri Bakanı
N. Sadak
Milli Eğitim Bakanı
Reşat Ş. Siner
Ekonomi Bakanı
C. Ekin
Gümrük ve Tekel Bakanı
Ş. Adalan
Ulaştırma Bakanı
Ş. Koçak

Adalet Bakanı
S. Devrin
İçişleri Bakanı
M. H. Güle
Maliye Bakanı
H. N. Keçmir
Bayındırlık Bakanı
Güleğ
Sa. ve So. Y. Bakanı
Dr. B. Uz
Tarım Bakanı
T. Coşkan
Ticaret Bakanı
M. N. Gündüzalp
Çalışma Bakanı
T. B. Baltu

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE YUGOSLAVYA FEDERATİF HALK CUMHURİYETİ ARASINDA TİCARET ANLAŞMASI

Türkiye Hükümetiyle Yugoslavya Hükümeti, iki memleket arasında ticari mübadeleleri geliştirmek maksadiyle, aşağıda yazılı hükümleri kabul etmek hususunda mutabık kalmışlardır:

Madde — 1.

Türkiye Hükümeti, Türkiye'de yürürlükte bulunan ithalât ve ihracat genel rejimine uygun olarak, Yugoslav menşeli malların ithali ve Türk menşeli malların ihracı için gerekli müsaadeleri verecektir.

Yugoslav Hükümeti, Yugoslavya'da yürürlükte bulunan ithalât ve ihracat genel rejimine uygun olarak Türk menşeli malların ithali ve Yugoslav menşeli malların ihracı için gerekli müsaadeleri verecektir.

Madde — 2.

İşbu Anlaşmanın yürürlük süresi içinde yapılacak ticari mübadelelere ait ödemeler, bugünkü tarihte imzalanan Ödeme Anlaşması hükümleri gereğince düzenlenecektir.

Madde — 3.

9 Mayıs 1945 tarihinden sonra başlamış ve işbu Anlaşmanın yürürlüğe konulmasına kadar tamamlanmamış bulunan özel takas işlemleri ile serbest dövizli işlemler, bunların iki taraf yetkili makamları tarafından onanması anında her iki memlekette yürürlükte bulunan genel rejim hükümlerine göre tasfiye olunacaklardır..

Madde — 4.

İşbu Anlaşmanın yürürlükte bulunduğu sırada iki memleketin yetkili makamları tarafından onanan ve Anlaşmanın sona erdiği tarihte henüz bitirilmemiş bulunan işlemler, işbu Anlaşma hükümleri gereğince tasfiye olunacaklardır.

Madde — 5.

İşbu Anlaşmanın yürürlüğe konulmasından sonra her iki Taraftan sevkedilen mallara ihraç eden Tarafın yetkili makamlarınca verilmiş ve ilişik örneğe uygun bir menşe şahadetnamesi katılacaktır. Bedeli (100) Türk lirasını veya 1 776 dinarı veya başka bir para ile bu meblâğın eşitini aşmayan göndermeler için menşe şahadetnamesi aranılmaz.

Madde — 6.

İşbu Anlaşma 20 Ekim 1947 tarihinde yürürlüğe girecek ve bir sene müddetle yürürlükte kalacaktır.

Süre sonu tarihinden iki ay önce haber verilerek feshedilmediği takdirde senelik süreler için kendiliğinden yenilenmiş sayılacaktır..

Belgrad'da 18 Eylül 1947 tarihinde Fransızca iki nüsha olarak yapılmıştır..

Türk Hükümeti adına
Dr. B. Z. Sonus

Yugoslav Hükümeti adına
Zlatariç

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE YUGOSLAVYA FEDERATİF HALK CUMHURİYETİ ARASINDA ÖDEME ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti ile Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti arasında bugünkü tarihte imzalanan Ticaret Anlaşması gereğince yapılacak ticari mübadelelerden mütevellit ödemelerle işbu Anlaşmada derpiş edilen ödemeleri düzenlemek maksadıyla, Türkiye ve Yugoslavya Hükümleri aşağıdaki hususlar üzerinden mutabık kalmışlardır:

Madde — 1

Türkiye'den Yugoslavya'ya ithal edilmiş veya edilecek malların - buna mütaallik müteferri masraflar dâhil - bedelleri ile, kambiyo kontrolü hakkında yürürlükte bulunan Yugoslav kanunlarıca müsaade edilen diğer her türlü ödemeler, serbest dövizle tesviye olunacaktır.

Madde — 2

Yugoslavya'dan Türkiye'ye ithal edilmiş veya edilecek malların - buna mütaallik müteferri masraflar dâhil - bedelleri ile, kambiyo kontrolü hakkında yürürlükte bulunan Türk kanunlarıca müsaade edilen diğer her türlü ödemeler, serbest dövizle tesviye olunacaktır.

Madde — 3

İşbu Anlaşmanın 1 ve 2 nci maddelerinde zikredilen bütün işlemler Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti Millî Bankası vasıtasıyla yapılacaktır.

İşbu Anlaşmanın 1 ve 2 nci maddelerinde zikredilen bütün işlemler Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve kambiyo muamelâtı yapmaya yetkili diğer Türk bankaları vasıtasıyla yapılacaktır.

Madde — 4

İşbu Anlaşmanın yürürlük süresi zarfında iki memleket yetkili makamlarıca onanmış ve Anlaşmanın sona erdiği tarihte henüz tamamlanmamış bulunan işlemler, işbu Anlaşma hükümleri gereğince tasfiye olunacaktır.

Madde — 5

İşbu Anlaşma, bugünkü tarihte imzalanan Ticaret Anlaşmasıyla aynı günde yürürlüğe girecek ve aynı yürürlük süresinde kalacaktır.

Belgrad'da 18 Eylül 1947 tarihinde Fransızca iki nüsha olarak yapılmıştır.

Türk Hükümeti adına
Dr. B. Z. Sonuz

Yugoslav Hükümeti adına
Zlatariç

Menşe şahadetnamesi

Gönderen :	Gönderilen :
İsim	İsim
İkametgâh	İkametgâh
Sokak	Sokak
Malın cinsi	Ağırlık gayrisâfi
Ambalaj tarzı	Kilo
Koli adedi	Kıymeti :
Marka numarası	

Malın gönderileceği yol :

. Ticaret Odası, Türkiye ile Yugoslavya arasındaki 18 Eylül 1947 tarihli Ticaret Anlaşması hükümlerine uyarak vasıfları yukarıda yazılı emtianın Türk Yugoslav menşeli olduğunu tasdik eder.

Tarih

Belgrad, 18 Eylül 1947

Bay Başkan,

Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyetinin, bir Ticaret ve Seyrisefain Anlaşması akdine değin, iki memleket arasında ticari münasebetleri kolaylaştırmak için aşağıdaki husus üzerinde mutabık bulunduğunu size bildirmekle şeref kazanırım.

Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti ve Türkiye Cumhuriyeti, gümrük resimleri, bu resimlerin tahsil şekli, gümrük işlerine mütaallik usul, nizam ve tekâlif ile seyrisefain ve transit hususlarında karşılıklı olarak en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesini bahşedeceklerdir.

Şurası mukarrerdir ki, en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesi, Türkiye'nin 1923 de imzalanan Lozan Anlaşması mucibince Osmanlı İmparatorluğundan ayrılmış bulunan araziye bahşettiği veya ileride bahşedeceği hususi faideler hakkında tatbik edilmeyecektir.

İşbu mektubun hükümleri 20 Ekim 1947 tarihinde yürürlüğe girecek ve bir sene müddetle yürürlükte kalacaktır.

Bitim tarihinden iki ay evvel ihbar edilerek feshedilmediği takdirde birer senelik müddetler için kendiliğinden yenilenmiş sayılacaktır.

Saygılarımın kabulünü rica ederim Bay Başkan.

Bay

Prof. Dr. Burhan Zihni Sanus
Türk Heyeti Başkanı

Yugoslav Heyeti Başkanı
Zlatariç

TASFİYE PROTOKOLU

İşbu protokolun mevzuunu teşkil eden, eski Türk ve Yugoslavya borçlarının tasfiyesini kolaylaştırmak maksadiyle Türkiye Cumhuriyeti Hükümetiyle Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti Hükümeti aşağıdaki hususları karşılaştırmışlardır:

Madde — 1

28 Ekim 1936 tarihli Türk - Yugoslav Kliring Anlaşması ve eklerine tevfikân açılmış olan hesapların bakiyesi, Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti Millî Bankası ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası arasında, bu protokolun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 ay içinde tesbit edilecektir. Böylece tesbit edilen bakiye, yukarıda zikrolunan Kliring Anlaşması ve ekleri hükümlerine göre tasfiye olunacaktır.

Her iki banka, mezkûr bakiyenin tesbitine başlamadan evvel, Kliring Anlaşmasının tatbikından doğan ve ilgililer arasında tasfiye olunmamış bulunan her meblağın kliring hesaplarına yatırılması için gerekli tedbirleri alacaklardır.

Madde — 2

Serbest dövizle olan bütün Türk ve Yugoslav borçları, bloke edilmiş olsun olmasın, derhal sahiplerinin veya hak sahiplerinin mutlak tasarruflarına, serbest döviz olarak, âmade tutulacaktır.

Madde — 3

5 Kasım 1941 den evvel başlamış ve protokolun yürürlüğe girmesinden evvel sonuçlandırılmamış olan hususi takas işlemleri, ahdi ahkâma ve bu işlemlerin iki memleket yetkili makamları tarafından onandığı anda her iki memlekette yürürlükte bulunan genel rejime göre tasfiye olunacaklardır.

Her iki memleketin yetkili makamları 5 Kasım 1941 ile 9 Mayıs 1945 tarihleri arasında başlamış ve işbu protokolun yürürlüğe girdiği tarihe akdar bitirilmemiş olan her hususi takas işleminin tasfiye şekli hakkında aralarında anlaşacaklardır.

Madde — 4

Harb esnasında Türkiye ve Yugoslavya'dan transit geçen eşyanın tasfiyesinden veya her iki memleket uyruklarına ait olup da bunlardan birinde el konulan emteadan mütevellit alacaklar aşağıdaki şekilde tesviye olunacaklardır.

- a) Serbest dövizle olan alacaklar hak sahiplerine serbest dövizle transfer edileceklerdir.
- b) Her devletin kendi parası ile olan alacaklar Ticaret Anlaşması hükümleri ile müsaade edilen malların satın alınmasında kullanılacaklardır.

Madde — 5

Yukardaki maddelerde derpiş edilmemiş bulunan alacakların tasfiyesi hususunda Türkiye Hükümeti ile Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti Hükümeti bilâhara mutabık kalacaklardır.

Madde — 6

İşbu protokolda derpiş olunan bütün işlemler, Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti Millî Bankası vasıtasıyla yapılacaktır.

İşbu protokolda derpiş olunan bütün işlemler Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Kan-

biyo muameleleri yapmaya yetkili Türk bankaları vasıtasıyla icra edilecektir.

Madde — 7

İşbu protokol 20 Ekim 1947 tarihinde yürürlüğe girer.

Belgrad'da, 18 Eylül 1947 tarihinde Fransızca iki nüsha olarak yapılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
adına
Dr. B. Z. Sanus

Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti
Hükümeti adına
Zlatarić

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE YUGOSLAVYA FEDERATİF HALK
CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA 18 EYLÜL 1947 TARİHİNDE
İMZALANAN TASFİYE PROTOKOLUNA EK PROTOKOL**

18 Eylül 1947 de imzalanan tasfiye protokolünün üçüncü maddesinin ahkâmına müteferri olarak Türkiye Cumhuriyeti ile Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti Hükümeti aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır.

1. — Borçlu, tasfiye edilmemiş bulunan hususi takas mukavelesi ile derpiş olunan entiaının ayını teslim etmekle mükelleftir.

2. — Kararlaştırılan entiaıyı teslim etmek imkânsızlığı varsa :

a) Eğer borçlu serbest döviz elde etmiş ise, malın bedelini serbest dövizle ödenekle mükelleftir.

b) Eğer borçlu, kararlaştırılan entiaıyı millî para ile satınıssa, alacağı, Ticaret Anlaşması hükümlerine göre müsade olunan entiaıyı satınılarak, alacağını istifa edebilecektir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
adına
Dr. B. Z. Sanus

Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti
Hükümeti adına
Zlatarić

Belgrad 18 Eylül 1947

Bay Başkan

Bugünkü tarihle imzalanan Tediye Anlaşmasının birinci ve ikinci maddelerine atfen, Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti arasındaki ödemeler için Amerika Birleşik Devletleri Dolârını kabul etmek hususunda Hükümetimin mutabık olduğunu bildirmekle şeref kazanırım.

Şurası mukarrerdir ki, Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti Millî Bankası ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, lüzum hâsıl olduğu takdirde, A. B. D. dolârından başka bir para üzerinde mutabık kalabileceklerdir.

Derin saygılarımın kabul buyurulmasını dilerim Bay Başkan.

Bay

Prof Dr. Burhan Zihni Sanus
Türk Ticaret Heyeti Başkanı
Belgrad

Yugoslav Ticaret Heyeti Başkanı
Zlatariç

Belgrad 18 Eylül 1947

Bay Başkan

Bugünkü tarihle imzalanan Tediye Anlaşmasının birinci ve ikinci maddelerine atfen, Türkiye Cumhuriyeti ile Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti arasındaki ödemeler için Amerika Birleşik Devletleri Dolârını kabul etmek hususunda Hükümetimin mutabık olduğunu bildirmekle şeref kazanırım.

Şurası mukarrerdir ki, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti Millî Bankası, lüzum hâsıl olduğu takdirde, A. B. D. dolârından başka bir para üzerinde mutabık kalabileceklerdir.

Derin saygılarımın kabul buyurulmasını dilerim Bay Başkan.

Bay Zlatariç
Yugoslav Ticaret Heyeti Başkanı
Belgrad

Türk Ticaret Heyeti Başkanı
Dr. B. Z. Sanus

S. Sayısı : 84

Türkiye - Fransa Ticaret Anlaşmasına bağlı listelerin kaldırılması hususunda teati olunan mektupların onanması hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ticaret Komisyonları raporları (1/269)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı: 71/647, 6/2940

19 . XI . 1947

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Türkiye - Fransa Ticaret Anlaşmasına bağlı listelerin kaldırılması hakkında Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 15 . X . 1947 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısı, gerekçe ve ilişkileri'le birlikte sunulmuştur.

Bu hususa dair teati edilen mektupların, 4931 sayılı Kanunla süresi uzatılan 4582 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca 15 . X . 1947 tarihli ve 3/6546 sayılı kararla onanmış olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan
Hasan Saka

Gerekçe

Fransa Hükümeti ile aramızda 31 Ağustos 1946 tarihinde Paris'te imzalanan ve 21 Eylül 1946 tarihindenberi yürürlükte bulunan Ticaret Anlaşmasına Fransa'dan Türkiye'ye ihraç edilecek malların nevi ve kıymetlerini gösteren «A» listesi ve Türkiye'den Fransa'ya ihraç edilecek malların nevi ve miktarlarını gösteren «B» listesi eklenmişti.

Anlaşmanın tatbikatında :

- Gerek ithal gerek ihraç maddelerinin kontenjanlı listelere tâbi olmasının iki memleket arasındaki mübadeleyi fiilen daralttığı,
- «A» listesindeki bazı maddelerin genel ithalât listemizde bulunmaması dolayısıyla, yalnız genel rejimden istifade eden diğer anlaşmalı memleketlerin Fransa'ya tanınan bu ithal müsaadesinin kendi benzeri mallarına da teşmili taleplerine yol açtığı,
- Günün ihtiyaçlarına göre «B» listesinde kontenjan artırılması için, tarafımızdan yapılan her teşebbüsün karşı tarafça bir pazarlık mevzuu olarak ele alındığı ve mukabil tekliflerini celb ettiği,
- «A» listesinde yazılı olup da muhtaç olduğumuz ithalât eşyasından bazılarının mevcut kontenjanına rağmen temin edilemediği ve «B» listesinde yazılı olup da satılmasını arzu ettiğimiz bazı mallarımızın da mevcut kontenjana rağmen ihraç olunamadığı görülmüş ve anılan Anlaşmaya bağlı listeler sisteminin beklenen faydayı sağlamadığı anlaşılmıştır.

Bu hale göre, önceden bozulduğu haber verilmediği takdirde kendiliğinden yenilenecek olan, işbu Anlaşmaya bağlı listelerin kaldırılması uygun görülmüş ve Fransa Hükümeti nezdinde gerekli teşebbüste bulunulmuştur.

Ankara'daki Fransa Büyükt Elçiliği de 20 Temmuz 1947 tarihinde Dışişleri Bakanlığımıza tevdi eylediği bir nota ile, listelerin kaldırılmasını Fransa Hükümetinin de arzu ettiğini bildirmiştir.

Türkiye ile Fransa arasında gelişmeye başlamış bulunan ticari münasebetleri engellemekte olan sözü geçen listelerin kaldırılması menfaatlerimize uygun görüldüğünden bunu sağlamak üzere 19 Eylül 1947 tarihinde Ankara'daki Fransa Büyük Elçiliği ile teati edilen mektupların onanması için ilişik kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Dışişleri Komisyonu Raporu

T. B. M. M.
Dışişleri Komisyonu
Esas No. 1/269
Karar No. 11

13.1.1948

Yüksek Başkanlığa

Türkiye - Fransa Ticaret Anlaşmasına bağlı listelerin kaldırılması hakkındaki kanun tasarısı ilgili Bakanlıklar temsilcilerinin hazır bulunduğu bir toplantıda Komisyonumuzca incelendi ve Hükümetin bir müddet-beri ticaret anlaşmalarına tatbik etmekte olduğu umumî siyasetin icabı olarak izah edilen bu değişikliğin kabulüne karar verildi.

Havalesi gereğince Ticaret Komisyonuna ve-
rilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Dışişleri Ko. Başkanı
Bilecik
M. Şerket Esendal

Sözcü
Kocaeli
N. Erim

Kâtip
Gaziantep
Dr. A. Melek

Burdur
F. Altay

Izmir
H. A. Yücel

Manisa
A. R. Artunkal

Sinob
Y. K. Tengirşenk

Bolu
H. C. Çambel
Çoruh
A. Us
İnzada bulunmadı

Kütahya
A. Gündüz

Samsun
C. Bilsel

Ticaret Komisyonu Raporu

T. B. M. M.
Ticaret Komisyonu
Esas No. 1/269
Karar No. 11

3.11.1948

Yüksek Başkanlığa

Türkiye - Fransa Ticaret Anlaşmasına bağlı listelerin kaldırılması hakkında Dışişleri Bakanlığınca hazırlanıp Bakanlar Kurulunca 15.10.1947 tarihinde Yüksek Meclise sunulmasına karar verilen kanun tasarısı ve ilişkileri Başbakanlığın 19.11.1947 gün ve 71/647-6/2940 sayılı tezkereleriyle havalesi gereğince Komisyonumuzca da Dışişleri ve Ticaret Bakanlığı temsilcileri huzuriyetle incelendi.

4931 sayılı kanunla süresi uzatılan 4582 sayılı kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca onanan Anlaşmaya bağlı listelerin kaldırılması Fransızlarla yapılmış olan Anlaşmanın memleket menfaatine uygun bir şekilde inkışafını sağlayacağı verilen izahattan da anlaşılmuş olmakla ve esasen bir müddet-beri ticaret anlaşmalarına tatbik edilmekte olan genel siyasetin icabı olarak da mütalâa ki-

İmniş ve onanmasına karar verilerek Yüksek Kamutaya sunulmak üzere Başkanlığa takdim kılındı.

Ticaret Ko. Başkanı Sözeü Kâttip
Ankara Gazianteb Niğde
A. Çubukcu C. Alevli H. Ulusoy

Afyon K. Aydın Kars
Ş. Lâçin E. Bilgen A. Sürmen
Kırklareli Manisa Manisa
Ş. Ödül Y. M. Alakant F. Kurdoğlu
Muş Trabzon Trabzon Van
B. Dedeoğlu A. R. Işıl M. Yarımbyyk M. Koçak

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye - Fransa Ticaret Anlaşmasına bağlı listelerin kaldırılması hakkında Kanun tasarı

MADDE 1. — 31 Ağustos 1946 tarihinde Paris'te imzalanan Türkiye - Fransa Ticaret Anlaşmasına bağlı listelerin 21 Eylül 1947 tarihinden itibaren kaldırılması hususunda, Ankara'daki Fransa Büyük Elçiliği ile 19 Eylül 1947 tarihinde teati edilen mektuplar kabul edilmiş ve onanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayını tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan
H. Saka

Devlet Bakanı
Başb. Yardımcısı
Barutçu

Devlet Bakanı M. A. Renda	Adalet Bakanı Ş. Devrin
Milli Savunma Bakanı Münir Birsal	İçişleri Bakanı M. H. Güle
Dışişleri Bakanı N. Sadak	Maliye Bakanı H. N. Keşmir
Milli Eğitim Bakanı Reşat Ş. Siner	Bayındırlık Bakanı Güle
Ekonomi Bakanı C. Ekin	Sa. ve So. Y. Bakanı Dr. B. Uz
Gümrük ve Tekel Bakanı Ş. Adalan	Tarım Bakanı T. Coşkan
Ulaştırma Bakanı Ş. Koçak	Ticaret Bakanı M. N. Gündüzalp
	Çalışma Bakanı T. B. Balta

Ankara, 19 Eylül 1947

Bay Büyük Elçi,

Fransa Büyük Elçiliğinin 20 Temmuz 1947 tarihli ve 118 sayılı notasına atfen, memleketimiz arasındaki ticari mübadelelerin mümkün olan en geniş şekilde gelişmesini görmek arzusu ile mütehalli bulunan Cumhuriyet Hükümetinin de, 31 Ağustos 1946 tarihinde Paris'te akdolan Ticaret Anlaşmasının ikinci maddesinde anılan ve sözü geçen Anlaşmaya bağlı olan listeler sisteminin 21 Eylül 1947 tarihinden itibaren terki hususunda, mutabık bulunduğunu Ekselânsınıza bildirmekle şeref duyarım.

Yukardaki husus hakkında Fransa Hükümetinin mutabakatını bana bildirmek lütfunda bulunmanızı Ekselânsınızdan rica ederim.

En derin saygılarımın kabulünü rica ederim Bay Büyük Elçi.

Ekselâns

Bay Gaston Maugras,

Fransa Büyük Elçisi,

Şehirde

İmza

Dışişleri Bakanı Y.

Fuat Cerm

Ankara, 19 Eylül 1947

Bay Bakan.

Fransa Büyük Elçiliğinin, 31 Ağustos 1946 tarihinde Paris'te imza edilen diplomatik vesikaların, Ticaret Anlaşmasındaki listeler sistemi hariç olarak, yenilenmesine mâtuf, 20 Temmuz 1947 tarihli notasına karşılık teşkil eden bugünkü tarihli mektupla, Ekselânsıma, bana aşağıdaki hususları bildirmek lütfunda bulundular:

«Fransa Büyük Elçiliğinin 20 Temmuz 1947 tarihli ve 118 sayılı notasına atfen, iki memleket arasındaki ticari mübadelelerin mümkün olan en geniş şekilde gelişmesini görmek arzusu ile mütehalli bulunan Cumhuriyet Hükümetinin de, 31 Ağustos 1946 tarihinde Paris'te akdolan Ticaret Anlaşmasının ikinci maddesinde anılan ve sözü geçen Anlaşmaya bağlı olan listeler sisteminin 21 Eylül 1947 tarihinden itibaren terki hususunda, mutabık bulunduğunu Ekselânsınıza bildirmekle şeref duyarım.»

Bu tebliğlerinin alındığını ve yukardaki husus hakkında Hükümetimin mutabık bulunduğunu Ekselânsıma arz etmekle şeref duyarım.

En derin saygılarımın kabul buyurulmasını Ekselânsımdan rica ederim.

Ekselâns B.

Necmeddin Sadak,

Dışişleri Bakanı

Ankara

İmza

Maugras

S. Sayısı : 85

Türkiye - Fransa Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları ile Modüs vivendi ve eklerinin onanması hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ticaret Komisyonları raporları (1/35)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı: 70 - 35, 6/2599

11 . XI . 1946

Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye ile Fransa arasında 31 Ağustos 1946 tarihinde Paris'te imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları ile Modüs vivendi ve eklerinin onanması hakkında Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 23 . X . 1946 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısı gerekçe ve ilişkileriyle birlikte sunulmuştur.

Sözü geçen anlaşmaların, süresi 4931 sayılı Kanunla uzatılan 4582 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca 23 . X . 1946 tarihli ve 3/4853 sayılı kararla onanmış olduğunu arz ederim.

Başbakan

R. Peker

Gerekçe

İkinci Dünya Harbi sırasında Fransa ile daralan iktisadi ve ticari münasebetlerimizi geliştirmek, bu alanda iki memleket arasındaki iş birliğini sağlamak ve mübadeleleri zamanın ticari ve iktisadi şartlarına uygun bir şekilde ve genel bir çerçevede içinde yeniden düzeltmek hususunda Fransa Hükümetiyle uyushmuş ve böyle bir anlaşmaya varılmasının memleketimizin menfaatlerine uygun olacağı düşünülerek Fransa ile bu kere Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları ve 1929 tarihli Ticaret Sözleşmesini bazı değişikliklerle yürürlüğe koyan bir Modüs vivendi 31 Ağustos 1946 tarihinde Paris'de imzalanmıştır.

Yeni Ticaret Anlaşmasına göre, iki memleket arasındaki mübadele sistemi özel takas işlemleri yerine, bunu genel bir çerçevede içinde sağlayacak ahdi kontenjan listelerine ve netice itibariyle serbest dövizli genel ödeme sistemine dayanmaktadır. Anlaşmanın süresi bir yıl olup, bitiminden iki ay önce haber verilerek suretiyle bozulmadığı takdirde kendiliğinden birer yıllık süreler için yenilenmiş sayılacaktır.

Bu Anlaşmanın yürürlüğü süresinde yapılacak mübadelelere ait ödemeleri düzenleyen yeni Ödeme Anlaşması, 500 milyon franklık bir plâfondan tesbit etmiştir. Bu hesapta 100 milyon franktan aşırı bir para toplandığı takdirde alacaklarımızın Fransız hazine bonolarına yatırılması, bundan başka alacaklarımız 500 milyon frankı aşarsa plâfond'u geçen miktarı altına dolâra veya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile Fransa Bankasının mutabık kalacakları diğer bir serbest döviz tahvili ve Anlaşmanın bitiminden altı ay sonra plâfond dâhilinde kalacak alacaklarımızın da altın dolâr veya serbest dövizle değiştirilmesi sağlanmıştır. Bu suretle Fransa ile Ödeme işlerinde de serbest döviz şartları elde edilmiş olmaktadır. Anlaşmaya bağlı, Fransız frankı sahasına giren ülkeler listesine Suriye ve Lübnan da konulmuştur. Bundan böyle bu memleketlerle olacak ticari mübadeleler, Ödeme Anlaşmasına uygun olarak Fransa Bankasında tutulan hesap üzerin-

den ödemek suretiyle Fransız frankı ile yapılabilecektir. Anlaşmanın yürürlük süresi Ticaret Anlaşmasının aynıdır.

Modüs vivendi 29 Ağustos 1929 tarihli mefsub Ticaret Sözleşmesini bazı değişikliklerle yürürlüğe koymaktadır. Buna bağlı listelerde, her iki memlekete ithallerinden en ziyade müsaadeye mazhar millet kaydından istifade edemeyecek mamuller ile ürünler gösterilmiştir.

Aynı tarihli gizli şifahi demekte işbu Anlaşmaların uygulanmasından elde edilecek Fransız franklarına prim vermeyi bazı şartlarla üstümüze almış bulunuyoruz. Ancak prim usulü kaldırılmış olduğundan bu taahhüdünüzün şimdi fiili sahada uygulanma alanı kalmamış bulunmaktadır.

21 Eylül 1946 tarihinde yürürlüğe given bu Anlaşmaların memleketimizin menfaatlerine uygun oldukları mütalaa edilmiştir. Bu düşünce ile Anlaşmalar Kamutay'ın Yüksek Tasvibine arz olunur. .

Dışişleri Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Dışişleri Komisyonu
Esas No. 1/35
Karar No. 13

13 . I . 1948

Yüksek Başkanlığa

Türkiye ile Fransa arasında 31 Ağustos 1946 tarihinde Paris'te imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları ile Modüs vivendi ve eklerinin onanması hakkındaki kanun tasarısı Komisyonumuzca incelendi.

Komisyonunuzun ikazı üzerine Ödeme Anlaşmasına bağlı liste üzerinde Hükümetimizin ilgili Devletlerle mutabık kalarak yaptığı değişiklik kayıt ve tesbit edilerek kanun tasarısı Komisyonunuzca kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Ticaret Komisyonuna ve-

rilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Dışişleri Komis-
yonu Başkanı
Bilecik
M. Ş. Esendal
Bolu
H. C. Çambel

İzmir
Yücel

Samsun
C. Büsel

Sözeü
Kocaeli
N. Erim
Burdur
F. Altay

Kütahya
A. Gündüz

Kâtip
Gaziantep
Dr. A. Melek
Çoruh
A. Us
İnzada bulunmadı
Manisa
A. R. Artunkal
Sinob
Y. K. Tengirsenk

Ticaret Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Ticaret Komisyonu

Esas No. 1/35

Karar No. 13

3 . II . 1948

Yüksek Başkanlığa

Türkiye ile Fransa arasında 31 Ağustos 1946 tarihinde Paris'te imzalanan ve Başbakanlığın 23 . X . 1946 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararıyla gönderilen 11 . XI . 1946 gün ve 70/35 ve 6/2599 sayılı tezkeresine bağlı Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları ve Modüs vivendi ve ekleri ile yine bu Anlaşmaya ek olarak Başbakanlığın 2 Temmuz 1947 gün ve 71/647 ve 6/1889 sayılı yazısına bağlı frank sahasına dâhil ülkeler listesinden Süriye'nin çıkarılması hakkında Fransa Büyük Elçiliği ile teati edilen mektupların işbu kanunla birleştirilmesine ait olan ve Dışişleri ve Ticaret Bakanlıkları temsilcilerinin huzuriyle komisyonumuzda incelendi.

Gerek Konuşmalardan ve gerek verilen izahattan da anlaşıldığına göre bu anlaşmanın akdedildiği tarihten bugüne kadar işleyiş tarzının memleket ticaretinin faydasına uygun bir şekilde cereyan etmiş ve etmekte bulunduğu

anlaşmıştır. Ancak bu kabil ticaret anlaşmalarında serbest dövizle beraber aynı zamanda karşıklı mal mübadelesi ve muvazeneli tediye durumunun gözönünde tutulmasının komisyonumuzca temenniye lâyık görülmeyle raporumuzda açıklanması uygun görülmüştür.

Kamutaya gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Ticaret Ko. Başkanı	Sözcü	Kâtip
Ankara	Gaziantep	Niğde
A. Çuhukcu	C. Alevli	H. Ulusoy
Afyon K.	Aydın	Kars
Ş. Lâçin	F. Bilgen	A. Sürmen
Kırklareli	Manisa	Manisa
Ş. Ödül	Y. M. Alakant	F. Kurdoğlu
Muş	Trabzon	Trabzon
B. Dedeoğlu	A. R. Işıl	M. Yarımbıyık
	Van	
	M. Koçak	

HÜKMETİN TEKLİFİ

Türkiye ile Fransa arasında 31 Ağustos 1946 tarihinde Paris'te imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları ile Modüs vivendi ve eklerinin onanması hakkında Kanun tasarısı

MADDE 1. — Türkiye ile Fransa arasında 31 Ağustos 1946 tarihinde Paris'te imzalanan ve 4931 sayılı Kanunla süresi uzatılan 4582 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanarak Bakanlar Kurulunca yürürlüğe konulan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarıyla 1929 tarihli Ticaret Sözleşmesini yürürlüğe koyan Modüs vivendi ve ekleri onanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan
R. Peker

Devlet Bakanı
Başb. Yardımcısı
M. Ökmen

Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
M. A. Renda	Ş. Devrin
Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
C. C. Toydemir	Ş. Sökmensüer
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı
H. Saka	H. N. Keşmir
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
Reşat Ş. Sırer	C. K. Incedayn
İkonomi Bakanı	Sa. ve So. Y. Bakanı
T. B. Balta	Dr. B. Uz
Gümrük ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
T. Coşkan	F. Kurdoğlu
Ulaştırma Bakanı	Ticaret Bakanı
Ş. Koçak	A. İnan
Çalışma Bakanı	
Dr. S. İrmak	

TÜRKİYE İLE FRANSA ARASINDA TİCARET ANLAŞMASI

Türkiye Hükümeti ile Fransa Hükümeti, Türkiye ile Fransa arasındaki Ticari mübadelelerin mümkün olduğu kadar gelişmesini görmek arzusuyla,

Genel iktisadi çalışmanın yeniden başlamasına bu suretle yardım ederek aralarındaki iş birliğini gelecekte muhafaza etmek kaygusuyla,

Aşağıdaki hususları karşılaştırmışlardır:

Madde — 1

Fransa ile Türkiye karşılıklı olarak idhalât ve ihracat müsaadelerinin verilmesinde birbirlerini mümkün olduğu kadar müsait bir muameleye mazhar kılacaklardır.

Madde — 2

Fransa Hükümeti ilişik (A) listesinde yazılı emtiaın, bu listede gösterilen miktar veya kıymetler haddi dâhilinde Türkiye'ye ihracına müsaade edecektir; Türkiye Hükümeti bunlara tekabül eden idhal lisanslarını verecektir.

Türkiye Hükümeti ilişik (B) listesinde yazılı emtiaın, bu listede gösterilen miktar veya kıymetler haddi dâhilinde Fransa'ya ihracına müsaade edecektir; Fransa Hükümeti bunlara tekabül eden idhal lisanslarını verecektir.

Şurası mukarrerdir ki, A ve B listelerinde zikredilen kalemlere girmiyen emtia ile bunlardan kontenjanları tükenmiş olanlar bu Anlaşmanın yürürlüğü süresinde, iki memleket yetkili makamlarının önceden müsaadesi alınmak şartıyla, iki taraftan ihraç ve idhal edilebileceklerdir.

Madde — 3

Fransa ile Türkiye arasındaki ticari mübadeleler, iki memlekette yürürlükte bulunan umumi idhalât ve ihracat ve bilhassa fiyatların mürakabesi rejimlerine uygun olarak yapılacaktır.

Madde — 4.

İşbu Anlaşmanın yürürlüğü süresinde yapılacak ticari mübadelelere mütaallik ödemeler bugünkü tarihte imzalanan Ödeme Anlaşması hükümlerine göre tanzim kılınacaktır.

Madde — 5.

İki memleket arasındaki iktisadi münasebetlerin gelişmesini takibetmek ve bunu kolaylaştırmaya yarınacak bütün tekliflerde bulunmak maksadiyle Fransız temsilcileri ile Türk temsilcilerinden mürekkep ve iki delegasyondan birisinin Başkanım isteği üzerine toplanacak bir Karma Komisyon kurulacaktır.

Madde — 6.

İşbu Anlaşmanın yürürlüğü süresinde her iki memleketin yetkili makamları tarafından onanmış, fakat Anlaşmanın müddeti bitiminde tamamlanmamış olan işlemler işbu Anlaşmanın hükümleri gereğince tasfiye edileceklerdir.

Madde — 7.

İşbu Anlaşmanın yürürlüğe konmasından evvel başlamış olan hususi takas işlemleriyle serbest dövizli işlemler bu işlemlerin iki tarafın yetkili makamlarıca onandığı sırada iki memlekette yürürlükte bulunan, umumi rejim hükümlerine göre tasfiye olunacaklardır.

Madde — 8.

İşbu Anlaşma 21 Eylül 1946 da yürürlüğe girecek ve yürürlük süresi bir yıl olacaktır. Süre sonu tarihinden iki ay önce haber verilmek suretiyle bozulmadığı takdirde, birer yıllık süreler için kendiliğinden yenilenmiş sayılacaktır.

Paris'te 31 Ağustos 1946 tarihinde Fransızca iki nüsha olarak yapılmıştır.

<A> Listesi

Fransa'nın Türkiye'ye ihracatı

Türk tarife numarası	Emtiaın cinsi	Kıymeti (1 000 frank)
1	Damızlık aygır	10 000
66 b	Jelâtin	500
66	Muhtelif tutkal	1 000
89	Makine kayışı, boru ve makinelerde müstamel sair deri ve kösele mamulâtı	10 000
112	Hortum, kolan, makine kayışı ve bunların mümasilleri	
102 - 103	Her nevi yünden ve kıldan iplik	20 000
106	Yünlü mensucat	50 000
125 - 126	Keçe şapka ve keçe şapka taslağı	10 000
133 c	Eleklik	2 000
208 a	Kahve	4 000
213	Çay	3 000
215 - 218	Şarap ve ispirotolu içkiler	5 000
236	Kara biber	2 000
239	Karanfil	300
249	Vanilya	250
262	Kanepe otu	500
266	Rafya	1 000
272 - 275	Nebati boyalar	2 800
281	Plâstik maddelerden mamül eşya	10 000
295	Ağaçtan mamül dokumacı alâtı	4 000
298	Ağaçtan alâtı fenniye ve hendesiye ve emsali	1 500
305	Mantar ve mamülâtı	4 000
307	Fırçacılık eşyası	5 000
Muhtelif	Mütenevvi kâğıt ve fotoğraf kâğıdı	25 000
340	Sigara kâğıdı.	70 000
348 - 349	Kitap ve gayrimevkut mecmualar	10 000
366 - 372	Müfredat üzere satılabilecek hale getirilmiş pamuk ipliği (ağaç makaralı, ufak çile, yumak, zıvana vesair şekillerde)	25 000
379	Pamuklu mensucat	35 000
380	Tül ve müslinler	600
383	Her nevi pamuk kadife (şerit, pamuk peltiş ve bunların mümasilleri dâhil).	2 000

Türk tarife numarası	Emtianın einisi	Kıymeti (1 000 frank)
388 - 389	Pamuktan gemi yelkeni, çadır, kova, boru, keçe, makina kolanı ve sair kolanlar.	1 000
390	Pamuk fitiller.	100
391	Pamuktan balık ağıları.	6 000
392	Perdah için zımparalar ve diğer bezler.	100
395 b	Örme eşya pamuktan erkek ve kadın çorabı.	500
399	Her nevi korseler, karın bağları ve kemerler.	500
400 A	Pamuklu, keten veya keten pamuk karışık mendil (ajursuz ve kenarı bastırılmamış).	1 000
440 - 449	Kauçuk mamulât.	10 000
445	Her türlü nakil vasıtaları için iç ve dış lastikler ve şeritler	35 000
446	Kauçuğa batırılmış iplik ve mensucat.	1 500
448 - 449	Kauçuktan mâmül sıhhi ve tıbbî âletler.	5 000
450 - 454	Muşamba ve müşamba mamulâtı	3 000
459	Değirmen taşı ve öğütmeğe mahsus sair taşlar.	1 000
468	Talk	1 500
471 ve 475	Tebeşir.	1 000
479 a	Levha ve yaprak halinde mika.	5 000
481 c	Ateş tuğlası ve kiremidi.	5 000
482	Grafit, grafit mamulât (500 000 i grafitli pota).	5 000
483, 486 ve 487 a, b, c, d	Çini ve porselenden mamulât tuvalet takımları.	50 000
488	Çiniden, porselenden âlatı elektirikkiye ve aksama	4 000
494 a	Camdan şişe, küçük şişe, damacanave emsali.	10 000
495	Camdan mücerrit	200
497 a, b	Pencere camları.	20 000
498	Ayna ve mağaza camları, otomobil ve saireye mahsus emniyet camları	5 000
499 ve 500 a, b	Aynalar (lüks çerçeve hariç).	1 000
502 ve 503 a	Lamba şişesi, camdan lamba karpuzu ve abajurları.	3 000
505	Müteşehhip lambalar (elektrik ampulleri).	10 000
508	Gözlük camları	5 000
509	Âlatı basariye ve fenniye camları.	5 000
511 d ve 512 d	Sofra ve yazıhane için eşyayı zücaeiye (mevâdî saire ile gayrimürettep).	1 500
513	Camdan âlatı fenniye ve cihazlar .	2 000
514	Müstahzarat ampulleri (boş).	500
519 ve 520 a	Hususi çelikler.	40 000
535	Her nevi demir soba	1 000
537	Demir mobilya	1 000
538	Demirden el âlatı.	15 000
539 d, h, v,		
540	Bıçakçılık eşyası.	20 000
541	Çilingir mamulâtı.	10 000
544	Demirden şemsiye takımı	1 000
545	Dikiş iğneleri (Sanayide kullanılan iğneler hariçtir).	500

Türk tarife numarası	Emtiaın cinsi	Kıymeti (1 000 frank)
547 - 550	Demir parmaklık, demir telden kafeslikler, demir telden mamulât demir mensucat).	5 000
552	Demirden hırdavatçlık eşyası	1 000
593 - 597	Saatler	5 000
598	Barometre, taksinetre, manometre.	1 000
598	Elektrik saatleri (muaddidleri)	5 000
598	Su muaddidleri	5 000
601 - 610	Alâti musikiye ve aksanı	2 000
611 - 612	Buhar düdükları (siren) vesair düdükları	1 000
613 - 614	Optik ve fenni aletler	15 000
615 - 616	Fotoğraf cihazları, sinamatoğraf cihazları ve aksanı	10 000
617	Filimler ve muhtelif hassas peliküller	5 000
617	Çekilmiş sinamatoğraf filimleri	10 000
619	Telsiz telgraf ve telefon makineleri, radyolar ve aksanı	10 000
620 - 621	Röntgen cihazı, tababette ve baytarıyede kullanılan cihazlar ve sıhhi cihazlar	10 000
623	Dezenfeksiyon ve takun aletleri (zirai pülvarizatörler dâhil)	20 000
624 - 626	Hararet, kesafet, rutubet ve ispirto derecelerini gösteren aletler, diğer fenni aletler, mesahai araziye, riyaziyeye, hikmeti tabiiyeye, heyete ve ahveli cevviyeye mütaallik alet	5 000
629	Ağaçtan gayri mevattan suni âza ve aksanı	1 000
630	Çakmaklar	2 000
632	Aleti vezniye ve vezinleri.	5 000
633 - 634	Süpürmeye mahsus ve diğer elektrikli aletler	5 000
636 - 639	Av tüfekleri ve mühimmatı	10 000
644	Mevadı işliye, lâğam fitilleri ve patlatmaya mahsus kordonlar	10 000
651	Petrol, benzin ve müstakati ve sair kuvvetlerle müteharrik motörler (elektrik hariç)	10 000
652	Transformatörler ve elektrik motör malzemesi	10 000
653	Akümülatör ve pil	10 000
654	Elektrot ve vale	10 000
656	Kâğıt imalâtı makineleri	20 000
657	Kabli nesic mevadı işleyen makineler	40 000
658	Torna, testere, rende zımba, hadde ve çekiç makineleri, çivi, teneke kutu makineleri, cam imalinde ve camcılıkta müstamel makineler çimento makine ve kablıpları, taş kırma makineleri ve maadinden, top-rakdan ve ağaçdan eşya imalinde kullanılan sair makineler	40 000
650 ve 664	Ziraat makineleri	40 000
665	Her nevi tulumbalar	3 000
666	Mekfılat imal ve ihzarına mahsus makineler, buz, taktir, tâsir, teb-rit, makineleri, şişeleri yıkayan ve dolduran makineler, vinçler, ka-vurucu ve öğütücü makineler, ütü, çamaşır yıkama makineleri ve di-ğer makineler ve aksanı	35 000
667	Binek otomobilleri	50 000
669	Kamyon ve kamyonetler (%25 i 5 tonluk ve daha yukarı kamyon ol-mak üzere)	110 000
	Otomobil, kamyon ve kamyonetler için parçalar	20 000

Türk tarife numarası	Emtianın einsi	Kıymeti (1 000 frank)
679	Bisiklet ve motosikletler	20 000
	Bisiklet ve motosiklet için yedek parçalar	5 000
700	Toprak boyalar (okralar)	15 000
703a,b,c,d	Matbaa ve yazı mürekkepleri	7 000
703 v	Kurşun kalemleri	5 000
703h,704 ve 709	Resim boyaları, sanayiye mahsus boyalar, vernikler	20 000
705	Camei macunu (mastik)	2 000
706 - 777	Uzvi sun'i boyalar boyalar (anilinler, alizarinler ve saire) ve anilin tuzu fenol ve naftel mürekkebatı	15 000
708	Kundura boyaları	500
710,712,716, 717,725,754.		
756	Kimyevi maddeler	40 000
	Dişçi çimentosu ve alçısı ve çimento mahlülü	5 000
760	Haşarat itlâfına mahsus müstahzarat	2 000
763,770,774, 782,787,788, 805,853	Seromlar, aşlar, tıbbi sanayi mamulâtı ve ispençiyari müstahzarlar	
ve sair nu- maralar		100 000
812 - 813	Uçan yağlar ve kimyevi maddelerden alınan mahlüller ve itriyatçılıkta kullanılan katı ve yumuşak cisimler	5 000
815	Cerrahlıkta kullanılan bezler, sarğılar ve muşambalar	300
819	Tıbbi yakılar	1 800
857	Kokulu sular ve tuvalete mahsus mevad	5 000
858 - 859	Çocuk oyuncakları	5 000
860	Yağmur ve güneş için «Şemsiyeler»	500
	Spor eşyası	10 000
	Döşeme kumaşları, şeritler, moda modelleri, balmumu mankenler, maroken döşeme yüzleri, pudra ponponları ve diğer moda eşyası	5 000
	Posfatlar	7 000

«B» Listesi

Türkiye'nin Fransa'ya ihracatı

Fransız tarife numarası	Emtiaın cinsi	Miktar Ton olarak
21 den	Ham deri (koyun, keçi)	400
20 mû- kerrer	Barsak	100
21 den, 22 den		
ve 25 ten	Tiftik	350
27 den	Kuru ipek kozası	125
27 den	İpek döküntüsü	50
38 den	Sınai bal	100
45 ten, 46 dan, 47 den,		
49 dan	Balık konservesi	50
80 den	Mercimek, kuru fasulye ve bakla	6 000
85 ten	Kuru üzüm	800
85 ten	Kuru incir	1 550
85 ten	Fındık	500
85 ten	Tatlı badem	150
85 ten	Acı badem	150
85 ten	Kuru erik	50
85 ten	Antep fıstığı	
88 den	Meyva çekirdeği	
88 den	Hintyağı tohumu	1
88 den	Kendir tohumu	600
88 den	Soya fasulyesi	3 000
88 den	Yer fıstığı	2 000
88 den	mavi haşhaş	500
88 den	Keten tohumu	5 000
109 dan	Tütün	600
110 A dan	Bezir yağı	500
110 A dan	Dafne yağı	2
112 den	Gül yağı	Kg. 50
		T.
114 ten	Kitre	2
ve 115 ten		
114 ten ve	Sığıla yağı	45
115 ten		
123 ten	Afyon	5
124 ten	Meyan balı	100
126 dan	Meyan kökü	3 000
142 mükerrer	Kenevir (kendir elyafı)	1 500
156	Mazı	150
157 den	Palamut	3 500

Fransız tarife numarası	Emtianın cinsi	Miktar Ton olarak
158 A dan	Soğanlar	300
167 den	Pamuklu ve yünü paçavralar	1 000
178 mükerrerden	İzmir menşeli zımpara cevheri	600
179 MM B den	Mağnezyum (ciyobertite)	1 000
» » »	Lüle taşı	2
» » »	Ham amyant	200
221 den	Bakır	3 000
222 den	Simli kurşun	}
224 ten	Çinkolu Kurşun	
227	Antimovan cevheri	4 000
233	Krom cevheri	600
026	Borasit	10 000
0377	Palanıt hulâsası	1 650
380 den	Ham ipek	500
442 A,B,C,D,E	Halı	5
		100 000 Türk lirası

PROTOKOL

Türkiye Hükümeti ve Fransa Hükümeti bugünkü tarihli Ticaret Anlaşmasını imzaladıkları sırada aşağıdaki hükümlerin tatbiki hususunda anlaşmışlardır:

1) İşbu Anlaşmanın yürürlüğe konmasından sonra her iki taraftan gönderilecek mallara, iki tarafın yetkili makamlarınca verilmiş ve usulü dairesinde tasdik edilmiş, ilişik önerge uygun, bir menşe şahadetnamesi katılacaktır.

2) Bedeli elli Türk lirasını veya başka bir para ile bu meblâğın eşitini geçmiyen göndermeler menşe şahadetnamesinden bağışık tutulacaktır.

Ticaret Anlaşmasına ilişkin belge

Menşe Şahadetnamesi örneği

Menşe Şahadetnamesi

Gönderen:

İsim:
İkametgâh
Sokak

Gönderilen

İsim
İkametgâh
Sokak
Malın cinsi
Ambalâj tarzı
Koli adedi
Marka numarası
Ağırlık { Gayrisâfi : kilo
 { Sâfi kilo
Kıymet { Fob
 { Cif
Malın gönderileceği yol

. Ticaret Odası, Fransa Hükümeti ile Türkiye Hükümeti arasındaki 31 Ağustos 1946 tarihli Ticaret Anlaşması hükümlerine uyarak yukarıda vasıfları yazılı emtiyanın Türk menşeli Fransız olduğunu tasdik eder.

. { Fransız Gümrük İdaresinin aşağıda imzaları bulunan memurları yukarıda gösterilen emtiyanın ithal edildiklerini tasdik ederler. istihlâke arz edildiklerini

Tarih İmza Mühür

FRANSA İLE TÜRKİYE ARASINDA ÖDEME ANLAŞMASI

Türkiye Hükümeti ve Fransa Hükümeti, Türkiye ile frank sahası arasındaki ödemeleri kolaylaştırmak üzere aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır:

Madde — 1.

Fransa Bankası Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası namına, frank sahasında oturan kimselerin beşinci maddede sayılan işlemlerden dolayı Türkiye'de oturan kimselere ödemeye borçlu oldukları meblâğlar ile alacaklandırılacak olan bir frank hesabı açacaktır.

Madde — 2.

Yukardaki birinci maddede yazılı hesap, Türkiye'de oturan kimselerin, beşinci maddede sayılan işlemlerden dolayı frank sahasında oturan kimselere borçlu oldukları paralar ile borçlandırılacaktır.

Madde — 3.

Frankın altına nazaran fiyatı değişecek olursa, birinci maddede derpiş olunan hesabın değişiklik gününde mevcut olan alacaklı bakiyesi Fransa Bankası marifetiyle, vuku bulan değişiklik nisbetinde denkleştirilecektir.

Madde — 4.

Yukardaki ikinci maddede derpiş olunan hesap 500 milyon frankı aşan bir alacak bakiyesi gösterdiği vakit Fransa Bankası, Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın isteği üzerine, bu rakamı aşan meblağı altına, dolara veya iki Banka arasında varılacak anlaşmadan sonra başka bir serbest dövize tahvil edecektir.

Madde — 5.

Akit taraflar, yürürlükteki kanunlarının tesbit ettiği şartlar içinde Türkiye ile frank sahası ve frank sahası ile Türkiye arasında, ezcümle aşağıdaki ödemelerin göçürülmesine izin vermek hususunda anlaşmışlardır:

— Ticaret Anlaşması hükümleri gereğince mübadele olunan malların bedeli ve bu mübadeleye müteferri masraflar .

— Seyahat masrafları.

— Öğrencilerin ikamet ve okul masrafları.

— Lisanslar ve bröveler hasulâtı ve aidatı

— Hava Yolları İşletmesinden doğan ticari hasulat

— Vergiler ve para cezaları

— Yardımlar

— Maaş ve ücretler

— Sigortalar, mükerrer sigortalar (primler ve tazminat)

— İki memleket yetkili makamlarının önceden anlaşacakları bunlara benzer diğer ödemeler.

Madde — 6

1. — Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının Fransa Bankasındaki hesabının alacaklı bakiyesi en az 100 milyon franka vardıği vakit, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası her an bu hesabın zimmetiyle Fransız hazine bonoları satın alabilecek ve bonolar Fransa Bankasında kendi

adına açılacak dosyaya konulacaktır. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, anılan bonoları para piyasasındaki şartlarla tamamen veya kısmen her an Fransa Bankasına tekrar satınalmak veya bonoların vâdelerinin bitmesine en çok üç aydan fazla bir müddet kalmadığı takdirde bunları tamamen veya kısmen Fransa Bankasına kendi resmi haddi üzerinden iskonto ettirebilecektir.

2. — 3. madde hükümleri, işbu madde gereğince elde edilen Hazine bonolarına tatbik edilebilir.

Maddde — 7

Frankların Türk lirasına ve Türk liralarnının franka tahvili, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Fransa Bankası tarafından uygulanan İngiliz lirası resmi rayici esası ile yapılacaktır.

Madde — 8

Eğer, işbu Anlaşmanın bitimini takip edecek 6 ayın sonunda ikinci maddede derpiş olunan hesap bir alacaklı bakıyesi gösterirse Fransa Bankası bu bakıyeyi altına, dolâra veya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına kabul edilecek başka bir serbest dövize tahvil edecektir.

Madde — 9

İşbu Anlaşma bugünkü tarihte imza edilen Ticaret Anlaşması ile aynı günde yürürlüğe girecek ve aynı yürürlük süresinde olacaktır.

Paris'te 31 Ağustos 1946 da Fransızca iki nüsha olarak yapılmıştır.

Ek.

Frank sahası aşağıdaki ülkeleri ihtiva eder:

1. — Asıl Fransa (Korsika dâhil) - Cezayir
- Fransız Batı Afrikaası
- Fransız Üstüva Afrikaası
- Madgaskar ve tevabii
- Reünyon
- Fransız Somalini
- Fransız Günyanı
- Guadölup
- Martinik
- Sen - Piyer ve Mikelon
- Hindistan'daki Fransız Toprakları
- Çin Hindistanı (Indochine)
- Yeni Kaledonya
- Okyanusa'daki Fransız Toprakları
- Yeni Ebritler müşterek idaresi
- Fas ve Tunus Himaye Toprakları
- Fransa mandası altındaki Kamerun ve Togo ülkeleri
- Monako Prensiği
- Lübnan

1 numaralı ek mektup

Bay Başkan,

Paris'te cereyan eden müzakereler sırasında Fransız ve Türk Heyetleri aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır:

1. — Fransa Bankası, mahallî paraların kanuni tahlis-kudretini haiz oldukları frank sahası ülkelerinde işbu Anlaşmada derpiş olunan ödemelerde bulunmak için lâzım olan mahallî paraları birinci madde gereğince açılan hesabın zimmetiyle sağlayacaktır.

2. — Karşılık olarak, Fransa Bankası, işbu Anlaşmanın tatbiki dolayısıyla Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının elde ettiği mahallî paraları anılan hesaba alacak kaydetmek suretiyle Bankadan geri çekecektir.

Yukardaki hususlar hakkındaki mutabakatımızı teyid buyurmanızı rica ederim.

Derin saygılarımı kabul buyurunuz, Bay Başkan.

Bay Profesör Burhan Zihni Sanus

Türk Ticaret Heyeti Başkanı

2 numaralı ek mektup

Bay Başkan,

Bugün imzalanan Ödeme Anlaşmasının üçüncü maddesinin tatbiki için frankın altına nazaran kıymetinin, Amerikan dolârının Paris'deki ortalama resmî rayicinin (119, 10669 frank) ve altının Birleşik Devletlerdeki resmî fiyatının (Ous 35, 00 dolâr) gözönünde tutularak tesbit edildiğini tasarihle şeref kazandım.

Derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim. Bay Başkan.

Bay Profesör Burhan Zihni Sanus

Türk Ticaret Heyeti Başkanı

TÜRKİYE İLE FRANSA ARASINDA AKDOLUNAN MODÜS VIVENDİ

Türkiye Hükümeti ve Fransa Hükümeti, iki memleket arasındaki ticari münasebetleri kolaylaştırmak arzusuyla, işbu Modüs vivendi müddetince, 29 Ağustos 1929 Sözleşmesi hükümlerini aşağıdaki değişikliklerle yürürlüğe koymağı kararlaştırmışlardır:

Madde — 1.

Anılan Sözleşmenin 1 nci den 3 ncüye kadar olan maddeleri yerine aşağıdaki metin konmuştur:

İlişik 1 nci listede yazılı maddeler dışında kalan Türk menşeli ürünler, Fransa'ya ithalatinde, tarife hususlarında asgari taraifedeki vesimelerden ve en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesinden, yani gerek ithalât resimleri, gerek bu resimlerin mevzu teşkil ettiği veya edebileceği herhangi munzam resim, emsal ve artırma hususlarında Fransa'nın tarife tedbirleri, ti-

icaret sözleşmeleri veya gümrük tarifelerinde ve tarifelendirmek usullerindeki değişiklik yolu ile herhangi üçüncü bir devlete bahşettiği veya edebileceği en aşağı derecedeki resim miktarlarından faydalanacaklardır.

İlişik 2 nci listede yazılı maddeler dışında kalan Fransız menşeli ürünler Türkiye'ye ithalinde, tarife hususunda en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesinden, yani gerek ithalat resimleri, gerek bu resimleri mevzu teşkil ettiği veya edebileceği herhangi munzam resim, emsal ve artırmalar hususlarında Türkiyenin tarife tedbirleri, ticaret sözleşmeleri, gümrük tarifelerinde ve tarifelendirmek usullerindeki değişiklikler yolu ile herhangi üçüncü bir devlete bahşettiği veya edebileceği en aşağı derecedeki resim miktarlarından faydalanacaklardır.

Madde — 2.

Anılan Sözleşmenin 5 nci ve 6 ncı maddeleri kaldırılmıştır.

Madde — 3

Anılan Sözleşmenin 26 ncı maddesi yerine aşağıdaki metin konmuştur:

Yukardaki maddelerde derpiş olunan en ziyade müsaadeye mazhar Millet muamelesi:

a) Yüksek Âkid taraflardan biri tarafından komşu memleketlerle hududun iki yanında 15 er kilometreyi geçmeyen bir bölge içinde hudut ticaretini kolaylaştırmak için bahşedilen veya edilebilecek olan imtiyazlara;

b) Fransa'nın, 1939 dan 1945 e kadar içinde bulunmuş olduğu harp halinden doğan malî düzenlemeleri kolaylaştırmaya mâtuf ithalât için târife hususunda koyabileceği özel rejime;

c) Gümrük târifesi hususunda Türkiye'nin 1923 de Osmanlı İmparatorluğundan ayrılmış olan memleketlere bahşettiği veya edebileceği faydalara;

d) Fransa'nın sömürgelerine, himaye topraklarına ve Fransa'nın hükmü altında bulunan memleketlere kendi gümrük hudutları içindeki araziye bahşettiği veya edebileceği, veyahut bu sömürge veya himaye topraklarının Fransa'ya, diğer sömürgelere ve himaye topraklarının veya Fransa'nın hükmü altında bulunan memleketlere bahsettikleri veya edecekleri terehli faydalara;

e) Yüksek Âkid taraflardan biri tarafından akdolu olmuş veya olunacak bir Gümrük İttihadından doğan faydalara;

f) Yüksek Âkid taraflardan birinin, diğer tarafın iştirak etmiyeceği çok taraflı Sözleşmelere üçüncü devletlere gelecekte bahşedebileceği haklara veya imtiyazlara, - bu hak veya imtiyazlar genel mahiyette çok taraflı sözleşmelerde oldukları, muhasıran bu sözleşmelerde yazılı buldukları, bunlardan faydalananın diğer Âkid tarafa yeni menfaatler temin ettiği ve nihayet diğer Âkid taraf mütekabiliyet bahşetmediği takdirde tatbik olunmayacaktır.

Madde — 4.

Anılan Sözleşmenin 28 ncı maddesi kaldırılmıştır.

Madde — 5.

İzmir üzümü Fransız gümrük tarifesinin, diğerleri arasında Corinthe üzümünü de ihtiva eden 85/16 pozisyonuna konulmuş olduğundan İmza Protokolunun Birinci Maddeye Müteferri bendi kaldırılmıştır.

Madde — 6.

Üçüncü maddeye ve altıncı maddeye müteferri bentler kaldırılacaktır.

Madde — 7.

İşbu Modüs vivendi 21 Eylül 1946 da yürürlüğe girecek ve yürürlük süresi bir yıl olacaktır.

Süre sonu tarihinden üç ay önce haber verilmek suretiyle bozulmadığı takdirde üçer aylık süreler için kendiliğinden yenilenmiş sayılacaktır.

Şukadar ki, Yüksek Akad taraflardan herbiri heran, hattâ ilk bir yıllık sürenin bitmesinden önce dahi yeni bir anlaşmaya varılmak için bir ay içinde görüşmelere başlanmasını isteyebilir.

Paris'te 31 Ağustos 1946 da Fransızca iki nüsha olarak yapılmıştır.

Liste : I

Fransuya idhallerinde Türkiyenin en ziyade müsadeye mazhar millet kaydından istifade edemiyeceği mamüller

Fransız tarife
numarası

Emtiaının cinsi

52	Balina ve amber bahçı nefsi
54	Ham balina çubuğu
62	Fil dişi
75 bis	Perhiz ve gliuten ckmekleri ve saire
102	Tarçın
106	Karanfil
107	Vanilya
108	Çay
118	Kâfuru
119	Hususi cins usareler (balata, katçuk ve saire)
144	Phormium tenax, abaca, etc..
205 bis	Demir halitaları ve demirli maden halitaları
211	Kalaylı demir (teneke) bakırlı, kurşunlu veya çinkolu demir
	Bakır
213	Çelik ray
07, 07 bis	Asit nitrik
09	
010,	Asit sulfonitrik
013 bis	Gaz tasfiyesinden çıkan amonyaklı sular
015	Ticarette kullanılan saf amonyak
016	Anhidr mayi amonyak
035	Oksi klorür dö karbon
054	Tazyik edilmiş nitrojen
059	Tazyik edilmiş ve mayi haline getirilmiş oksijen
059 bis	Tazyik edilmiş azot
059 ter	Asetilen, argon, neon
0137 bis	Yıkamış karnalit artığı
0318	Kinaldin, Kinolein
0319	Metilkinolin ve sair
0321 bis	Parakrezidin

Fransız tarife
numarası

Emtianın cinsi

0331	Nitroze - analjezin
0334	Denziliden, amino, analjezin
0336 bis	Diamid dufenilüre ve saire
0356	Glisirhüzün veya amonyak gliserhizatı
288	Kaba resim boyası
289	Külçe halinde kâğıdı hindi
340	Pişmiş topraktan çömlekçi mamulâtı ve bunların diğer alelâde nevileri, ev eşyası, şişeler ve saire.
351 A ve B	Renkli mâbed camları
351 bis	Camlı büyük pencere ve saire
497 à 509 ter	Saatler, saat malzemesi
512 B	Cer makineleri
515	Çıplak yaprağı tarağı
516	Mensucat sanayiinde kullanılan ihzar makineleri, mutavassıt makineler, son. ancliyе makineleri
516 bis	Dairevi ve düz tarak makinesi
517	İplik bükme ve eğirme vargel tezgâhı
517 bis	Eğirme tezgâhı ve diğerleri masura makinesi.
518	Dokuma tezgâhı
519	Örgü ve şapkaçılık tezgâhları
519 bis	Tül, dantel, gipur ve saire tezgâhı
521 quatre	
dan	Linotip
524 bis g g	Telsiz telgraf ve telsiz telefon cihazları
527 bis	Soğutma cihazları
544	Dikiş iğneleri
561	Demir ve çelik halatlar
631	Kesilmiş ve hazırlanmış balina dişleri
634 toroc	Hassas aletler
635	Alâti basariye ve rasadiye
635 bis A dan	Stereoskop
648	Kimyevi kibritler

Liste : II.

Türkiye'ye ithallerinde Fransa'nın en ziyade müsaadeye mazhar millet kaydından istifade edemiyecégi ürünler

Türk tarife numarası	Emtiamın cinsi
2	Katır
3	Eşek
34	Yumurta
57	Deniz ve dere süngerleri
114 ten	Türk ve İran halı ve kilimleri
152 den	Çavdar, mısır süpürge darısı
174 ten	Kuru üzüm
198	Taze patates
206 dan	Lokum
207 den	Her nevi helva
280 den	Katran yağı
283 ten	Odun kömürü
288	Ağaçtan talaş, yün, iplik ve saman
300	Nahm ve takunya (köseleli de)
409 dan	Taranmış keten ve kendir ve keten ve kendir kütüğü
674 ten	Kızak
694 ten	Linyit, Turb uvrağı

S. Sayısı : 86

Kalkınma İstikrazı hakkındaki 4938 sayılı Kanuna ek Kanun tasarısı ve Maliye ve Bütçe Komisyonları raporları (1/266)

T. C.

Başbakanlık

Muameleat Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı: 71/928, 6/2844

1 . XI . 1947

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

4938 sayılı Kalkınma istikrazı hakkındaki kanuna ek olup Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 6 . X . 1947 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan
Hasan Saka

Gereke

Yurdumuzda gelişme şartları mevcut Endüstri şubelerinin kuvvetlendirilmesi ve genişletilmesi ve yeraltı servetlerimizin rasyonel istihsal usulleri ile veriminin artırılması için hazırlanmış olan plânların gerçekleşmesine milli tasarrufun da yardımı düşünülmüş ve bunu teminen 4938 sayılı Kalkınma İstikrazı Kanunu ile (150) milyon liraya kadar istikraz akdi yetkisi alınmıştır.

Aynı şartlarla kullanılmak ve aynı maksada tahsis olunmak üzere bu yetkinin (350) milyon liraya çıkarılması uygun görülmüş ve ilişik kanun tasarısı bu sebeple tanzim kılınmıştır.

Maliye Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Maliye Komisyonu

Esas No. 1/266

Karar No. 7

10 . XII . 1947

Yüksek Başkanlığa

Maliye Bakanlığınca hazırlanıp Bakanlar Kurulunun 6 . X . 1947 tarihli kararıyla Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan Kalkınma istikrazı hakkındaki Kanuna ek kanun tasarısı Komisyonumuza havale olunmakla okunup incelendi.

Sanayimizin kuvvetlendirilmesi, genişletilmesi ve yeraltı servetlerimizin daha rasyonel istihsal usulleriyle teçhizi maksatlarıyla hazırlanmış veya hazırlanacak olan plânların uygulan-

masına millî sermaye ve tasarrufun iştirakini sağlamak gayesiyle neşredilmiş olan 4938 sayılı Kanun, Maliye Bakanlığınca 150 milyon liraya kadar istikraz akdetmek yetkisini vermiş ve bu miktarın 50 milyonu 1946 senesinde, 40 milyonu 1947 senesi Haziranında satışa çıkarılmış ve geriye kalan 60 milyon liralık kısmının 40 milyonu da 1 Aralık 1947 tarihinde satışa çıkarılmıştır.

Sanayi ve madene ait plânlarımızın uygu-

lanması önümüzdeki yıllarda daha geniş masrafları icap ettireceği cihetle evvelce verilmiş olan 150 milyon liralık istikraz yetkisinin 350 milyon liraya kadar çıkarılması ve esas kannunda bu istikrazlardan bütçenin âdi açığına para sarfedilememesi zaten emniyette bulunduğundan bunun munhasıran kalkınma işlerinde kullanılması Komisyonumuzca da uygun görülmüş ve tasarı aynen kabul olunmuştur.

Havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna ve

rilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Maliye Komisyonu Başkanı

Gümüşane

H. F. Ataç

Afyon K.

A. Veziroğlu

Elâzığ

F. Karakaya

Samsun

Ö. Karataş

Sözcü

Samsun

R. Iştan

Balıkesir

H. Şeremetli

Kastamonu

H. Çelen

Tekirdağ

Z. E. Cezaroğlu

Kâtip

Malatya

M. S. Eti

Çankırı

R. Dolunay

Malatya

M. N. Zabcı

Tokad

C. Kovak

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No. 1/266

Karar No. 48

Ankara 4. II. 1948

Yüksek Başkanlığa

4938 sayılı Kalkınma İstikrazı hakkında kanuna ek olarak Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Başbakanlığın 1. XI. 1947 tarihli ve 6/2844 sayılı teskeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun tasarısı Maliye Komisyonu raporiyle birlikte Komisyonumuza verilmekle Maliye Bakanı hazır olduğu halde incelenip görüşüldü.

4938 sayılı Kanunla iktisadî kalkınma için (150) milyon liraya kadar Maliye Bakanlığınca verilmiş bulunan tahvil çıkarma yetkisinin, bu tasarı ile 350 milyon liraya çıkarılması istenilmektedir.

Alınan izahlara ve yapılan incelemelere göre yurdumuzda endüstri şubelerinin kuvvetlendirilmesi ve genişletilmesi ve yeraltı servetlerimizin rasyonel istihsal usulleriyle veriminin artırılması için hazırlanmış olan pırlanların gerçekleşmesini temin maksadiyle bu pırlan ve iktisadî kalkınma ile ilgili teşebbüsleri başarmakla görevli daireler bütçelerine millî takatimiz nispetinde birer miktar para konulmakta ise de bu paraların ancak istikrazlarla karşılanması zarureti hâsıl olduğu ve bu sebeple eldeki 150 milyonluk yetkinin 350 milyona çıkarılması istenildiği Komisyonumuzda açıklanmış bulunmaktadır.

Hakikaten bütçelerimizin ve bilhassa 1948 yılı bütçesinin Devlet normal gelirleri; ancak

Millî Savunma hizmetleri ile Devlet borçlarını ve diğer âmmî hizmetlerini karşılamakta olup ekonomi kalkınmamızı temin edecek ve esas harici kredilere dayanan pırlanın ihzari olarak tatbikını temin için bütçe içinde tahsisi mümkün görülen miktar bütçe açığını teşkil etmektedir.

Binaenaleyh, Komisyonumuz, bu yetkiyi yerinde görmekte beraber bunun mahiyetinde eldeki kalkınma pırlanının tam tatbikını temine matuf bir istikraz yetkisinden ziyade yine ekonomi gayelerini istihdaf etmekle beraber daha sarîh olarak bütçenin açığını kapatmak maksadının galip olduğunu göz önünde tutarak bu yetkinin 4938 sayılı Kanuna ek değil, başlı başına, Maliye Bakanlığınca tanınmış bir iç istikraz yetkisi halinde mütalâayı daha uygun görmüştür.

4938 sayılı Kanundaki yetkiden henüz kullanılmamış 25 milyon liralık bir kısmının elde bulunduğu anlaşıldığından bu tasarı ile istenilen 200 milyonluk artırmayı bütçedeki açık miktarınca tahdit etmeyi de uygun gören Komisyonumuz bunu 125 milyon lira olarak tesbit etmiştir.

Tasarıya müstakil bir kanun hüviyeti verildiğine göre tasarının ikinci maddesiyle bu istikrazın akdine de Kalkınma İstikrazı hakkında-

ki hükümlerin aynıyle uygulanması temin edilmiştir.

Bu suretle yeniden hazırlanan kanun tasarısı Kamutayın onayına arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulmuştur.

Başkan	Başkan V.	Sözcü
Mardin	Diyarbakır	Ankara
E. Erten	İ. H. Tıgrel	M. Eriş
Kâtip		
Ankara	Amasya	Amasya
F. Öymen	A. Eymir	A. K. Yiğitoğlu

Ankara	Aydın	Balıkesir
N. C. Akkerman	Gl. R. Alpman	E. Altan
Bursa	Eskişehir	Kırşehir
F. Bük	Muhallifim	Ş. Torgut
	A. Potuoğlu	
Konya	Niğde	Samsun
S. Çumralı	R. Gürsoy	M. A. Yörüker
	Yozgat	
	S. İçös	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Kalkınma İstikrazı hakkındaki 4938 sayılı Kanuna ek kanun tasarısı

MADDE 1. — Kalkınma İstikrazı hakkındaki 4938 sayılı Kanunun birinci maddesiyle uzun vâdeli İç İstikraz akdi için verilen 150 milyon liralık yetki 350 milyon liraya çıkarılmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Maliye Bakanı yürütür.

Başbakan	Devlet Bakanı
H. Saka	Başb. Yardımcısı
	Barutçu
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
M. A. Renda	Ş. Devrin
Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
Münir Birsel	M. H. Göle
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı
N. Sadak	H. N. Keçmir
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
Reşat Ş. Sırer	Güleç
Ekonomi Bakanı	Sa. ve So. Y. Bakanı
C. Ekin	Dr. B. Uz
Gümrük ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
Ş. Adalan	T. Coşkan
Ulaştırma Bakanı	Ticaret Bakanı
Ş. Koçak	M. N. Gündüzalp
Çalışma Bakanı	
T. B. Balta	

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

İç İstikraz akdi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — «125» milyon liraya kadar uzun vâdeli iç istikraz akdine Maliye Bakanı yetkilidir.

MADDE 2. — Bu istikrazın akdinde, kalkınma istikrazı hakkındaki 13 . VI . 1946 tarihli ve 4938 sayılı Kanunda yazılı hükümler uygulanır.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunu Maliye Bakanı yürütür.